

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD 1

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 900 lir - Leto XLIV. št. 149 (13.087)

Trst, sredo, 13. julija 1988

Drugi dan obiska na Poljskem sovjetski voditelj Gorbačov obiskal Krakov

Različne reakcije v javnosti na mirovne predloge Gorbačova

ZDA prepuščajo odločitve paktu NATO in se zavzemajo za dunajska pogajanja - Atlantsko zaveznitvo proti evropskemu vrhu - Burna polemika v Italiji v zvezi s premestitvijo letal F-16

KRAKOV — Drugi dan obiska na Poljskem je sovjetski partijski voditelj Mihail Gorbačov skupaj s svojim gostiteljem generalom Jaruzelskim obiskal Krakov, kjer je med drugim obiskal spominski Leninov muzej in položil venec pred spomenik voditelja oktobrske revolucije. Kot je znano, je Lenin v letih 1912 in 1913 živel in delal prav v Krakovu, ki pa je na Poljskem zdaj bolj znan kot središče poljskega katolicizma in trdnjava poljske opozicije.

Medtem ko so v poljskem tisku največ pozornosti posvetili oceni medsebojnih odnosov in možnostim, ki jih tudi Poljski prinaša perestrojka, pa so v svetovni javnosti na širok odmev naleтели novi mirovni predlogi Gorbačova. Sovjetski voditelj je namreč predlagal, naj se zmanjša oborožitev obeh blokov in skliče vseevropski vrh, poleg tega pa naj bi na Poljskem ustanovili evropski center za zmanjšanje vojne nevarnosti in preprečitev nenadnega napada.

Oglasil se je tudi ameriški State Department, ki je v svojem sporočilu izjavil, da je problem preselitve bombnikov F-16 iz Španije v Italijo izključ-

no stvar pakta NATO. V nadaljevanju sporočila je še rečeno, da je skrčenje konvencionalnega orožja v interesu Atlantskega zaveznitva, ki pa daje prednost resnim pogajanjem, in če je tudi SZ na to pripravljena, naj bi o tem razpravljali na Dunaju, kjer lahko razpravljajo o vseh predlogih, ki zadevajo oborožitev NATO pakta in Varšavske zveze od Atlantika pa do Urala.

Zato pa je predstavnik pakta NATO zavrnil predlog Gorbačova o sklicu vseevropske konference o konvencionalnem orožju. Tak vrh bi bil po mnenju zahodnih vojaških krogov nepopoln brez sodelovanja ZDA ter Kanade in zato za Atlantsko zaveznitvo ni sprejemljiv. Predstavniki pakta NATO so tudi dejali, da ne vidijo razloga, zakaj bi se pogajali še kje druge o konvencionalnem orožju, če o tem že potekajo pogajanja na Dunaju in na njih sodelujejo vse članice pakta NATO in Varšavske zveze.

V Italiji pa se je vnela živahna razprava predvsem o predlogu Gorbačova - NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Karabaški sovjet sprejel odcepitev od Azerbajdžana

MOSKVA — Vrhovni sovjet avtonomne pokrajine Gorski Karabah je včeraj na izrednem zasedanju sprejel sklep o enostranski odcepitvi od Azerbajdžana in priključitvi k Armeniji. Istočasno je pokrajinski sovjet pozval prebivalce Gorskega Karabaha, naj se vrnejo na delo.

Odločitev je bila sprejeta s 101 glasom za in enim vzdržanim. Po trditvah enega izmed predstavnikov karabaškega sovjeta je sklep povsem v skladu s sovjetsko ustavo, ki v svojem 70. členu govori o pravici ljudstev do samoodločbe.

Toda prav gotovo bo ta sklep v Armeniji, Azerbajdžanu in verjetno tudi v Moskvi dvignil precej prahu. Kot je znano, se je karabaški sovjet že februarja letos izrekel za priključitev k Armeniji. Armenski vrhovni sovjet je to odločitev podprl, povsem nasprotno pa je bilo stališče Azerbajdžana. Problem je bil posredovan tudi osrednjim oblastem v Moskvi, vendar se je o tem le bežno govorilo na nedavni vseevropski partijski konferenci.

Z včerajšnjo odločitvijo karabaškega sovjeta se napetost na tem delu SZ lahko samo poveča. Zato lahko pričakujemo, da bodo o Karabahu govorili že na naslednjem zasedanju sovjetskega vrhovnega sovjeta, problematiki narodnosti pa bo posvečen tudi eden izmed naslednjih plenurnov centralnega komiteja KPSZ.

Slovenske zahteve za rešitev gospodarske krize

LJUBLJANA — Glavna prizadevanja slovenskega gospodarstva, še posebej njegovih vodilnih ljudi, je potrebno nujno usmeriti k zaustavitvi nadaljnega padanja proizvodnje, pospešenemu povečevanju izvoza in dosledni liberalizaciji tržišča. Spremenjeni pogoji gospodarjenja in novi gospodarski ukrepi so poleg nekaterih dodatnih težav prinesli predvsem mnoge možnosti za dokončno rešitev desetletja prisotne dileme, ali še naprej životariti ali pa se - tudi za ceno številnih problemov in odrekanih vključiti v sodobne gospodarske tokove razvitega sveta.

To so med drugim poudarili v včerajšnji razpravi v izvršnem odboru Gospodarske zbornice Slovenije. Člani izvršnega odbora so tudi ponovili, da morajo brez lokalnih omejevanj in v preteklosti propadlih teoretičnih rešitev vztrajati na uresničevanju gospodarskih zakonitosti in skupnega svobodnega tržišča, kar istočasno pomeni tudi ožjenje administrativnega vodenja gospodarstva. Ob tem so ostro protestirali zaradi pojavov diskriminacije in zapiranja tržišča za izdelke iz Slovenije, češ da so predragi. (dd)

V napadu na grško potniško ladjo je umrlo enajst potnikov, največ Francozov

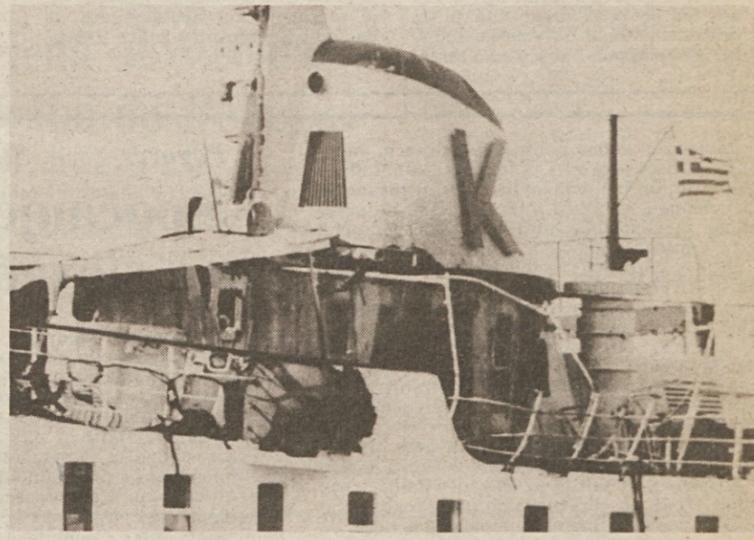
Grške oblasti sumijo, da so atentat zagrešili bližnjevzhodni teroristi

ATENE — Grška policija mrzlično išče komandose, ki so predvčerajšnjim napadli potniško ladjo City of Poros. Zadnje agencijske vesti poročajo, da je v atentatu umrlo enajst potnikov, 60 pa jih je bilo ranjenih. Križarjenja med grškimi otoki je udeležilo največ Francozov, prav med njimi pa je tudi največje število žrtev.

Glede atentatorjev se iz ure v uro bolj utrjuje domneva, da so to Palestinci, čeprav doslej nihče ni prevzel odgovornosti za atentat. Ugledni informacijski viri poročajo, da gre za skupino, ki zahteva osvoboditev Mohamada Rašida, ki so ga prejšnji mesec aretirali v Atenah zaradi posesti ponarejenega potnega lista. Rašid je bil že obsojen v ZDA zaradi atentata na letalo družbe PAN-AM leta 1982, v katerem je umrl neki ameriški državljani. Drugi zanesljivi viri pa menijo, da je atentat na grško potniško ladjo maščevanje zaradi sestrelitve iranskega letala. Grška policija previdno poudarja, da bi atentat lahko imel arabski predznak in da nima z Grčijo nobene zveze. Atenski dnevnik pa je objavil

mnenje grških političnih krogov, in sicer, da so atentat izvedli pripadniki proiranske skupine hezbollahov.

V vseh teh ugibanjih in domnevah se še najbolj previdno giba grška policija. Minister za javno varnost Anastasios Sekiotis je namreč povedal, da jim je uspelo dobiti fotografije dveh oseb skupine, ki se je potniški ladji približala na manjšem plovilu nekaj trenutkov pred atentatom. Kaže, da so ju že identificirali in da sta to Libanonec Josef Mohamed, ki je pripotoval v Grčijo maja, in neka Maročanka, katere ime še ni znano. Policija pa še išče drugega libanonskega državljana, Amuta al Hamita, za katerega preiskovalci trdijo, da je najel avtomobil, ki ga je malo pred atentatom na ladjo razneslo v pristanišču Trokadero. O eksploziji so bili baje seznanjeni tudi atentatorji, ki so zato v najkrajšem času stopili v akcijo. Glasnik grške vlade pa je že sporočil, da se predsednik vlade Papandreu, ki se je te dni mudil v Islandiji, že vrača v Atene, kjer je v teku izredno zasedanje parlamenta.

Posledice terorističnega napada na krovu ladje City of Poros

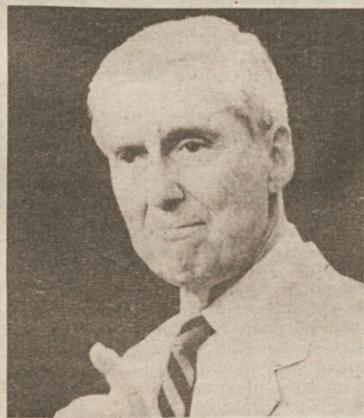
(AP)

Teksaški milijarder Bentsen kandidat za podpredsednika ZDA

WASHINGTON — Teksaški senator Lloyd Bentsen bo skoraj gotovo kandidat za podpredsednika ZDA za demokratsko stranko. Vse kaže, da se je demokratski kandidat za predsednika Dukakis odločil za tega predstavnika, čigar imena doslej ni bilo slišati med možnimi kandidati. Vest o tej izbiri sta objavili dve najpomembnejši televizijski mreži, sam Dukakis pa je še ni potrdil.

Lloyd Bentsen je star 67 let, senator je že od leta 1971, po poklicu je odvornik, je pa tudi milijarder. Dukakis ga je izbral iz številnih rezlogov, med drugim tudi zato, ker je z Južno in bo torej lahko pridobil številne glasove južnih držav ZDA.

Ta vest je najbolj presenetila tampo-poltega kandidata demokratske stranke Jacksona, ki se je predsedničnim sam formalno kandidiral za podpredsednika ZDA.

Senator Lloyd Bentsen

(AP)

V nedeljo naj bi volilo tudi 13 milijonov »mrtvih duš«

Goljufije na mehiških volitvah

CIUDAD MEXICO — Izid političnih volitev, ki so jih razglasili za »najbolj neoporečne«
v sodobni zgodovini države, ponuja iz dneva v dan bolj groteskno resnico. Po zadnjih analizah števila volilnih upravičencev, ki jih je opravil politolog Jorge Castaneda, je namreč razvidno, da se je volitev udeležilo tudi 13 milijonov »mrtvih duš«. V volilne sezname je namreč vpisanih 38 milijonov upravičencev, od teh pa je še živih le 25 milijonov. Prav ta absurdni presežek pa je omogočil kandidatu Republikanske revolucionarne stranke Carlosu Salinasu Da Gortariju brez-pogojno volilno zmago z 52,8 odstotka glasov. Komisija, ki ji je predsedoval voditelj stare garde republikanske stranke in notranji minister Manuel Bartlett, je hkrati tudi sporočila, da se 53 odstotkov upravičencev ni udeležilo volitev.

Če je to število verodostojno, bi pomenilo, da je bila udeležba zadnjih mehiških političnih volitev krepko pod običajnim povprečjem, ki je v preteklih letih bilo okrog 25 odstotkov. Obenem pa to izpodbija povolilno navdušenje zmagovalca, ki je javnost prepričeval, da tako visoke volilne udeležbe že dolgo niso zabeležili. Številke, ki so zelo zgovorne, pa vzbujajo sum, da so bile tudi volitve v preteklih letih spretno vodene, njihovi izidi pa ponarejeni.

Delni izid volitev se nanaša na 78,33 odstotka volišč, rezultat pa je naslednji: Carlos Salinas - Republikanska revolucionarna stranka (PRI) je dobil 8.120.220 glasov ali 53,59%; Cuauhtemoc Cardenas - Nacionalna demokratska fronta (FDN) 3.950.577 glasov ali 26,08%; Manuel Clouthier - Nacionalna akcijska stranka (PAN) 2.430.946 glasov ali 16,4%; Gumersindo Magana - Nacionalna demokratska stranka (PDM) 139.851 glasov ali 0,92% in Rosario Ibarra De Piedra - Revolucionarna delavska stranka (PRT) 55.240 glasov ali 0,36%. Že ti rezultati nazorno kažejo, da se je volitev udeležilo manj kot 20 milijonov volilnih upravičencev, iz česar je mogoče tudi sklepati, da so del glasovnic nezakonito izmaknili še pred uradnim začetkom štetja. Poslanska zbornica ima po teh rezultatih 241 poslancev Salinasove stranke in 42 članov opozicije, medtem ko je opozicija v parlamentu dosegla le 4 sedeže, republikanska stranka pa 20 od razpoložljivih 64.

Čeprav volilni izidi še niso dokončni - večjih razlik tudi ni mogoče pričakovati - so jih mehiški politični poraženci že različno ocenili. Cardenas je na primer dejal, da volilni rezultati spominjajo na »tehnični«
državni udar, navedel pa je tudi razne goljufije, ki so jih izvajali na voliščih.

● Različne reakcije

NADALJEVANJE S 1. STRANI

va, da je Varšavska zveza pripravljena umakniti svoja vojaška letala iz izpostavljenih oporišč v Vzhodni Evropi, če NATO ne bo preselila bombnikov F-16 iz Španije v Italijo. Tako so komunistični poslanci postavili parlamentarno vprašanje, v katerem sprašujejo predsednika vlade De Mito in zunanjega ministra Andreottija, če se jima ne zdi primerno, da bi od NATO pakta zahtevali začetek pogajanj o predlogih Gorbačova z Varšavsko zvezo, istočasno pa KPI zahteva tudi takojšnjo ukinitve vseh odločitev v zvezi z gradnjo oporišča za letala F-16.

Tudi socialisti v današnji številki svojega glasila pozdravljajo predloge sovjetskega voditelja, ki po njihovem mnenju zahtevajo poglobljen odgovor pakta NATO, medtem ko je po mnenju socialistov težko izločiti letala F-16 iz celotnega konteksta konvencionalne oborožitve. Tajnik PSDI Cariglia se je zavzel za razpravo o F-16 na dunajski konferenci, tajništvo PD pa se je zavzelo za preklic sklepa o premetitvi ameriških bombnikov. Odločno proti ponovnemu razpravljanju o letalih F-16 pa so republikanci, ki še trdijo, da se o tem lahko govori le na globalnih pogajanjih med Zahodom in Vzhodom o skrčenju konvencionalnega orožja.

Na osnovi besedila, ki je sad kompromisa med KD, KPI in KD

V senatu se je včeraj začela razprava o urejevanju stavke v javnih storitvah

RIM — Jutri, več kot 40 let po odobritvi ustave, bodo v parlamentu prvič glasovali o predlogu za urejevanje pravice do stavke. Vendar ne gre za vprašanje izvajanja 39. in 40. člena ustavnega zakona, ampak samo za urejevanje pravice do stavke v nekaterih bistvenih javnih storitvah; gre za zakonski osnutek, ki v veliki meri osvaja določila o urejevanju stavk, ki so jih same sprejele sindikalne organizacije. Sedaj bodo ta določila postala zakon.

Včeraj se je v senatu začela splošna razprava o tem predlogu. Stranke so objasnile svoja stališča, potem ko so senatorji — s samo dvema glasoma proti — zavrnili prejudicialno zahtevo o neustavnosti, ki so jo predložili demoproletarci. Tudi v splošni razpravi je bilo potrjeno že znano načelo, da je namreč ukrep, ki sta ga izdelali komisiji za ustavna vprašanja in za delo senatne skupščine po ostrem soočanju med političnimi silami ter med temi in sindikalnimi organizacijami, mogoče samo popraviti, nikakor pa ne bistveno spremeniti. S predloženim besedilom namreč soglašajo obe veliki levičarski stranki, KPI in PSI, ter KD (besedilo je materialno sestavljal demokristjan Toth) in to je vsekakor pomembno politično dejstvo. Druge stranke večine, predvsem re-

publikanci, imajo o tem zakonu velike pomisleke, nasprotujejo pa mu, seveda z drugačnimi utemeljitvami, mislovci in demoproletarci. Prav slednji, ki so tudi vložili prejudicialno zahtevo v zvezi z ustavnostjo zakona, so že napovedali, da bodo vložili 480 popravkov, ker menijo, da zakon ni le neustaven, ampak gra za kratenje osnovnih človekovih pravic.

To tezo je včeraj v razpravi z vso odločnostjo zavrnil Luciano Lama, bivši dolgoletni vsedržavni tajnik največjega italijanskega sindikata CGIL in sedanjí podpredsednik senata. Potem ko je poudaril, da so se spremenili politični razlogi za zadržanje komunistične partije do vprašanje stavke, kajti v 40 letih, odkar je bila sprejeta ustava, so se tudi politične okoliščine zelo spremenile, je Lama opozoril na resne posledice, ki jih lahko povzročajo stavke v nekaterih zelo kočljivih storitvenih sektorjih. »Namen tega zakona je ublažitev vzdušja odnosov, včasih povsem divjih, na škodo uporabnikov, s strani tistih, ki pojmujejo zaščito svojih interesov s prepričanjem, da cilj posvečuje sredstvo. Bistvena naloga političnih oblasti je, tudi ta, da morajo v čim večji meri omejiti težave državljanov,« je končal svoj po-

seg Luciano Lama, ki je nato napovedal predložitev nekaterih popravkov s strani KPI. Demokristjani pa še niso sklenili, ali bodo k temu besedilo predložili kake popravke ali ne. Bivši sindikalist CISL Nieldu je včeraj predlagal, naj bi določili organ, ki bo ime pri sporih funkcijo razsodnika, po drugi strani pa je senator Fortori, ki je prav tako bivši sindikalist v katoliškem sindikatu, opozarjal, da ni mogoče spreminjati doseženih ravnovesij pri izdelavi tega besedila.

Po drugi strani pa so republikanci nezadovoljni s tem besedilom. Strankino glasilo La voce repubblicana piše, da je petdnevni napovedni rok za stavko bistveno prekratek in da je pomanjkanje resničnih možnosti za posredovanje z imenovanjem posrednika, ki bi res omogočil doseg sporazuma, kar mora biti prvi cilj v odnosih med sptima sogovornikoma. Z drugimi besedami, republikanci so predvsem zaskrbljeni za odnose in želijo, da se z zakonom določi sogovornika sindikatov. Vsekakor pa se je razprava o tem zakonu šele začela. Danes bodo prišli na vrsto posamezni členi in številni popravki in šele ob tem bo jasno, kakšna so stališča političnih sil, pa tudi stališča znotraj političnih sil.

G. R.

Janša, Borštner, Tasić in Zavrl v ponedeljek pred vojaškim sodiščem

LJUBLJANA — Sojenje štirim obtoženim, ki se bodo pred vojaškim sodiščem v Ljubljani zagovarjali zaradi suma, da so razkrili vojaško skrivnost, bo vendarle v ponedeljek in navkljub informacijam o domnevnem nespoštovanju zakonskih rokov za pripravo na obravnavo. Ker so te informacije vsiljevale možnost, da obravnave v ponedeljek ne bo, smo se včeraj pogovarjali s polkovnikom magistratom Đurcom Vlaisavljevičem, predsednikom vojaškega sodišča v Ljubljani, ki bo tudi predsednik petčlanske senata, pred katerim se bo v ponedeljek pričelo sojenje.

V ponedeljek smo objavili sporočilo vojaškega sodišča, da je obtožnica zoper vse štiri obtožene postala pravnomočna. V isti informaciji je pisalo, da je le Janša vložil pritožbo zoper obtožnico, vendar je bila pritožba zavrnjena kot neutemeljena in da se ostali trije niso pritožili.

Včeraj pa smo poročali, da je pritožbo vložil tudi Franci Zavrl in da je bil Zavrl prepozno vabljen na obravnavo.

»Res je ugovor zoper obtožnico vložil tudi Franci Zavrl,« nam je dejal polkovnik Vlaisavljevič. »Ugovor je vložil zadnji dan, v petek ter po pošti in je zato priložba pritožba kasneje na vojaško sodišče. Na vojaškem sodišču smo zaradi

predvidevanja, da Zavrl ni vložil pritožbe in zaradi maksimalne pospešitve postopka, že v soboto razpisali obravnavo za prihodnji ponedeljek. Takrat tudi nismo vedeli, da bo Franci Zavrl med vikendom za dva dni zapustil bolnišnico, zato je vabilo na obravnavo prejel šele v ponedeljek.«

Ob tem je polkovnik Vlaisavljevič dejal še tole: »Franci Zavrl me je obiskal v ponedeljek in med pogovorom pristal, da se obravnava prične v ponedeljek, pa čeprav vabilo ni prejel osem dni prej.«

V včerajšnjem pogovoru z magistratom Vlaisavljevičem, predsednikom vojaškega sodišča v Ljubljani, pa smo tudi izvedeli, da Franci Zavrl za zdaj zavrača vojaškega zagovornika, ni pa še povedal zadnje odločitve glede tega, ali bo morda na obravnavi vzel vojaškega zagovornika. Zakon v tej kazenski zadevi in glede na naravo kaznivega dejanja ne dovoljuje civilnega odvetnika, odvetnik po uradni dolžnosti (ki bi bil vojaška oseba) pa ni obvezen.

Glede pritožbe, ki jo je vložil Franci Zavrl zoper obtožnico vojaškega tožilstva v Ljubljani, pa nam je polkovnik Vlaisavljevič dejal, da je zavrnjena kot neutemeljena in da je tudi obtožnica zoper Zavrla pravnomočna. (dd)

Izjava udeležencev srečanja mladincev narodnostnih skupnosti

TRST — Udeleženci Srečanja mladincev narodnostnih skupnosti — Trst '88 so spričo dogodkov v Sloveniji sprejeli naslednjo izjavo, ki jo objavljamo v celoti.

Z veliko zaskrbljenostjo spremljamo potek dogodkov v zvezi s pripomoč Tasića, Borštnerja in Janše ter razširitev postopka na Zavrla, kar je odraz širšega dogajanja v Sloveniji in Jugoslaviji.

Kljub pozivom demokratične javnosti še ni ustreznih odgovorov na vrsto zastavljenih vprašanj, kar nas kot predstavnike demokratičnih sil posebno vznemirja.

S to izjavo nikakor nečemo presojati legitimnosti pravosodnega sistema, hkrati pa pričakujemo in terjamo, da se ga uskladi s helsinškimi listinami, deklaracijo o človekovih pravicah OZN in procesi demokratizacije v jugoslovanski družbi, kar bi zagotavljalo državljanom večjo pravno varnost in zaupanje v sistem.

Podpiramo napore in delo Odbora za varstvo človekovih pravic, ZSMS in vseh drugih demokratičnih sil v SRS in SFRJ v boju za naprednejšo in bolj demokratično družbo.

V Trstu, 9. julija 1988

Mladinska sekcija Slovenske skupnosti
Mladinski odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze
Zveza komunistične mladine Italije
Svet za mednarodne odnose pri RK ZSMS
Klub slovenskih študentov in študentk na Dunaju
Aktiv mladih madžarske narodnosti OK ZSMS Lendava
Aktiv mladih italijanske narodnosti OK ZSMS Piran

Pogovor s sen. Stojanom Spetičem po povratku iz Buenos Airesa

Soočanje s problemi izseljenstva in s slovenskimi ljudmi v Argentini

Primorci, ki so se v glavnem izselili med fašizmom, ter tudi s tretjo komponento, to je povojnih izseljencev iz socialistične Jugoslavije.

Začniva pri uradnih stikih s predstavniki argentinskih oblasti. S kom ste se sestali in o čem ste razpravljali?

Naša vladna in parlamentarna delegacija je imela pogovore s predsednikom republike Roulom Alfonsinom, s podpredsednikom republike, ki je hkrati predsednik senata, Martinezom, z zunanjim ministrom Caputom, s predsednikom poslanske zbornice Pugliesejem ter z različnimi predstavniki obeh vej parlamenta in obeh glavnih strank, to je radikalne in peronistične. V ospredju pogovorov pa je bil splošni položaj Argentine v Latinski Ameriki in proces demokratizacije, ki se v Argentini uveljavlja, čeprav vlada velika zaskrbljenost zaradi hude gospodarske krize s hudo inflacijo in izjemno zadolžitvijo s tujino ter zaradi bližine Pinochetovega fašističnega režima v Čilu.

Kakšne možnosti ima Alfonsin, da povleče državo iz krize in reši proces demokratizacije?

Argentinski predsednik se zavzema za neke vrste Marshallov plan. Kot so ZDA po vojni postavile na noge Evropo, da je postala njeno veliko tržišče, tako naj bi sedaj bogati svet pomagal na noge nerazvitemu, zlasti Latinski Ameriki, v obliki kooperacije za odpravljanje dolga s tujino.

Kakšna pa je pri tem lahko vloga Italije?

Prav na področju kooperacije vidi Argentina svojo rešitev v odnosih z Evropo, kjer ima sicer velikega sovražnika v Veliki Britaniji (Argentinci še niso prebavili malvinške afere), na drugi strani pa velikega zaveznika v Italiji, na katero je zgodovinsko in nacionalno vezana. Italija je ravnokar sklenila izjemen sporazum o gospodarskem sodelovanju z Argentino za skupno 3.000 milijard lir, kar bo lahko veliko pomenoilo za razvoj države, če bo ta sredstva pametno vložila. V Argentini se je že vnel boj glede načinov investiranja teh sredstev. Veliki mogotci bi radi ta denar vložili v velike naftne in energetske pro-

jekte, Alfonsin in Italija pa sta mnenja, da bi bilo treba vložiti v široko kooperacijo ter privilegirati malo in srednjo industrijo. Zato argentinski senat še ni ratificiral sporazuma.

Kakšen je v teh hudih gospodarskih razmerah, ki pestijo vso Latinsko Ameriko, položaj izseljencev?

Položaj izseljencev je dramatičen, ker jim je inflacija požrla skoraj vse rezultate trdega dela. Marsikdo je dobesedno na beraški palici. Posledica tega je, da drugi rod emigracije (to so mladi, ki so se rodili v emigraciji) oblega konzulate in vlaga prošnje za vrnitev v domovino. To velja tudi za Beneške Slovence. Upoštevatvi je treba, da gre za ljudi, ki so se prebili do dobrih, kvalificiranih poklicev. Zato gledajo z zanimanjem na perspektive mednarodne kooperacije. Prav tako jih mika povratek v Italijo, ki si je priborila status pete industrijske sile v svetu.

So se kontinentalne konference v Buenos Airesu udeležili tudi predstavniki slovenskih emigrantov?

Konference so se kot delegati udeležili tudi predstavniki organizacije beneških emigrantov iz Sao Paula v Braziliji ter iz Argentine. Med drugimi je na konferenci v imenu Zveze slovenskih izseljencev govorila Benečanka Isabel Topatič. Njen poseg o socialnih problemih izseljencev je vzbudil veliko pozornost. Prisoten je bil tudi predsednik Latinskoameriške federacije slovenskih izseljencev Graziano Subiaz, doma iz Cenebole.

V Buenos Airesu si se sestali tudi z vsemi tremi organizacijami slovenskih izseljencev. Kako si doživljate ta srečanja?

Sploh je bil stik s Slovenci v Argentini nepozabno doživetje. Odkril sem celo vrsto stvari, ki jih nisem poznal, ali pa sem jih poznal zelo površno. Poglavitje zase so seveda Beneški Slovenci. Ti so tudi najslabše organizirani in najbolj neobgljeni. Njihovi problemi so v glavnem slični problemom vseh italijanskih emigrantov, čeprav se počasi tudi narodnostno osveščajo. Že med konferenco me je prijetno presenetilo, ko sem

V Zeleni laguni zgorel market

POREČ — V turističnem naselju Zelena laguna pri Poreču, v katerem je več kot osem tisoč turistov, je včeraj zgorel market. Požar je izbruhnil v zgodnjih jutranjih urah in v zelo kratkem času do temeljne uničil trgovino, ki je bila polna blaga. Zaman je bil tudi hiter poseg gasilcev ter prizadevanja osebja turističnega naselja in turistov. Vzrok požara še niso znani. Vso zadevo proučujejo strokovnjaki republiškega sekretariata za notranje zadeve. Tudi škodo je težko oceniti. Sodiijo, da je požar povzročil vsaj milijardo dinarjev škode.

Podjetje Albatros, v okviru katerega je posloval market v Zeleni laguni, je sprejel nujne ukrepe, da bi turistični gostje ne ostali brez trgovinske oskrbe. Že v teku dneva so se začela dela za preureditev neke dvorane športnega centra v zasilni prodajni prostor.

Potresni sunek

LJUBLJANA — Seizmološki zavod SR Slovenije sporoča, da so instrumenti observatorija na Golovcu zabeležili včeraj, 12. julija 1988, ponoči ob 20. uri in 31 minut potresni sunek 3. stopnje po Mercallijevi lestvici iz epicentralne oddaljenosti 20 kilometrov severozahodno od observatorija. Žarišče potresa je nastalo v ljubljansko-gorenjski seizmogeni coni. Potres je bil šibek, zato so ga občutili le redki prebivalci v okolici Medvod. (dd)

prislunil pristni beneški govorniki skupine starejših moških, ki so se z vojaškimi klubki alpincev postrojili v kongresni dvorani pred državnimi zastavami. To so ljudje, ki so se verjetno izselili v dvajsetih letih, a še vedno uporabljajo pristen domač jezik.

Zelo pristrčno je bilo srečanje s predstavnikmi društva Triglav. V glavnem so v njem Primorci, ki so emigrirali v letih fašističnega režima, ki so se oplajali v naprednem antifašističnem duhu in ga ohranili do današnjih dni. Društvo, ki mu predseduje Majda Sosič z Opčin, je zelo aktivno. To je razvidno že ob pogledu na njihov Kulturni dom. V njem je poleg ogromne gledališke dvorane še vrsta drugih izredno funkcionalnih struktur, od učilnic za dopolnilni pouk slovensčine do bazena, od kegljišča do bara in restavracije, kjer servirajo pristne slovenske jedi. Skratka gre za sodobno in lepo urejeno večnamensko strukturo, ki priča o živahni dejavnosti »starih Slovencev«, kot imenujejo pripadnike predvojne emigracije. V vseh pogovorih, ki sem jih imel s slovenskimi predstavniki, smo obravnavali predvsem problem odnosov med tremi izseljenskimi komponentami, to je med Beneškimi Slovenci, »stariimi Slovenci« in »novimi Slovenci«, ki pripadajo povojni, ideološko strogo protisocialistično usmerjeni emigraciji. Medtem ko se med prvima dvema komponentama odnosi dokaj plodno razvijajo, ostaja med stariimi in mladimi Slovenci še vedno politični in ideološki zid, ki preprečuje stike. Zbliževanje ne bo lahka naloga, čeprav se začenejajo pogledi mlajših rodov bistveno razlikovati od pogledov tistih, ki so pobliže doživljali tragična vojna in prva povojna leta. Prvi pomembnejši vezni člen je sobotna radijska oddaja v slovenskem jeziku, ki jo urejuje Berto Čuk, po rodu iz Trečb. Oddaja pride na vse domove in obravnava tematiko tako enih kot drugih.

Kakšne vtise pa si odnesel iz tabora »mladih Slovencev«?

Tudi to srečanje je bilo zame izredno zanimivo, čeprav ni bilo lahko. V Slovenski hiši, kjer sta me sprejela predsednik organizacije Zedinjena Slovenija Lojze Rezelj in Tine Debeljak ml., je bilo čutili nekaj nezaupanja, čeprav so me radi seznanili s svojo dejavnostjo in problematiko. S svoje strani pa sem jih seznanil z našo manjšinsko problematiko v zamejstvu ter pri tem poudaril, da smo vendarle razvili oblike enotnosti ne glede na ideološke razlike.

Pogovor zapisal DK

Medtem ko se nadaljujejo pogajanja za novo deželno vladovodstvu KPI in PSI premostili medsebojno nezaupanje

Zaskrbljenost manjših strank zaradi govoric o volilni reformi

VIDEM — Sestanki in razgovori o povolilnem političnem položaju v Furlaniji-Juljski krajini se vrstijo kot na tekočem traku. Na obzoru vsekakor ni še videti konkretnih rešitev ne samo za izvolitev nove deželne vlade, a niti za izvolitev novega predsednika deželne skupščine, ki je na dnevnem redu prvega zasedanja novoizvoljenega deželne sveta v sredo, 20. julija. Sodeč po poteku dosedanjih razgovorov lahko sklepamo, da bodo deželni odbor izvolili šele septembra, čez teden dni pa morda le začasnega predsednika skupščine, ki bi vodil svet do sklenitve političnega in upravnega sporazuma. Zna pa seveda priti tudi do nepričakovane zasuka pogajanj, tako da bomo še pred avgustovskim premorom dobili novo deželno vladovodstvo.

Precejšnje pričakovanje je vladalo za včerajšnje srečanje deželnih vodstev KPI in PSI, ki sta končno razbili led medsebojnega nezaupanja, ki je tudi v naši deželi v preteklosti privedlo do polemik in do sporov. Konkretnih rezultatov na videmskem sestanku sicer niso zabeležili, postavili pa so vsaj temelje za stvarni dialog na levi. Komunisti so socializmom dali vedeti, da se na deželni ravni že pripravljajo na konstruktivno in resno opozicijo, istočasno pa se zavzemajo za oblikovanje široke institucionalne večine, ki bi tudi pri nas izvedla potrebne reforme javnih in deželnih ustanov. Deželni tajnik Viezzi je v tem okviru podčrtal, da utegnejo komunisti med potekom pogajanj zahtevati mesto predsednika deželne skupščine. Socialisti pa se ne kdovekako navedušejo za institucionalno večino, so pa pripravljani na vsestransko programsko soočanje s KPI.

Deželni sekretar Saro, ki je časnikarjem izkazal zadovoljstvo nad potekom srečanja, je delegaciji KPI podrobno orisal socialistična stališča za oblikovanje novega deželne odbora. Na sestanku je tekla beseda tudi o nekaterih konkretnih programskih usmeritvah Dežele in o sodelovanju med komunisti in socialisti v nekaterih krajevnih upravnih. Delegaciji sta se ob koncu razšli z obvezno, da se bosta v kratkem spet sestali ter skupno ocenili morebitni razvoj dogajanj na pogajanjih za izvolitev deželne odbora.

Krščanska demokracija je medtem včeraj dokončno formalizirala svojo zahtevo po predsedstvu Dežele in po obnovitvi dosedanje šeststrankarske koalicije. Tajnik Bruno Longo je v polemiki s socialisti izjavil, da KD ne vidi razlogov, po katerih bi iz novega deželne odbora izključili laične sile in SSK, ki so v pretekli mandatni dobi prispevale ne samo k politični in upravni stabilnosti, ampak

Deželni tajnik KPI Roberto Viezzi

tudi pri razvoju Furlanije-Juljske krajine. Delegacija KD je to stališče potrdila tudi na včerajšnjem srečanju z republikanci in socialdemokrati. Pomenljivo je dejstvo, da je v delegaciji KD, ki vodi deželna pogajanja, tudi minister za prevoze Santuz.

Med manjšimi strankami, ki so doslej sodelovale v deželni koaliciji, pa so včeraj odmevale časnikarske vesti, po katerih naj bi se delegaciji KD in PSI na ponedeljkovem sestanku v Vidmu sporazumeli za korenito volilno reformo, ki bi iz deželne sveta izključila vse stranke, ki bi dobile manj kot pet odstotkov glasov. Socialisti, ki so se svojčas močno ogrevali za tako volilno reformo, niso demantirali teh vesti, predstavniki KD pa pravijo, da je bila razprava zelo načelna in splošna ter da bo o morebitni volilni reformi tekla beseda šele po izvolitvi nove deželne vlade.

SANDOR TENČE

MANJŠINSKI MOZAIK

Razgledi po manjšinski teoriji in praksi

Piše: Pavel Stranj

Šolstvo ob drugi odprti meji Nemci na Danskem

Šola ostaja osrednje vprašanje vseh manjšin. Kot smo že omenili, je bil aprila na Nizozemskem mednarodni posvet o manjšinskem osnovnem šolstvu v Zahodni Evropi. Iz tega gradiva smo črpali prikaz nemške manjšine v Belgiji, tokrat pa bo pozornost posvečena neki drugi nemški manjšini, ob neki drugi »odprti meji«, in sicer nemški manjšini v Severnem Schleswigu na Danskem.

Navednice pri izrazu odprta meja so bile prej verjetno neumestne, kajti iz prikaza bo razvidno, do kakšne mere lahko dve državi sodelujeta s svojimi manjšinami preko državne meje. Da bo slika popolnejša, bomo v naslednjem članku prikazali dansko manjšino v Nemčiji.

Za obe manjšini bo prikaz omejen na šolsko področje in ker je šolstvo povsod zelo razčlenjen sistem, bo v člankih govorile o njegovih osnovnih potezah.

Nemška manjšina na Danskem živi v pokrajini ob meji z Zvezno republiko Nemčijo, svojim krajem pravijo sami Nordschleswig, Danci pa Sonderjylland. Tu živi skupno 280.000 prebivalcev, med katerimi je približno 20.000 pripadnikov nemške skupnosti.

Nemška manjšina na Danskem je nastala leta 1920, po referendumu, ki je premaknil državno mejo proti jugu. Takrat so za nemško manjšino nastale prve zasebne šole, ki pa so do druge svetovne vojne delovale poleg državnih. Ob nemškem vdoru na Dansko je obstajalo skupno 51 nemških šol s 1.657 učenci. Javne šole po vojni niso bile obnovljene.

Na Danskem traja obvezno šolanje devet let in to ob obveznem vrtcu in neobveznem desetem letu. Prvi razred se začne s sedmim letom in obvezno šolanje je v celoti brezplačno.

Danski zakoni dopuščajo zasebne šole in tako so si Nemci svoje osnovno šolstvo po letu 1946 uredili na zasebni podlagi. Šol pravzaprav ni veliko, vsega imajo danes 5 popolnih šol, ki nudijo celotno obvezno šolanje, in 11 nepopolnih v manjših krajih, katerim manjkata navadno zadnja dva razreda. Lani je bilo skupno 97 razredov s povprečno 10 učenci na razred. Danska večina ima na istem območju, za isti starostni pas, 34.000 učencev in povprečno skoro dvakrat več učencev v vsakem razredu. Celotno nemško šolsko strukturo povezuje krovna organizacija, Deutscher Schul und Sprachverein, ki je tudi članica krovne organizacije vseh zasebnih šol na Danskem. Te tvorijo približno desetine vseh državnih.

Ze iz teh skromnih podatkov je razvidno, da so nemške šole številčno precej razpršene med večinskimi in razmeroma šibke. Precej razredov deluje s kombiniranim poukom več stopenj v isti učilnici.

Nemške šole na Danskem urejata dva zakona, ki sta stopila v veljavo precej pozno po vojni: prvi leta 1975, drugi dve leti pozneje. Prvi določa splošna jamstva, drugi pa predvsem upravno-financiarno plat delovanja. Tu se neha podobnost z našo, poveljno slovensko šolsko zgodovino v Italiji, kajti nemške šole na Danskem so neprimerno bolj odvisne od svoje matične domovine in povezane z njo, kot so naše.

Danska vlada daje za delovanje teh šol do 85% potrebnih sredstev. Ostalo krijeta sosednja nemška dežela Schleswig-Holstein in Nemška zvezna vlada. Zaradi tega zaledja so nemške šole na Danskem edine v državi, ki lahko dejansko nudijo celotno obvezno šolanje povsem brezplačno. Nemčija je tudi dala prispevek za izgradnjo nekaterih šolskih poslopij in skoraj vsi učitelji na nemških šolah so dejansko uslužbenci nemške države. Zadnji razpoložljivi podatki so iz leta 1974; takrat je od 144 stalno zaposlenih učiteljev bilo 59% nemških državljanov. Seveda se od njih pričakuje in zahteva, da imajo stalno bivališče na manjšinskem območju in da se naučijo dansčine.

Avtonomija teh šol ni samo v finančnem upravljanju in gibanju osebja. Vsaka šola lahko odloča o številu učnih ur za vsak predmet, izdelati mora svoj vzgojno-učni načrt in v njem lahko precej svobodno določa čas, razporeditev ur in njihovo vsebino. Načrt mora odobriti občinski svet, neobvezne smernice pa daje ministrstvo. Seveda se izbire posamezne šole ne smejo preveč oddaljevati od predpisanih splošnih meril.

Najpomembnejši predmet je nemščina, ki je tudi učni jezik za vse predmete, razen za dansčino.

Po vsem tem ni čudno, če v uvodu k učnim načrtom nemških šol na Danskem najdemo te jasne in samozavestne smernice:

1. Naša šola je nemška šola. Njen namen je uvajati otroke v nemški jezik, v nemški kulturni svet in utrjevati nemški občutek skupnosti.

2. Naša šola je nemška šola na Danskem. Zato je njen namen, da uvede svoje učence v danski jezikovni in kulturni svet in da jih kot državljane te države pripravi za življenje.

S Sežanci v Verono na Aido

SEŽANA — Sežanska Zveza kulturnih organizacij pripravlja v sodelovanju z agencijo Globtour enkratno operno doživetje za ljubitelje dobrega petja. V petek, 26. avgusta 1988 si bo sežansko občinstvo ogledalo opero G. Verdija Aida v veronski Areni. Nedvomno bosta ostala obiskovalcem dolgo v spominu čudovit ambient in mednarodna pevška zasedba.

Do 20. julija pa je potrebno sporočiti prijave in vplačati izlet pri ZKO Sežana, Partizanska c. št. 15. Cena izleta znaša 65.000 dinarjev in vključuje prevoz, vstopnico za predstavo in organizacijske stroške.

Kulturno doživetje bodo Sežanci združili s prijetnim izletom. Tako se bodo v petek, 26. avgusta izpred avtobusne postaje v Sežani odpeljali ob 7. uri zjutraj, voznja jih bo vodila do polotoka Sirmione ob Gardskem jezeru, kjer bo daljši postanek za ogled tega turističnega mesteca z gradom Viscontijev. Nakar se bo krenilo v Verono, kjer si bodo ogledali San Zeno, Trg Erbe in Signoria, Arche Scaligere in Julijin balkon. Zvečer bo operna predstava. Po predstavi bo povratek domov. Tako pripravljiva sežanska ZKO prijetno ponudbo ob sežanskem občinskem prazniku v mesecu avgustu, ki bo nedvomno razveselila veliko število ljubiteljev opernega petja. (oks)

Štanjel: konec Grajskih večerov

Z nastopa koroških Slovencev v komediji Tolmun in kamen

ŠTANJEL — Z nastopom slovenskega prosvetnega društva Dobrač Brnca iz Avstrije, ki je uprizorilo Partljicevo komedijo »Tolmun in kamen«, so se v Štanjelu predčasno zaključili Grajski večeri. Tudi koroški Slovenci, združeni v amatersko gledališče, so s komedijskimi zapleti vzbudili globok vtis in razmišljanja pri gledalcih.

Zaradi slabega vremena je odpadel celovečerni koncert Klape Roč iz Buzeta, kljub temu pa so prireditve v prijetnem okolju štanjelskega gradu in Spacalove galerije privabile lepo število obiskovalcev. Preko dva tisoč ljudi si je ogledalo gledališke in glasbene predstave, ki so dodobra že tradicionalno razgibale kulturno mrtvilo v poletnih mesecih na Krasu. Grajski večeri so se pričeli 11. junija s komedijo Kam iz zadreg, ki jo je uprizorila dramska skupina

gasilskega društva Podlipa Smrečje, nadaljevali s celovečernim koncertom moškega pevskega zbora Srečko Kosovel iz Ajdovščine pod vodstvom dirigenta Klavdija Koloinija. Zaradi prehoda na kvalitetnejše predstave, so se letos odločili, da v goste povabijo Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice, ki je odigralo Websterjevo predstavo Vojvodinja Maljijska.

Lahko zaključimo, da so Grajski večeri uspeli. Organizatorja krajevna skupnost Štanjel in domače kulturno umetniško društvo Klasje pa se trudita, da bi postala ta prireditvev tradicionalna, sam program pa naj bi popestrili s kvalitetnejšimi predstavami. Tako predvidevajo nastop uspešne gledališke skupine (ime naj ostane še skrivnost) ob sežanskem občinskem prazniku konec avgusta meseca.

—oks—

Preurejena obvoznica od Ankarana do Pobegov

KOPER — Delavci koprškega Cestnega podjetja in Stavbenika so končali asfaltirati del obvoznice od ankaranskega križišča do Pobegov, za kar so namenili 110 milijonov dinarjev. Brez te obvoznice se promet v Koper in mimo Kopra proti Portorožu in Istri mnogokrat sploh ne bi mogel odvijati. In to ne le konec tedna (ob sobotah in nedeljah je v poletnih mesecih že kar samo po sebi razumljivo, da poteka promet po obvoznici v eno ali drugo smer mimo Kopra), tudi danes, ko bi lahko rekli, da je navaden delovni dan, prometni miličniki nimajo miru. Že pri Dekanih morajo preumeriti na obvoznico vsa vozila, ki so prihajala iz ljubljanske smeri v Istro. Obljubljenih šest kilometrov štiriposovnice od ankaranskega križišča do Kopra, kljub vsem zagotovilom najodgovornejših, letos zagotovo ne bodo začeli niti graditi. Zato je še sreča, da imajo Koprčani omenjeno obvoznico. (B. Š.)

TIM

COLLEEN McCULLOUGH

Prevedla Breda Konte

26.

Tim, ki zdaj, ko je dosegel svoje, ni bil kritičen opazovalec, je veselo poskakoval naokrog. »Oh, to je pa veliko bolje, Mary! Zdaj greva lahko oba plavat! Pridi, pridi že!«

Mary je zabredla v vodo, vendar jo je ob tem neprijetnem občutku streslo. Ker je bila izbirična, kot najbolj ošabna mačka, je le s težavo bredla naprej in bi se najraje obrnila in stekla ven v svoj udoben ležalni stol. Tim, ki se je izkazal za zrelega mladeniča, ki mu je zaupana skrb za dragoceni zaklad, je ni pustil dlje od mesta, kjer ji je voda segala do pasu. Ves zaskrbljen in zmeden je skakal okrog nje kot muha. Vse je bilo brez haska. Čutil je, da ji je vse skupaj zoprno, ona pa se je zavedala, da mu je s tem pokvarila dan. Zato se je odločno zadržala, da je ni od odpora streslo in se potopila do vratu, pri tem pa glasno zajela sapo zaradi hladne vode, ki jo je občila, potem pa se je nehote zasmejala.

Tim je čakal le na ta smeh. Takoj je začel zganjati nortčije okrog nje kot delfin. V vodi je bil tako sproščen in

domač kot riba. Mary se je prisilila k smehu in začela z dlanmi udarjati po površini vode. Upala je, da tako dobro oponaša nekoga, ki uživa v vodi in je pohlevno capljala za njim.

Voda je bila izredno čista in bistra, zdelo se ji je, da se njena stopala pogrezajo v peščeno dno kot v redek pudring, sonce pa jo je kot topla, prijateljska roka grelo v tilnik. Čez nekaj časa je začela uživati v blagem sčemenju slane vode, ki jo je poživiljala in prav čudovit občutek je bil, če se je do ramen potopila v prijeten, breztežen hlad, ki je nenadoma onemogočil moč sonca. Nič več se ni počutila ranljivo zaradi pomanjkanja oblačil in začela je uživati v občutku, da je njeno telo brez vsakih spon.

Seveda pa ni popolnoma izgubila svoje zdrave pameti in čez kakih dvajset minut je poklicala Tima k sebi. »Zdaj moram iz vode, Tim, ker nisem vajena sonca. Vidiš, kako sem bela in kako si ti rjav? No, nekega dne bom tudi jaz tako porjavela, toda to moram početi zelo počasi, ker sonce močno opeče belo kožo, kakršna je moja in lahko bi zelo zbolela. Prosim te, nikar ne misli, da se ne zabavam, ker se, vendar moram zdaj zares v senco.«

To je mirno sprejel. »Vem. Ko sem bil še majhen, me je nekega dne sonce tako opeklo, da sem moral v bolnišnico. Tako me je bolelo, da sem jokal cel dan in celo noč in še cel dan in celo noč. Nočem, da bi tudi ti jokala cel dan in celo noč, Mary.«

»Veš, kaj bom storila, Tim? Sedla bom pod tvoj sončnik in te opazovala. Obljubim ti, da ne bom brala. Le gledala te bom. Je v redu tako?«

»V redu, v redu!« je zapel in se igral, da je podmornica, vendar je bil toliko plemenit, da je ni torpediral.

Mary se je prepričala, da jo sončnik vso zakriva, potem pa se je zleknila v ležalni stol in si obrisala mokri obraz. Iz svitka las na njenem tilniku se ji je po hrbtu cedila voda, kar jo je spravilo v nejevoljo, zato si je lase razpela in jih razgrnila čez rob stola, da bi se posušili. Priznati si je morala, da se čudovito počuti, kot da bi imela morskava voda zdravilne lastnosti. Koža jo je sčemela, mišice so bile sproščene, roke in noge pa je imela težke...

...Bila je na enem svojih redkih obiskov v kozmetičnem salonu in frizerka ji je z ritmičnimi gibi sčerkala lase, ena, dva, tri, ena, dva, tri. Vsakokrat se je sčerkala dotaknila njene lase, potem pa je nadaljevala svojo prijetno pot po vsej dolžini las. Nasmehana zaradi užitka je odprla oči in ugotovila, da ni v kozmetičnem salonu, ampak da leži v ležalnem stolu na plaži in da se je sonce spustilo že tako nizko za drevesi, da so sence popolnoma prekrile peščino.

Za njo je stal Tim, se sklanjal nad njen obraz in se igral z njenimi lasmi. Polotila se je je panika. Z nepojmljivo grozo je odskočila stran, da se je ni dotikal, pograbila svoje lase in na vsak način poskušala v žepu svoje halje najti lasne sponke. Ko je bila v varni razdalji in popolnoma budna, se je obrnila in ga pogledala. Oči je imela od strahu na široko razprte, srce pa ji je divje razbijalo.

Knjiga bo v kratkem izšla pri ZTT v zbirki »Prevozi«

Potijo se le še maturanti na zavodu Žiga Zois

Pri kateri temperaturi dijaki največ znajo? Kaže, da jim vročina ne pomaga pri odgovorih

Vsi, ki nas počitnice še čakajo, nestrno odštevamo dneve do tega silno zaželenega trenutka. Kaj bi šele lahko rekli o počitniških željah bodočih knjigovodij, ki se te dni še na vse kriplje trudijo spravi v glavo čimveč podatkov. Vse do četrta, 14. julija, se bodo namreč pred zbornico na trgovskem zavodu Žiga Zois zbirale zaskrbljene skupnice dijakov in si dajale pogum pred zadnjo višješolsko preizkušnjo, nato pa bodo letošnje maturo na slovenskih višjih šolah končno zaključene. Na izide bo treba počakati tja do 19. ali 20. julija.

Odločili smo se, da bomo dosledno vztrajali pri maturah do njihovega neizbežnega konca, zato smo ponovno obiskali trgovski zavod. Prisostvovali smo »zagovoru« dijakinje, za katero se je izpraševanje pričelo s slovenščino. Profesorica jo je najprej povprašala, kaj je prebrala sama, izven obveznega šolskega programa. Dijakinja je omenila delo Antona Ingoliča, zato se je nekaj naslednjih vprašanj vrtilo okrog tega priljubljenega slovenskega pisatelja. Nato sta se »pozabavali« še s pesmijo Otona Zupanciča »Manon Josipa Murna Aleksandrova« in se zamislili o družbeni vlogi pesnikov in drugih umetnikov. Sledilo je vprašanje o temah pesnika Alojza Gradnika. Odgovori dijakinje so bili resnici na ljubo precej kratki in negotovi in ker je profesorica vztrajala pri njegovih temah, nas je dijakinja naposled seznanila z dejstvom, da je pisal o domovini, o kmečkem življenju v Brdih, o vojni, da pa je ustvar-

jal tudi ljubezenske pesmi. Pri vprašanju o tem, kako Gradnik povezuje ljubezen in smrt, se je dijakinja zmedla in ni našla odgovora. Sledila so vprašanja o Franceu Bevku in Prežihovemu Vorancu, potem pa spet o pesnikih, tokrat o Ivanu Minattiju in o zamejskih pesnikih, nato pa sta skupaj pregledali pisno nalogo, ki jo je dijakinja dobro napisala. In že je bilo na vrsti blagovnanstvo.

Na tem področju pa je bila profesorjeva pomoč velikokrat potrebna, saj je dijakinjo pomembnost preizkušnje spravila v veliko tremo, ki ji je preprečevala, da bi pokazala vse svoje znanje. Vprašanja so se vrstila: naštej sestavine mleka, kako določimo beljakovine in sladkor... Zvedeli smo, da mikroorganizmi v mleku spreminjajo sladkor v mlečno kislino — torej so krivi za to, da marsikatera gospodinja jezno gleda v lonec skisanega mleka. Kakšno je kondenzirano mleko? Končno so prišle na vrsto praktične preizkušnje: dijakinja je morala opisati delovanje vinomera, sledila so še vprašanja o plastiki, o polivinil-kloridu, ki je neuničljiv, ker v naravi ni organizmov, ki bi ga lahko razkrojili. »Pokukati« je morala še v mikroskop, kjer so jo čakala umetna vlakna, in povedati, kako merimo kislost in bazičnost substanc. S pregledom njene naloge iz knjigovodstva, ki je bila pravilna, a skromna, se je izpraševanje zanjo končalo.

Kolegica, ki ji je sledila na »stolu za zaslišance«, je bila bolj pripravljena,

tudi njej pa jo je močno zagodla trema. Njen »pogovor« z izpraševalcem knjigovodstva se je vrtil okrog bančnega poslovanja, kreditov, obveznic, ki jih bodoči knjigovodja mora še kako dobro poznati. Izpraševalec se je ustavil še pri vrstah pogodb, nato pa sta si skupaj pogledala njeno pisno nalogo, ki je bila zadovoljiva.

Pri slovenščini jo je pričakal Ivan Cankar. Dijakinja je prebrala v celoti njegovo povest Martin Kačur, zato sta njeno tematiko in sporočilo bolj podrobno obdelali. Tudi ta dijakinja se ni mogla izo-

gniti vprašanju o socialnih realitih in njihovih skupnih značilnostih. Ob vprašanju o slovenskih modernistih pa je profesorica »izdala« tudi zanimivo podrobnost: pri slovenski pisni nalogi so dijaki lahko izbirali med dvema temama, o ekologiji in o slovenski dramatik. O dramatik ni pisal nihče.

Ker je bila tudi njena slovenska naloga zadovoljiva, se je dijakinja lahko umaknila. Z njo smo odšli tudi mi, še vedno pa držimo pesti za vse, ki jih v teh dneh matura še čaka!

METKA ČELIGOJ

Živahen zgoniški poletni center v sladkem znamenju slaščičarne

Od predzadnjega ponedeljka je poslopje osnovne šole 1. maj 1945 v Zgoniku »operativna baza« otroškega poletnega centra, ki ga drugo leto zapored prireja zgoniška občinska uprava. Število udeležencev — iz zadnjega letnika otroškega vrta in osnovnošolskih otrok iz zgoniške občine — je nekoliko nižje od lanskega leta in znaša 32 enot, ker so se šolarji iz petega letnika množično odločili za letovanje v kolonijah. Za pedagoško usmerjanje in varstvo tečajnikov skrbi kar osem vzgojiteljic oziroma animatork, ki ljubivo lebdijo nad zaupanimi malčki.

Prejšnji petek smo v popoldanskih urah obiskali center in veseli živzav nas je vodil na igrišče, kjer je bila »zaposlena« večina otrok. Največ se jih je igralo na peskovniku v senci mandeljnovih krošnje, drugi so brcali žogo, se gugalji, se spuščali po toboganu, ko pa so bili preveč pregrete in je vročina postala neznošna, so se presecehni potunkali v velik gumijasti bazen in se v mlajni vodi malo osvežili.

»Občutek imamo, da otroci radi prihajajo v center,« nam je zaupala vzgojiteljica Nadja. »Zelo so sproščeni in zabavajo se ob igri, problemov z disciplino ni in kljub starostni razliki se vsi skupaj dobro razumejo kot homogena celota.«

Iz razgovora smo zvedeli, da so se v prvem tednu kar trikrat peljali s šolskim avtobusom v Milje, kjer so v okviru festivala otroških gledališč z zanimanjem prisostvovali lutkovnim predstavam in animacijam pravljicnih

zgodb. V tem zaključnem tednu bosta med drugim na sporedu še športni dan in pohod, včeraj pa so si ogledali jamo pri Briščikih. Občinske kuharice pripravljajo okusno kosilo in malico, vsi imajo dober tek in še posebno radi se posladkajo s sladoledom.

Nekoliko manjšo skupino otrok pa smo našli pri delu na hodniku šolskega poslopja. »Tema letošnjega centra je slaščičarna,« nam je povedala vzgojiteljica Neva. »Otroci so marljivi in sproščeni. Mi skušamo vzpodbujati in pospeševati njihovo kreativnost, tako da dajo duška svoji domišljiji in oblikujejo najrazličnejše pisane predmete iz plastiline, krete in lepenke. Prve dni so delali skoraj vsi enake izdelke,

sedaj pa opažam, da prihaja do izraza osebni pečat in samostojna ustvarjalnost vsakega posameznika. Deluje tudi glasbeni oddelek in otroci so sami pripravili besedilo in glasbo za predstavo.«

Na policah smo opazili pravo razstavo skrbno oblikovanih sladoledov, srčkane lutke in veliko torto. S pomočjo vzgojiteljic so oblikovali hišico Janka in Metke, na katero so obesili slaščice. V petek se bo zaključilo dvotedensko bivanje v poletnem centru in otroci bodo pripravili neke vrste zaključno predstavo z izvirnim programom in bodo — v skladu z geslom centra — pogostili starše, seveda s slaščicami. (B. S.)

Tržaški in goriški otroci letujejo v zeleni Karniji

Medtem ko si doma belimo glave, kako uiti vročini, ki nas uklepa v pot in otežkočeno dihanje, pa imajo nekateri to srečo, da so v hladnejših krajih. Med te spadajo seveda tudi otroci, ki so na letovanju v raznih kolonijah ali centrih in tam pozabljajo na sopropane dneve in podnebe, čeprav jih morda daje domotožje. Ena takih kolonij je tudi slovenska Vincencijeva konferenca iz Trsta, ki že vrsto let prireja letovanje otrok v Comegliansu v Karniji.

Tja, v Comeglians, smo se odpravili v nedeljo, da bi videli, kako se otrokom godi, kako se prilagajajo bujnemu zelenju v bližini znanega Zoncolana, kjer je zrak kar za nekaj stopinj hladnejši od našega, kjer vladata spokojnost in mir, ki ga seveda režejo otroški vik in krik. Otroci so nastanjeni v poslopju nekega tamkajšnjega šolskega zavoda, ki služi to pot koloniji. V Comeglians so pripotovali v torek, 5. t. m., zvečer in od takrat se vživljajo v novo okolje. Kot nam je povedal vodja kolonije Tone Kostnapfel, je letos v koloniji kar 68 otrok (35 dečkov in 33 deklic), ki prihajajo iz tržaške in goriške pokrajine. Zanje skrbijo ekonom, 6 vzgojiteljic, bolničarka, kuharica Fani Gulin iz Sovodenj in postrežnice, tako da je za dobro preživetje »kolonijskega časa« vse urejeno. Urejeno je tudi v vremenom, saj imajo zaenkrat čez dan sonce, nebo se razjezi le ponoči in takrat spusti kako kapljo na zemljo.

Kostnapfel pravi, da so prve dneve bivanja izkoristili za vživljanje v novo okolje in nov ritem, ki seveda zahteva svoje, tudi jutranjo telovadbo. Po zajtrku se otroci odpravijo na sprehod v bližnjo okolico, po kosilu pa se odločajo med počitkom in igrami na prostem. Glede tega kaže, da bodo te dni lahko razpolagali s tamkajšnjim nogometnim igriščem, kjer bodo priredili tekme med različnimi skupinami pa tudi tekmo z mladimi iz Comegliansa. Vendar čas ne mine samo v igri. Na vsak način skušajo otroke pripraviti do tega, da bi oblikovali kake spise in tektikom in risanju pa uprizarili igrice. Ta del dejavnosti bodo morebiti posredovali staršem, ki bodo prišli na obisk v kolonijo v nedeljo (17. t. m.) zjutraj in se bodo nato z njimi zadržali ves dan.

Skratka, tudi ta kolonija je nekakšna šola življenja in udeleženci se bodo konec meseca vrnili domov z novimi izkušnjami in s spominom na gorski svet.

Deželni prispevek za razsvetljavo jame pri Briščikih

Deželni odbor FJK je na svoji zadnji seji dodelil 130 milijonov lir za razsvetljavo jame pri Briščikih. Pred dvema letoma je v ta namen Dežela že dodelila planinskemu društvu Società alpina delle Giulie, ki upravlja jamo, 80 milijonov lir.

Z novimi sredstvi bodo dokončno uredili razsvetljavo. Zgradili bodo električno kabino, kamor bodo namestili generator (sedaj je pod zasilno stropo), potrebna stikala in števec in tudi zasilno električno napeljavno. Ob tem bodo seveda izpopolnili in okrepili sistem razsvetljave v jami.

Obvestili Sindikata slovenske šole

Šolsko skrbništvo v Trstu obvešča, da so v ministrski okrožnici št. 187 (z dne 5. julija 1988) objavljeni pogoji za vključitev v stalež učnega in neučnega osebja, za katere velja zakonski odlok št. 140 (z dne 3. julija 1988). Interesenti morajo predložiti prošnje za vključitev v lestvico na Skrbništvo, in sicer najkasneje do 6. avgusta letos.

Na sedežu Šolskega skrbništva so objavljenečasne lestvice splentov za šolsko leto 1988/89, ki so bile že izčrpane. Čas za morebitne prizive poteče 16. t. m., vse informacije pa dobite na sedežu Sindikata slovenske šole, Ul. Carducci 8, in sicer danes od 10. do 11. ure in jutri od 16. do 17. ure.

Novo in staro v tržaškem kulturnem utripu

Še letos, morda zadnjič »Luči in zvoki« v Miramaru

V parku Miramarskega gradu se bosta kmalu znova oglasila Šarloto romantično vzdihovanje in Maksimilijanove prav tako romantične imperalistične parole. Sredi prihodnjega tedna (datum se ni natančno znan) bodo namreč ponovno uvedli staro predstavo Luči in zvoki, ki za Tržačane predstavlja že pravo institucijo. Predstava Luči in zvoki, ki so jo posneli leta 1958 in slavi torej 30-letnico, so lani namreč ukinili, ker električna napeljava ni več ustrezala varnostnim predpisom. Poleg tega pa so posodobili tudi zvočne naprave, tako da bodo gledalci lahko prisostvovali s tehničnega vidika neoporečni predstavi.

Ce upoštevamo samo letnico njene rojstva — ne glede na vsebino in izvedbo predstave — pa je ta krepko zastarela. Da je tako, priča tudi nizko število obiskovalcev. Leta 1986 si je Luči in zvoki ogledalo le še šest tisoč oseb. Vendar tudi pri Avtonomni letoviščarski in turistični ustanovi za Trst in njegovo obalo menijo, da je treba predstavo prilagoditi novim okusom in so se zato odločili, da jo bodo v prihodnjem letu vendarle posodobili. Če bo Turistična ustanova prejela zadostne finančne prispevke, bodo že septembra štartali z obnovitvijo te pri številnih Tržačanih priljubljene predstave. Želja je, da bi tekst prikrojili po

sodobnejšem gledališkem in radijskem pristopu, hkrati pa bi obnovili tudi scensko zasnovno celotne predstave.

Letos bodo vsekakor še predvajali izvirne trakove iz leta 1958 in vžigali luči po izvirnem projektu. Glavnim junakom so tedaj izposodili svoje glasove Valeria Valeri (Šarlota), Massimo Foschi (Maksimilijan), Roberto Villa, Mario Feliciani, Benito Martini, Giacomo Piperno in Manlio Busoni, pesmi pa sta zapela Giuseppe Di Stefano in Luis Torrens ob spremljavi orkestra dunajske Ljudske opere, medtem ko je za režijo poskrbel Marcel Prawy. Gre torej za izvajalce, ki so bili svojčas v Italiji zelo znani. Predstave bodo v italijanščini, nemščini in angleščini. Kljub temu, da razpolagajo tudi s slovenskimi trakovi, jih ne bodo vključili v redne predstave, ker so bile slovenske predstave v zadnjih letih zelo slabo obiskane. Zato jih bodo predvajali le na izrecno željo večje skupine gledalcev.

Za vse obiskovalce Miramarskega gradu, in torej ne le za gledalce Luči in zvoki pa pripravljajo še drugo presenečenje. Okrog 15. avgusta bodo namreč priklučili novo in spektakularno razsvetljavo gradu, ki bo odslej razsvetljen v celoti in ga bo tako mogoče videti tudi iz velike razdalje.

Zadruga Bonawentura našla primeren sedež za delovanje

Majhna gledališka dvorana v Domu pristaniških delavcev, kjer je bil včasih kino Aldebaran, bo spet opravljala svojo nalogo. Čez leto dni naj bi namreč dokončali vsa potrebna popravila, postavili nove zasilne izhode in preuredili notranjo arhitekturo stranskih prostorov. Nato pa se bo v prenovljene prostore dokončno naselila zadruga z omejeno odgovornostjo Bonawentura.

10. junija, odkar ima Operacija Bonawentura tudi pravni status zadruge, je torej polnopravno stekla nova kulturna akcija, ki je že navdušila številne tržaške kulturne sladkose. Prvotna skupina kulturnih navdušencev je z lastnimi močmi želela zapolniti vrzeli, ki jih krajevne uprave puščajo na kulturnem področju in je okrog sebe zbrala že več kot sto prijateljev in podpornikov. Vsak član je prispeval po milijon lir za »opeko«, s katero naj bi zgradili nov in dinamičen kulturni center v mestu, kjer je kulturni utrip iz dneva v dan bolj počasen in dremajoč. Zadruga Bonawentura je torej postala simbol za vse tiste, ki želijo, da bi se tudi tržaški kulturni nivo dvignil na raven, ki je običajna v širnem svetu.

Še pred ustanovitvijo pravnega telesa so se člani Bonawenture razgledali

po mestu, da bi našli primeren sedež. Srečanje s člani Krožka pristaniških delavcev je bilo neke vrste »ljubezen na prvi pogled«, saj so ti takoj pokazali posluš za potrebe nezadovoljnih tržaških porabnikov kulture in jim ponudili pritličje Doma pristaniških delavcev, kjer so doslej imeli telovadnico. Z ugodno pogodbo, ki bo zadrugo Bonawentura obremenila le za simbolično najemnino in stroške za preureditev prostorov, so sklenili zaveznitvo in odslej bodo pristaniški delavci in Bonawentura delali drug ob drugem.

Bodoči sedež zadruge so si prijatelji in podporniki Bonawenture ogledali v ponedeljek zvečer. V naslednjih mesecih pa jih čaka še veliko dela, saj bo treba dobiti od ministrstva za javna dela dovoljenje za preureditev prostorov v skladu z varnostnimi predpisi, predvsem pa se bodo morali potruditi, da najdejo nove privržence, ki bi jih finančno podprli. Stroški bodo namreč precejšnji, krajevne uprave pa so še enkrat pokazale, kako malo posluha imajo za sodobno kulturo. Dokler ne bodo mogli zasesti novih prostorov, pa se bodo člani zadruge sestajali na sedežu Cappelle Underground, in sicer vsak četrtek ob 19. uri. (bg)

Razgovori za sklenitev zavezništva na Občini in Pokrajini KD hoče pospešiti pogajanja za oblikovanje novih odborov

Politični razgovori med strankami se še niso razvili v pogajanja za oblikovanje večini na tržaški Občini in Pokrajini. Vlogo pobudnika razgovorov je kot stranka relativne večine prevzela Krščanska demokracija, katere predstavništvo se bo še v tem tednu srečalo s strankami, ki so sodelovale v občinski in v pokrajinski koaliciji. V dvomu je le srečanje z Listo za Trst, ki noče prevzeti nobenih obvez pred skupščino članov, ki bo na sporedu šele v soboto, 23. julija. Jutri zvečer se bo tako na primer delegacija pokrajinskega vodstva KD, ki je spet zasedala sinoči, sestala s krajevnimi voditelji Slovenske skupnosti.

Potek pogajanj na Tržaškem bo v marsičem odvisen od razvoja dogajanj na deželni ravni. Demokristjani pravijo, da je treba najprej skleniti sporazum na Deželi in šele nato vzeti v pretres položaj na krajevni ravni, socialisti pa so za globalna pogajanja, ker se očitno bojijo, da bi vsa pomembnejša mesta pripadala stranki relativne večine. Demokristjan je bil doslej predsednik deželne vlade Biasutti, demokristjani so župani Pordenona, Vidma in Gorice, največ preferenc na zadnjih občinskih volitvah pa je prejel demokristjan Franco Richetti, ki je torej kandidat številka ena za tržaškega župana. KD sicer še ni formalno predložila njegove kandidature, za ta korak pa se bo gotovo odločila v zelo kratkem času.

Tudi v Trstu, tako kot na deželni ravni, marsikdo že govori o političnih večinah z zelenimi. Gre za račune brez krmarja, ker jih doslej še ni nihče sploh še

vprašal za stališče in za mnenje o bodočih upravah. Novoizvoljeni deželni svetovalec zelenih Andrea Wehrenfennig nam je povedal, da je doslej razgovorom sledil le po časopisu ter podčrtal, da so zeleni, vsaj tisti, ki so bili izvoljeni na listi smejočega se sonca, pripravljani na soočenje le ob točnih programih, ki bi vsebovali zelo konkretne obveze za zaščito okolja in narave. Tega mnenja je tudi Maurizio Bekar, eden od pobudnikov krajevnih mestne, zelene in laične liste, ki je izvolila dva občinska ter enega pokrajinskega svetovalca. Bekar bo po vsej verjetnosti vstopil v občinsko skupščino po odstopu poslancev Pannel-

le in Mattiolija ter prve neizvoljene Marie Adelaide Agliette. Neznanko pa predstavlja stališče, ki ga bodo v tržaških občinskih upravah zavzeli zeleni, ki so se na volitvah predstavili pod simbolom marjetice in ki se sklicujejo na stališča videmskega deželne svetovalca Viviana.

Na sedežu tržaške federacije KPI pa je bilo sinoči srečanje med delegacijo krajevnega komunističnega vodstva in predstavniki organizacij, ki se ukvarjajo z varstvom narave. Tržaški komunisti bodo danes dopoldne na tiskovni konferenci predstavili upravni program za Občino in Pokrajino. (st)

Jeseni izredni kongres tržaške PSI

Jeseni bo na sporedu izredni pokrajinski kongres tržaških socialistov. Tako je na včerajšnji seji soglasno sklenilo pokrajinsko vodstvo Craxijevе stranke na zasedanju, na katerem je tekla beseda tudi o povolilnih perspektivah in o poteku razgovorov za oblikovanje nove politične večine na Občini in na Pokrajini. Socialisti so se odločili za kongres, ki naj bi posodobil ves strankin aparat ter ustvaril pogoje, da bo stranka kos novim nalogam in dolžnostim, ki izhajajo iz nedavnega vtilnega uspeha na krajevni in na deželni ravni.

Socialistično vodstvo je spet podprlo zahtevo, da mora biti novi predsednik deželne vlade Tržčan. To zahtevo so predstavniki tržaških socialistov že postavili tudi na zasedanjih strankinih deželnih teles, ki pa glede tega še niso zavzela jasnih političnih stališč. Pred volitvami se je PSI tudi na deželni ravni zavzemala za zamenjavo na vrhu deželnega odbora, sedaj pa se o tem ne govori več, tudi zato, ker deželni socialisti vztrajajo pri oblikovanju "preferenčne" upravne in politične osi z demokristjani, ki bi dejansko izključila iz deželne odbora liberalce, socialdemokrate, republikance in Slovensko skupnost. Deželno vodstvo Krščanske demokracije se je že izreklo proti temu socialističnemu predlogu.

Po neuspešnem izidu zadnje bele stavke Cariniki ponovno stavkajo vendar je udeležba manjša

Po »beli stavki« izpred zadnjih dveh mesecev so cariniki v deželi Furlaniji-Juljski krajini včeraj ponovno prekržali roke in se vzdžali dela, ki jim po pogodbi ni naloženo. To pomeni, da ne bodo opravljali nalog, ki bi jih po delovni pogodbi morali opravljati uslužbenci višje kategorije, in da ne bodo delali nadur. Na ta način ponovno postavljajo zahteve izpred dveh mesecev, in sicer, naj vlada sprejme zakonski osnutek o preureditvi dela na carinah in naj cariniskim delavcem prizna prehod v višjo službeno kategorijo (kar bi pomenilo znatno višje dohodke za vse uslužbenec). Čeprav je »bela« stavka v tem primeru najučinkovitejša (na carinah je oseba pre malo, delo pa je nesmotrno porazdeljeno, tako da se brez nadur prekomerno nakopiči in se blagovni promet ustavi), pa s stavko izpred dveh mesecev niso dosegli nikakršne spremembe.

Kljub temu da je 9. maja minister za finance obljubil, da bo o zakonskem osnutku razpravljala direktno zakonodajna komisija (torej ne da bi osnutek morala preučiti še posvetovalna komisija), se stvar sploh ni premaknila z mrtvega tira. Hkrati pa vlada ni spoštovala dogovora, ki ga je sklenila s sindikati, in sicer o prehodu v višje delovne kategorije (vsi uslužbenci carin naj bi iz pete kategorije prešli v sedmo). Od 10. maja, ko je vsedravnica komisija za poklicne profile določila prehod v višjo kategorijo, še niso izda-

li odgovarjajočega odloka predsednika ministrskega sveta.

Čeprav bo šele danes znano, koliko carinikov je včeraj stavkalo v tržaški pokrajini, pa razpolagamo z okvirnim podatkom, po katerem je bila udeležba v stavkovnem gibanju skromnejša kot pred dvema mesecema. Ponokod — kot na primer pri Fernetičih — se je stavke udeležil le en uslužbenec, druge pa je bila udeležba množična. Razlog, da je bila udeležba skromnejša, tiči po eni strani v dejstvu, da je mnogo uslužbenec trenutno na dopustu, po drugi pa se verjetno niso udeležili stavke, ker se jim zdi čas neprimeren. Parlament bodo kmalu zaradi poletnega dopusta zapri, zato je le malo verjetno, da bi še utegnili rešiti vse probleme.

Stavka, ki jo bodo mogoče prekinili že v naslednjih dneh, pa doslej še ni povzročila zastojev v blagovnem prometu. Poletni čas vpliva tudi na ta sektor, tako da je dela manj in da so na carinah kljub stavki opravili skoraj vse delo. Položaj pa bi se utegnil poslabšati že proti koncu tedna.

Ženska žrtev izbruha nasilja

Dva mladeniča, 25-letni Domenico Di Benedetto iz Ulice Forti 28/3 in 20-letni Sergio Franceschinis, Salita di Raute 54, sta od včeraj v zaporu pod obtožbo nasilnih opolzkih dejanj in povzročitve telesnih poškodb. Osumljena sta, da sta v stanovanje na Ul. Forti z vabila 56-letno Emilio Invernizzi in se nato spolno izživljala z njo. Vse kaže, da je nista posilila, vendar pa sta jo po nogah porezala z ostrim kuhinjskim nožem. Ženska leži sedaj v Katinarski bolnišnici in zdravniki predvidevajo, da bo okrevala v mesecu dni. Rane so vsekakor precej površinske in sploh niso nevarne.

Vsi trije — osumljenca in žrtev — so bili pod nadzorstvom Centra za mentalno zdravljenje pri Domju. Ko se je ženska ranjena vrnila v center, je zdravnik takoj poklical karabinerje iz Milj. Preiskovalci so prav pri Domju kaj kmalu izsledili oba mladeniča, ki sta, kot kaže, takoj priznala in se jim sploh nista upirala.

Franceschinis in Di Benedetto se doslej nista nikoli vedla nasilno, čeprav sta bila že nekajkrat obsojena zaradi manjših kaznivih dejanj. Po mnenju zdravnikov sta vsekakor povsem sposobna, da presojata svoja dejanja.

† Zapustila nas je naša draga žena, mati in nona

Pavla Grk por. Žerjul

Žalostno vest sporočajo mož Pepi, hči Adriana in sin Franko z družinama ter drugi sorodniki.

Pogreb bo danes, 13. julija 1988, ob 17. uri v njeni rojstni vasi v Slivju pri Materiji.

Žalovanju se pridružujejo
Marija Glavič-Slama
ter družini Pahor in Petaros
Trst, 13. julija 1988

Ob nenadni smrti Pavle Grk por. Žerjul izrekata prizadetim svojcem iskreno sožalje družini Zobec in Santin.

Ravnatelj, učno in neučno osebje srednje šole I. Cankar v Trstu izrekajo iskreno sožalje in družini iskreno sožalje ob izgubi drage mame.

† V 80. letu starosti nas je zapustila naša draga

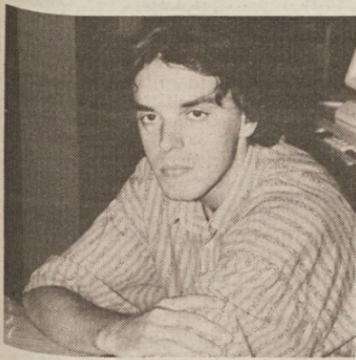
Ivanka Zobec vd. Kocjančič

Pogreb bo v petek, 15. julija, ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Dolini.

Žalujoča sinova Mirko in Mario z družinama
Dolina, 13. julija 1988

Člani balinarske sekcije ŠD Sokol izrekajo iskreno sožalje Ivanu, Mariu in Martinu ob hudi izgubi tasta oz. nonata Vittoria Dorie.

Pogovor z odličnjakom Walterjem Corenom Za šestdesetico zadostuje že dobre pol ure

Več sreče smo imeli z Walterjem. Mlad Boljunčan se je namreč našemu vabilu takoj odzval in nam povedal cel kup zanimivih stvari.

»Navadno so šestdesetico dobivali samo odličnjaki, takšni, ki so že med letom nabirali same najboljše ocene. Jaz prav gotovo nisem bil med njimi, zato takšnega razpleta mature niti nisem pričakoval. Doma mi skoraj niso hoteli verjeti, ko sem objavil veselo novico. Potem pa smo jo seveda proslavili — pravzaprav bomo proslavljali po malem cele počitnice. Ker se nisem bil drugod kot doma in v Jugoslaviji, sem se odločil, da si letos privoščim daljše popotovanje. Sredstva bo prispeval oče, kot nagrado za uspešen zaključek šole. Seveda ne grem sam, temveč v troje. Namenili smo se napraviti kar velik krog po Evropi — se ustaviti en teden v Parizu, pa v Londonu, mogoče obiščemo še Skotsko in staro Nessie v jezeru Loch Ness. Raziskali bomo tudi Amsterdam in se vrnilo preko Nemčije. Ker smo mladi, si lahko še "privočimo" karto Inter-rail in mladinske domove. Skratka, izrabili bomo najcenejše možnosti, da bi videli in doživeli čim več.«

Če pustiva ob strani bližnjo prihodnost in se za trenutek vrneva v preteklost — kako je bilo na maturi?

»Po mojem komisija ni bila stroga. Pustili so mi, da sem odgovarjal tudi mimo snovi, vprašanja razširil in povedal osebno mnenje. Sploh je spraševa-

nje izzvenelo bolj kot pogovor med profesorji in mano, še posebno, ko smo se ustavili pri moji razpravi o razlikah in odnosih med razvitim Severom in nerazvitim Jugom, ki sem jo napisal med letom. Moram reči, da sem imel tudi malo sreče — filozofija in slovenščina sta namreč področji, ki me zanimata. Čeprav sem bil o Marxu temeljito izprašan, nanj še ne bom tako hitro pozabil. Prav gotovo se bom med počitnicami še posvetil njegovim idejam in razmišljanjem. Pri slovenščini pa sem bil vprašan o Kosovu, pesniku, ki ga imam najrajši, še posebej njegove zadnje, konstruktivistične pesmi. Zato ni čudno, da sem si na koncu "prislužil" šestdesetico.«

Kako si se znašel med pisnimi vprašanji?

»Tudi tu sem imel malo sreče: pri slovenščini se je kar sam ponujal naslov o ekologiji. Ker sem zelo rad v naravi, mi ni bilo težko razmišljati malo širše in zapisati svoje misli o našem okolju. Matematična vprašanja mi niso delala težav, tako da sem vedno bolj pridobil samozavest. Na ustni del zato nisem prišel z veliko tremo, govoril sem veliko lažje kot zdaj. Kar žal mi je bilo, ko sem moral po 35 minutah zapustiti izpraševalnico. Te preizkušnje ne bom nikoli pozabil.«

Kako pa gledaš na uspeh oziroma uspeh svojih sošolcev?

»Marsikomu je delala velike probleme matematika. Na ustnem pa so vsi stoka-

li zaradi filozofije, ki je, kot kaže, bila še težja. Pri maturi te namreč sprašuje drug profesor, ki ima drugačne metode in daje snovi drugačne poudarke. Zato je težje zadeti pravi odgovor.«

In kaj najrajši počneš v prostem času?

»Pri Bregu v Dolini igram košarko, a bolj rekreativno, s prijatelji. Drugače pa najbolj uživam, ko gremo v Glinščico se kopat v tolmune, saj sem rad v stiku z naravo. Z zanimanjem sledim tudi vsem dogajanjem v svetu. Kar se tiče glasbe, najrajši poslušam tisto, ki je za marsikoga izzvenela že sredi sedemdesetih let — Battiato in podobni. Ko pa se pričnejo šagre, seveda ne zamudim priložnosti za zabavo.«

Prihodnost — kaj ta beseda pomeni zate?

»Pravzaprav se o prihodnosti še nisem odločil. Študirat bom šel, ker se mi zdi škoda, da bi že sedaj zapustil šolske klopi. Ne vem pa še, katero smer si bom izbral. Nobena od možnosti, ki mi jih ponuja Univerza v Trstu, mi ni prav posebno všeč, v Ljubljano pa tudi ne bi šel. Mogoče bom izbral politične vede in se kasneje poizkusil kot novinar... Res ne vem.«

Fant je bil lani na praksi v našem uredništvu. Mogoče bo prišel tudi letos in nekoč postal naš sodelavec? Kakorkoli že, mi mu želimo še veliko uspeha in predvsem — srečno pot in zabavne počitnice!

Razgovor zapisala
METKA ČELIGOJ

Na avtocesti pri Proseku povozili pet merjascev

Na avtocesto pri Proseku je včeraj ponoči nepričakovano zašlo pet merjascev. Divje živali so omamljene od luči in preplašene zaradi njim neznanega ropota vozil begale po cesti, dokler jih niso avtomobili povozili do smrti. Voznika dveh avtov s tržaško registracijo sta v zadnjem trenutku opazila velika divja prašiča. Ker se jima nista mogla pravočasno izogniti, sta se z vso silo zaletela vanju. Živali sta zaradi hudih poškodb poginili na cesti. Nesreča je obenem povzročila precejšnjo gmotno škodo, voznika pa se na srečo nista ranila.

Karabinerji domnevajo, da so živali, samec, samica in trije mladiči, našli odprtino v kovinasti mreži in se splazili skozi njo. Na avtocesti so na smrt prestrašeni začeli tekati sem ter tja in skušali najti izhod. Razbežali so se vsak na svojo stran, dokler niso drugega za drugim povozili avtomobili. Trije mladiči so bili precej majhni in težki le okrog 15 do 20 kilogramov. Vozniki, ki so jih povozili, se niso ustavili, pač pa so odbrzeli dalje. Eden od mladičev je bil hudo poškodovan; po vsej verjetnosti so čezenj zavozila težka kolesa kamiona. Samico, težko okrog 100 kilogramov in veliko poldrugi meter, je z avtom ford escort povozil Giorgio Zuppin, čez samca, ki je bil približno za polovico manjši, pa je zavo-

zil Salvatore Vindigni z avtomobilom znamke alfa. Tudi samec je bil precej zmečkan. Gmotna škoda je vsekakor precejšnja, saj je pločevina na prednjem delu avtomobilov precej skrotovičena.

Preiskovalci so takoj poklicali člane Lovske zveze. Na kraj nesreče sta prispeła lovska čuvaja Kralj in Pettrosio, ki sta dala odpeljati mrtve živali. Živnozdravniki Floreancig je pregledal merjasce, vzorce (tkiva, kri idr.) pa je poslal v Padovo, kjer bodo izvedli natančno analizo. Če se bo izkazalo, da so bile živali povsem zdrave, bodo njihovo meso prodali.

Preiskovalci trenutno ugibajo, od kod so prišli merjasci. Možno je, da so prišli v naše kraje iz okolice Lipice ali Komna, nikakor pa ne gre izključiti domneve, da so ušli iz kakega bližjega zasebnega gojišča. V tem primeru bi moral seveda njihov lastnik poravnati visoke stroške za popravilo obeh avtomobilov in bi po vsej verjetnosti prišel celo pred sodnika. Živali bi bile lahko povzročile tudi smrtno nesrečo. Karabinerji vsekakor domnevajo, da gre za povsem divje merjasce, ki so po nesrečnem naključju zašli na avtocesto. Po vsej verjetnosti so iskali hrano ali vodo. Nekateri trdijo, da je bilo divjih prašičev osem; trije so vsekakor ostali živi, ker so našli izhod iz avtoceste.

Mlad pristaniški delavec padel s pomola in utonil

Mlad pristaniški delavec iz Brescie, 27-letni Valerio Occhi, je včeraj ponoči padel s Pomola Audace in utonil. Njegov prijatelj, 33-letni Paolo Evaristo Scillini, je medtem spal na kamniti klopi in ni opazil ničesar. Kmalu po nesreči so Occhijevo truplo našli agenti letedečega oddelka, ki so takoj poklicali na pomoč potapljače gasilcev. Potopili so se in potegnili Occhija na suho, utopljenca pa na žalost ni bilo več mogoče pomagati. Na Pomol Audace je prihitel tudi rešilec Rdečega križa z dežurno zdravnico Pecchiarievo na čelu. Mladenici ni več kazal znakov življenja. Zdravnica je ugotovila, da je že nekaj časa mrtev in da ga tudi umetno dihanje ne more več iztrgati smrti.

Agenti letedečega oddelka so na nočnem obhodu opazili na skrajnem koncu Pomola Audace peščico ljudi, ki so gledali v morje. Eden od prisotnih, 20-letni pomorščak Lorenzo Gionfrini iz Recanatija, je agentom povedal, kaj se je zgodilo. Okrog 3. ure ponoči je s krova italijanske vojaške ladje Tremiti opazil dva človeka, ki sta se z opotekajočim korakom bližala koncu pomola. Eden od njiju je legel na kamnito klopi, drugi pa se je približal morju in nato izginil. Gionfrini je takoj poklical druge mornarje.

Agenti so zbudili Scillinija, prijatelja ponesrečenca. Kot kaže, je trdno spal in sploh ni vedel za nasrečo. Kmalu nato so prišli potapljači gasilcev, ki so razsvetlili okolico z močno lučjo in opazili truplo na morskem dnu v bližini pomola.

Pokojni Occhi je v ponedeljek večerjal s prijateljem v menzi pristaniških delavcev, nato pa sta se odpravila v središče mesta. Večer sta preživela v mestnih barih, kjer sta izpraznila nekaj kozarcev piva. Nato sta se odpravila na Pomol Audace. Scilliniju je, kot kaže, zmanjkalo moči in je trdno zaspal kar na kamniti klopi, Occhi pa se je približal robu pomola; nenadoma mu je spodrsnilo in je padel v morje. Kaj se je zgodilo potem, je težko ugotoviti. Po vsej verjetnosti ga je obšla slabost, možno pa je tudi, da mladenič ni znal plavati. Njegov prijatelj vsekakor sploh ni opazil, kaj se dogaja.

Pripravila jo je Adriana Janežič Strokovna študija o delu fotografa Maria Magajne

Primorskem dnevniku in v periodičnem tisku v zamejstvu in v matični domovini. Janežičeva, ki je funkcionarka na deželni upravi v Trstu, je diplomirana sociologinja, sedaj pa pripravlja svoj drugi doktorat, in sicer iz arhitekture na beneški univerzi. Strokovno študijo (na sliki je njena platnica) pod naslovom »Mario Magajna — s fotografskim aparatom stalno na hrbtu« je pripravila za profesorja Itala Zanniera, ki poučuje zgodovino tehnike fotografije in je tudi sam poklicni fotograf.

»Izbrala sem Maria Magajno, ker je njegova ustvarjalnost zelo tesno povezana z vso povojno tržaško zgodovino. Magajna je pričevalec sodobnega časa, njegova kamera je tako rekoč ujela vse najpomembnejše povojne dogodke, predvsem pa življenje malih ljudi v mestu in njegovi okolici. Presenetili sta me njegova ustvarjalnost in delavnost, ki se spajata z njegovo izredno človeško toplino. Magajna je fotograf, za fotografsko kamero pa se vedno skriva človek,« nam je povedala Janežičeva, ki nam je še rekla, da je bil prof. Zannier zelo zadovoljen z njenim delom. Strokovna študija obsega Magajnovo življenjsko in poklicno biografijo, intervju s fotografom in tudi zgodovinske note o Primorskem dnevniku, o reviji Dan in o vseh publikacijah, s katerimi je Magajna sodelovala, oziroma še danes sodeluje. Drugi del študije pa obsega izvečke iz Magajnovih knjig »Trst v črno-belem«. (st)

»Poklic fotografa je zelo lep, ker ti omogoča, da si stalno v areni življenja, med lepimi in manj lepimi dogodki, predvsem pa, da si stalno med ljudmi. Začel sem pri štirinajstih letih v fotografskem studiu Fotoradiotica, še danes, po 58 letih dela, me ta poklic veseli in se ne kesam za svojo izbiro«. Tako je Mario Magajna napisal v uvodu obširne strokovne študije, ki jo je Adriana Janežič posvetila njegovemu delu in njegovi več kot petdesetletni ustvarjalni poti na fotografskem in publicističnem področju ne

Slavje kriških petdesetletnikov

Pred mesecem, 12. junija, so petdesetletniki iz Križa veselo proslavili srečanje z Abrahamom. Bilo jih je kar 30. Zbrali so se dopoldne na trgu pred spomenikom padlih v NOB, katerih spominu so se oddolžili z vencem in z enominutnim molkom. Nato so se podali v domačo gostilno k Vereni, kjer so si izmenjali čestitke in darila. Kosilo so imeli v kraju Brazzano v Furlaniji, od koder so se vrnili v Mavhinje, kjer so jim pripravili večerjo. Povsod je bilo seveda zelo veselo, tudi po zaslugi domačega harmonikarja. (mm)

prispevki

V spomin na očeta Franca daruje Gabrijela Budin 50.000 lir za pevski zbor Rdeča zvezda.

Ob 1. obletnici smrti očeta Franca Budina daruje Dragica z družino 25.000 lir za pevski zbor Rdeča zvezda.

V spomin na Danila Pilata daruje Antonija Ozbič 10.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

V spomin na nepozabno Silvo Ban - Škerkovo, ob 10-letnici smrti, darujeta Vlasta in Armido 20.000 lir za Dijaški dom.

Za Skupnost družina Opčine darujejo: družina iz Lonjerja 15.000 lir, družina s Katinare 50.000 lir ter Ivanka z družino 20.000 lir.

V spomin na Avguština Fonde darujeta Marija in Tončka Grgič (Padriče) 30.000 lir za KD Slovan.

Namesto cvetja na grob Angele (Ane) Šuman daruje Modra Rinznar 10.000 lir za KD I. Grbec - Škedenj.

Nosilci krste pok. Avguština Fonde darujejo 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Bazovici.

V spomin na Antona Kureta daruje Zofija 20.000 lir za MePZ Slavec.

V spomin na dragega pokojnega dr. Dorčeta Sardeča daruje Angel Turk 30.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Vido Pertot daruje družina Kovačič 15.000 lir za KD Barkovlje.

Ob obletnici smrti Petra Petarosa daruje družina Petaros (Gročana 22) 20.000 lir za Sklad M. Čuk.

V počastitev spomina pok. Danila Pilata darujeta Maks in Meri Spetič 20.000 lir za Zadrudni center za socialno dejavnost.

V isti namen daruje Sonja Požar 50.000 lir za Zadrudni center za socialno dejavnost.

V počastitev spomina Stanka Andolška in Danila Pilata daruje Društvo slovenskih upokojencev iz Trsta 100.000 lir za Zadrudni center za socialno delovanje.

Namesto cvetja na grob Stanka Andolška in Danila Pilata daruje družina Pahor 20.000 lir za Center za socialno dejavnost.

Ob 75. obletnici ustanovitve godbe na pihala V. Parma iz Trebč darujeta Lidia in Karlo Furlan 50.000 lir za godbo na pihala V. Parma.

V isti namen darujeta Pierina in Srečko Križmančič 40.000 lir za godbeno društvo V. Parma.

V spomin na dragega prijatelja in tovariša Danila Pilata darujeta Felice in Valerija Kosmač 30.000 lir za Dijaško matico.

Za popravilo sedeža Fantov izpod Grmade in deklishega zbora Devin daruje N. N. 100.000 lir.

V spomin na pok. Avguština Fondo, očeta člana Mirjana, daruje Gospodarska zadruga v Bazovici 25.000 lir za KD Lipa in 25.000 lir za ŠD Zarja.

V spomin na Dorianino mamo darujeta Edi Prašel in Bruna Kocjančič 40.000 lir za dolinski cerkveni zbor.

V spomin na Danila Pilata darujeta J. in J. Ličen 20.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob Danila Pilata daruje Laura Silvestri 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

Openski prvoborci darujejo 468.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Avguština Fonde daruje Silvester Ražem (Kraljev) 15.000 lir za ŠD Zarja.

V spomin na Danila Pilata daruje Stanko Čok 50.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V spomin na Rudija Wilhelma darujeta žena Marija in sin Vladimir z ženo Livio 50.000 lir za Sklad Dela in 50.000 lir za Knjižnico P. Tomažič in tovariši.

Ob 5. obletnici smrti pok. Viktorije Šavi daruje mož Gigi 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

Gigi Simeon daruje 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

Alojz Ušaj daruje 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

V spomin na tov. Danila Pilata in Stanka Andolška darujeta Anica in Milan Udovič 50.000 lir za Zadrudni center za socialno dejavnost.

V spomin na tov. Danila Pilata daruje Viktor Bogatec 15.000 lir za Zadrudni center za socialno dejavnost.

V spomin na Zoro in Ninija Tretjaka darujeta Mili in Juština 20.000 lir za kriško glasilo Skdanc.

Nini Tretjak je nekaj dni pred svojo smrtjo daroval v spomin na ženo Zoro 100.000 lir za kriški Ljudski dom.

Namesto cvetja na grob Ninija Tretjaka darujejo za kriški Ljudski dom: Irma Sirk in Mariza Sedmak 50.000 lir, Odon in Zofi Sedmak 20.000 lir, Lina Košuta in Viktor Bogatec po 10.000 lir.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Molière
GEORGE DANDIN
ALI
KAZNOVANI SOPROG
režija Dušan Mlakar
PREDSTAVE NA PROSTEM

danes, 13. t. m. - DOLINA
jutri, 14. t. m. - ZABREŽEC
v nedeljo, 17. t. m. - PROSEK
ZAČETEK PREDSTAV OB 21. URI

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Iskrena hvala

vsem pevcem, orkestrašem, solistom, recitatorjem Tržaškega partizanskega pevskega zbora in Mladinske skupine "P. Tomažič"; Godbi na pihala iz Ricmanj; govornikom, predavateljem okrogle mize na temo "Uporaba materinščine"; našim gostom tov. borcem in internancem iz Lombardije, ki so ob priložnosti našega partizanskega praznika tudi obiskali spomenike in se srečali z ljudmi po naših vaseh od Nabrežine do Mačkolj; vsem medijem, še posebno Primorskemu dnevniku; vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli k uspehu mitinga ter ogromni množici obiskovalcev našega Partizanskega praznika za mir in enakopravnost med narodi.

Odbora
Tržaškega partizanskega pevskega zbora in Mladinske skupine
»P. Tomažič«

gledališča

Grad sv. Justa
Nocoj ob 21.30 bo na sporedu ponovitev operete DEŽELA ZVONČKOV. V glavni vlogi Sandro Massimini, ki je tudi režiser.
Jutri, 14. julija bo na Gradu sv. Justa 3. tekmovalje mladinske glasbe pod naslovom HIT MUSICA 88.

Cirkus Orfei
Dvakrat dnevno in sicer ob 17.00 in 21.45 se vrstijo na trgu pred Športno palačo prireditve (tel. 774531). Prodaja vstopnic pri blagajni cirkusa in v agenciji UTAT v Pasazi Protti.

koncerti

Verdi
Festival operete - Poletje 1988. Do 10. avgusta se bodo v Trstu, v organizaciji občinskega gledališča Verdi, izvrstile tri operete: Straussov NETOPIR, Dostalova KLIVIA in Leharjeva VESELA VDOVA.

Pri blagajni gledališča Verdi so na razpolago vstopnice premiero Dostalove operete KLIVIA, ki bo prihodnji petek ob 20.30. Dirigent Guerrino Gruber, režija Gino Landi.

V soboto ob 20.30 sedma predstava Straussove operete NETOPIR.

razstave

V Kraški galeriji v Repnu 31 je na ogled do 17. julija razstava akademske slikarke Vere TERSTENJAK-JOVČIČ.

V konjušnici v Miramarskem parku je odprta razstava z naslovom NOVE MEJE V ARHITEKTURI, ki prikazuje stvaritve arhitekta Maksa FABIANIJA.

V galeriji Cartesius je na ogled razstava slikarja Antonia GUACCIAJA. Razstava bo odprta po običajnem urniku do 16. t. m.

V tržaški Občinski galeriji je na ogled razstava ljubljanskega slikarja Stefana GALIČA.

V galeriji Moderna (Galerija Rossoni) je na ogled razstava slikarke Lide DEL PICCOLO JOPPOLO.

OBVESTILO
NAROČNIKOM
PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Priporočamo vsem naročnikom Primorskega dnevnika, ki želijo prejemati časopis na kraju letnih počitnic, da obvestijo naš ekspedit (tel. 040/7796610 vsak dan razen nedelj od 8. do 14. ure) o spremembi naslova vsaj pet dni pred odhodom.

Uprava
Primorskega dnevnika

Darujte v sklad
Mitje Čuka

GLASBENA ZADRUGA ARS NOVA
GLEDALIŠKA ZADRUGA NOVI TRŽAŠKI TEATER
POD POKROVITELJSTVOM OBČINE DEVIN-NABREŽINA
priređita

JUTRI, 14. t. m., ob 21. uri na trgu v MAVHINJAH
ŠKOVACE
Karst Brothers
v petek, 15. t. m., ob 21. uri na trgu v MAVHINJAH
OPROSTI, NE JURIŠ?
kabaret Borisa Kobala in Sergeja Verča

včeraj - danes

Danes, SREDA, 13. julija 1988
HINKO
Sonce vzide ob 5.28 in zatone ob 20.53 - Dolžina dneva 15.25 - Luna vzide ob 4.25 in zatone ob 21.07.

Jutri, ČETRTEK, 14. julija 1988
KAMIL
PLIMOVANJE DANES: ob 4.17 najnižja -65 cm, ob 11.13 najvišja 33 cm, ob 16.16 najnižja -4 cm, ob 21.43 najvišja 43 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 23,5 stopinje, zračni tlak 1015,3 mb rahlo narašča, veter zahodnik 7 km na uro, vlaga 85-odstotna, padlo je 0,8 mm dežja, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 24,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Ambra Baldarino, Piero Millo, Marco Volpatti.

UMRLI SO: 83-letni Rodolfo Goriani, 84-letni Alceste Ferrigno, 83-letni Ottavio Vegliach, 54-letna Elena Cappelletto, 78-letna Luigia Reginato, 81-letna Laura Pischinaz, 81-letni Vittorio Bravin, 57-letni Felice Casonato, 63-letni Mario Pin, 74-letna Elisabetta Kosec, 71-letna Laura Basatelli, 73-letni Bruno Zanei, 81-letna Pierina Burlini, 63-letni Antonio Stanisa.

DNEVNA IN NOČNA
SLUŽBA LEKARN
Od ponedeljka, 11. julija, do sobote, 16. julija 1988
Dnevna služba - od 8.20 do 19.30
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan).

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan), Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba ob 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

kino

ARISTON - 21.30 Il cielo sopra Berlino, fant., Fr. 1987; r. Wim Wenders; i. Bruno Ganz, Solveig Dommartin, Peter Falk.

EXCELSIOR I - 17.45, 22.15 Arancia meccanica, fant. ZDA, 1971, 137', r. Stanley Kubrick; i. Malcolm Mc Dowell, Patrick Mogel, □□.

EXCELSIOR II - 17.45, 21.45 Milagro, ZDA, 1988, r. Robert Redford, i. Sonia Braga, Christopher Walken.

NAZIONALE I - 17.00, 22.00 Come amare tre donne, renderle felici e uscirne vivi. Za vsakogar.

NAZIONALE II - 18.00, 22.00 American way - I folli dell'etere.

NAZIONALE III - 16.30, 22.00 Le sadotorture di Ani, porn., □□.

NAZIONALE IV - 16.30, 22.00 Il colonello Redl, kom., Madz./ZRN; r. Istvan Szabo, i. K. M. Brandauer, G. Landgrebe.

FENICE - Zaprt.
GRATTACIELO - 17.45, 22.15 Colors - Colori di guerra, akc., ZDA; r. D. Hopper; i. S. Penn, R. Duvall.

MIGNON - Danes zaprt.
LJUDSKI VRT - 21.15 Rotta verso la terra, fant., ZDA; r. L. Nimoy; i. L. Nimoy, W. Shatner, J. Doohan.

EDEN - 16.00, 22.10 Una scatenata moglie insaziabile, porn., i. Lady Godiva, □□.

VITTORIO VENETO - Zaprt do 1. avgusta.
CAPITOL - 17.00, 22.10 L'implacabile, pust., ZDA; r. P. M. Glaser; i. A. Schwarzenegger, M. C. Alonzo.

LUMIERE FICÉ - 18.00, 22.00 The great rock'n'roll swindle, glas., i. Sex Pistols.

ALCIONE - Zaprt do 1. avgusta.
RADIO - 15.30, 21.30 La signora e il marinaio, porn., □□.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

menjalnica 12. 7. 1988

Ameriški dolar	1350.—	Japonski jen	9,50
Nemška marka	739.—	Švicarski frank	889.—
Francoski frank	218.—	Avstrijski šiling	104,90
Holandski florint	655.—	Norveška krona	201.—
Belgijski frank	34,80	Švedska krona	212.—
Funt šterling	2290.—	Portugalski eskudo	8,50
Irski šterling	1972.—	Španska peseta	10,50
Danska krona	191.—	Avstralski dolar	1030.—
Grška dramma	8,75	Debeli dinar	0,52
Kanadski dolar	1100.—	Drobni dinar	0,52

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Poletna klasična glasba

Sinoči je klasična glasba spet zasedla pozne večerne ure na prvi italijanski televizijski mreži z novim ciklusom, ki bo v celoti posvečen komorni in simfonični glasbi. Protagonista glasbenih večerov bosta violinist Salvatore Accardo (na sliki) in pianist Bruno Canino.

Včerajšnji prvi koncert je bil posvečen velikemu Wolfgangu Amedeusu Mozartu in njegovima Sonatama v G-duru KV 301 ter v Es-duru KV 302, obe seveda za violino in klavir. Režijo prvega koncerta je oskrbel José Montes Baquer.

Radostni gospeli za Umbria jazz

V petek, 8. julija se je v Assisiju odigralo prvo dejanje letošnjega festivala Umbria jazz. Letošnji vodni koncert je bil posvečen koreninam, iz katerih so se razvili jazz, blues in rock, in sicer gospelu in črnemu petju.

V zgornji Baziliki v Assisiju so kot prvi tako nastopili trije ameriški gospelski zbori, ki so se v velikem finalu združili v eno samo skupino. Ta je štela nad sto pevcev. Nekaj problemov je povzročila le akustika, saj je bila arhitektura bazilike namenjena gregorijanskemu petju brez glasbil, ki so bila v primeru *Gospel is alive* (pod tem imenom so namreč nastopali združeni zbori), vrh vsega še ojačena. Kljub vsemu pa je bilo občinstvo navdušeno: najprej je bil na vrsti The First Baptist Church Choir, sledil je Gospel Choralettes Community Choir, zadnji pa so se predstavili občinstvu The Zion Harmonizers, ki so doživeli res izreden uspeh. Ko so tri skupine na koncu nastopile skupaj, so že vsi, tudi najbolj hladnokrvni gledalci, ploskali v ritmu glasu temnopoltih izvajalcev.

Po izrednem uvodu v Assisiju, so se dan kasneje začeli koncerti tudi v drugih krajih Umbrije, in sicer v Perugi, Terniju in Orvietu. Nastopali so Gil Evans Orchestra, Dorothy Donegan trio in vrsta drugih skupin. Ponovno so bili na sporedu tudi trije zbori iz New Orleansa, ki so v cerkvi Sv. Frančiška v Orvietu predstavili isti program kot dan prej v Assisiju.

Prireditev Umbria jazz se bo zaključila 17. julija, do takrat pa bodo ulice, trgi in cerkve v umbrijskih mestih po predvidevanjih vedno prepolni ljubiteljev jazz. Na sporedu je namreč skupno 110 koncertov, na katerih bo nastopilo več kot 400 umetnikov. Koncerti bodo v šestih različnih mestih in na 17 različnih prireditvenih prostorih, ki so pogosto neobičajna.

V Umbriji je prisotnih tudi več kot 150 akreditiranih novinarjev iz ZDA in Evrope, kar je že sam po sebi zadosten dokaz o visoki kvalitetni ravni prireditve, ki je bila samo pred desetimi leti na robu dokončnega propada, a velja med ljubitelji te glasbene zvrsti za najbolj prestižno tovrstno prireditev v Italiji. Lani so organizatorji dosegli izreden uspeh z nastopom Stinga in orkestra Gil Evansa. Ta trenutek še ni znano, če bo letošnja izbira enako posrečena.

ženska in njena stvarnost

breda pahor

Dvorjenje ni samo dar

Italijanom je sicer že splošno javno mnenje, predvsem žensko, nepreklicno dosodilo naslov mojstrov v osvajanju. S tem se precej odkrito okoriščajo turistični delavci, ki neprekseljive *latin loverje* zaenkrat izredno uspešno uporabljajo kot vabo za sonca in neznanosti željne turistke. Odslej pa se bodo italijanski mojstri v starodavni umetnosti dvorjenja lahko sklicevali še na strokovno spričevalo.

V juliju, ki je navadno namenjen brezdelnemu dopustu, tradiciji, ki si po valu alternativnih predlogov, spet utrjuje izgubljene pozicije, naj bi namreč v Milanu, Rimu in Neaplju stekli tečaj v dvorjenju. »Ovrednotimo stare tradicije ter dodajmo spoznanja današnjega časa« - v tem duhu so se iznajdljivi pobudniki z veliko vneto in z vso resnostjo, ki jo takšna iniciativa terja, lotili zadeve.

Tradicija namreč nalaga italijanskim moškim veliko odgovornosti, ki se je zavedajo predvsem v predelih, kjer je dvorjenje z vsem kar sodi zraven med splošno priznanimi vrednotami, ki se nikakor ne križa z ideologijami. Tako je pojav moškega dvorjenja z nujnimi zgodovinskimi nihanji obstal v deželi Emilia-Romagna, na jugu države pa se je manj zavestno in v raznih sodobnih preoblikah ohranil do današnjih dni.

Vrnimo se k pobudi. Obsega cikel 14 lekcij, za kar je treba odšteti približno pol milijona lir. Naslanja se na bogato tradicijo italijanskih, predvsem obmorskih letoviščarskih logov, s pogledom zadržim v bodočnost, ki jo skuša kovati na osnovi zahtev današnjega časa. Kot vemo iz lastne izkušnje, danes slabo prenašamo neprofesionalnost, razen če se ne spoji z velikim navdihom genialnosti. Teško pa je spodbiti ugotovitev, da je genijev malo med nami in zato je veliko pametneje z ukom razvijati naravne dare ali pa jih vsaj deloma nadomestiti s pridobljenim znanjem.

Kot velevajo v gospodovalnih ZDA, kjer si brez stalnega učenja in nabiranja znanja v raznih vedah ali strokah sploh ne morejo predstavljati normalnega življenja, se je mogoče naučiti katerekoli stvari. Samo pravi priročnik ali mentorja je treba najti.

Poskusi - to je več kot vabilo v govorici yankee. Če gre še za terapijo, pa je naravnost recept-ukaz. To je druga

plat italijanske akademije dvorjenja: namenjena ni samo naravnim talentom, nasprotno, priporočajo jo v prvi vrsti sramežljivim, nerodnim, zavrtim, na splošno osebam, ki se nikakor ne znajdejo v umetnosti, ki bi morala biti Italijanom v krvi.

Istočasno pa je šola odprta vsem, moškim in ženskam, kajti, kot pravilno ugotavljajo pobudniki, še ni povsem jasno, če je Eva zapeljala Adama ali obratno. Zgodovinsko sporočilo, preverjeno in ne, je treba vsekakor spoštovati, kot tudi značilnosti naših dni, v katerih ženske nastopajo enakopravno. Zato, so dejali pobudniki šole v dvorjenju, naj bodo tudi strokovno usposobljene za dvorjenje. V tem so pokazali veliko več smisla za uveljavljanje enakopravnosti med spoloma kot organizatorji izredno uspešnih milanskih tečajev v striptizu. Teorijo in prakso umetnega slačenja s tozadnevni zapeljevanjem so namreč učili dosledno samo predstavnice ženskega spola, ki so se v neslutem številu odzvale vabilu podjetnih mojstrov.

Kako se bo s finančnega vidika obnesla šola dvorjenja bo znano v kratkem. Vendar pa ideator Giuseppe Cirillo, Neapelčan po rodu, po srcu in razumu pa strasten zapeljevalec, ne dvomi v velik uspeh. Že ob prvih razpisih so ga zasuli s prošnjami in prijavi, njegova popularnost je zrasla čez noč, skratka s to zamisljivo je zaslovel bolj kot na račun svoje osvajalske spretnosti, ki mu jo vesoljni svet priznava. Očitno v pravilo »vsega se je mogoče naučiti, tudi v ljubezni« verjame veliko ljudi, predvsem otožne matere tako neitalijansko in nemožato sramežljivih sinov, ki so jih zato ljubeče vpisale na tečaj.

Vendar domiselnemu Cirillu in njegovim kolegom ni mogoče očitati, da ne hodijo v štric s časom. Poleg nadvse uspelega poskusa, ki mu je nudila primerno zatočišče milanska telovadnica Centro Magica, se lahko sklicujejo na vrsto publikacij na podobne teme. Vrsta znanih avtorjev je izdala knjige o ljubezni, v italijanskem prevodu pa je izšel tudi priročni slovarček made in USA o govorici ljubezni v petih jezikih. Pri roki bi ga seveda moral imeti vsakdo, ki se s strokovno diplomno v žepu ali brez nje želi predajati neuničljivi slasti dvorjenja.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
11.55 Vreme in dnevnik	11.50 Nadaljevanka: Bel Ami (3. del)	14.00 Deželni dnevnik	17.25 Poletna noč (pon.)	13.30 TVD Novice
12.05 Variete: Portomatto	13.00 Dnevnik - ob trinajstih	14.10 Koncert: Bernstein dirigira Brahmsa (Koncert št. 1 v d-molu za klavir in orkester, izvaja Filharmonični orkester z Dunaja)	18.45 Otroška pravljica: Hej konjiček, kija-hi	13.40 Nogomet: Superpokal Amerike
13.30 Dnevnik	13.30 Nanizanka: Saranno famosi	15.25 Šport: beach volley (prenos iz Marine di Massa); kolesarstvo - Tour de France in prenos kolestarske dirke po Kalabriji; sledi mednarodni miting v skokih v vodo (prenos iz Bocna)	18.55 Otroška nanizanka: Miškolin - Mišja šola (J. Ribičič)	15.30 Kolesarstvo: Tour de France (neposredni prenos)
14.00 Portomatto (2. del)	14.30 Dnevnik	19.05 Risanka	19.05 Risanka	18.00 Športna oddaja: Juke box
14.15 Film: Anime ferite (dram., ZDA 1946, r. Edward Dmytryk, i. Guy Madison, Robert Mitchum)	14.40 Variete: Il piacere dell'estate (vodita Marta Flavi in Luca Raffaelli)	19.18 Vreme in okno	19.18 Vreme in okno	18.30 Kronika in reportaže: Šport spektakel
16.00 Glasbena oddaja: Tanti varietà di ricordi	16.20 Film: La risaia (dram., It. 1956, r. Raffaello Matarazzo, i. Elsa Martinelli, Folco Lulli)	19.30 Dnevnik	19.30 Dnevnik in vreme	19.00 Odprta meja
17.00 Nadaljevanka: Il grande oceano di Capitan Cook (3. del)	17.55 Aktualna oddaja: Spaziolibero	19.30 Deželne vesti	20.05 Film: Skrivnostno življenje Walterja Mittyja (dram., ZDA 1947, r. Danny Kay, i. Danny Kaye, Virginia Mayo; Danny Kaye igra vlogo človeka, ki živi skromno predmetno življenje, razpet med materjo in službo poklicnega bralca romanov. Obenem pa ima skrivno življenje, saj nenehno uhaja v sanjarije. Film je poln nepredvidljivih situacij, humorne situacije se prepletajo s fantazijskimi prizori, dokler se oba svetova Walterja Mittyja ne strneta v enega.)	Danes v Odprti meji med drugim: TRST — Vpis v slovenske šole MILJE — Odobrili načrt o turističnem centru Marina Muja MILJE — Pozitiven obračun letošnjega festivala mladinskih gledališč OGLEJ — V arheološkem muzeju ostanki ladje iz rimske dobe TRST — Ponovno opereta na tržaškem Gradu
17.50 Risanka: Richie Rich	18.15 Oddaja iz Parlamenta	19.45 Rubrika: 20 let prej - Drobci	20.05 Film: Skrivnostno življenje Walterja Mittyja (dram., ZDA 1947, r. Danny Kay, i. Danny Kaye, Virginia Mayo; Danny Kaye igra vlogo človeka, ki živi skromno predmetno življenje, razpet med materjo in službo poklicnega bralca romanov. Obenem pa ima skrivno življenje, saj nenehno uhaja v sanjarije. Film je poln nepredvidljivih situacij, humorne situacije se prepletajo s fantazijskimi prizori, dokler se oba svetova Walterja Mittyja ne strneta v enega.)	19.30 TVD Stičiče
18.15 Oddaja iz Parlamenta	18.20 Dnevnik - športne vesti	20.00 Dokumentarec: Tisočletnica ukrajinske katoliške cerkve	20.05 Film: Skrivnostno življenje Walterja Mittyja (dram., ZDA 1947, r. Danny Kay, i. Danny Kaye, Virginia Mayo; Danny Kaye igra vlogo človeka, ki živi skromno predmetno življenje, razpet med materjo in službo poklicnega bralca romanov. Obenem pa ima skrivno življenje, saj nenehno uhaja v sanjarije. Film je poln nepredvidljivih situacij, humorne situacije se prepletajo s fantazijskimi prizori, dokler se oba svetova Walterja Mittyja ne strneta v enega.)	20.30 Nogomet: polfinale za superpokal Amerike
18.20 Film: Duello sulla Sierra Madre (dram., ZDA 1953, r. Rudolph Maté, i. Robert Mitchum, Linda Darnell)	18.35 Nanizanka: Un caso per due - Delitto scoperto all'alba (2. del)	21.20 Dnevnik - večerne vesti	21.55 Dnevnik	22.30 TVD Novice
19.40 Almanah, vreme in dnevnik	19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport	21.30 Film: Un autentico campione (pust., ZDA 1976, r. Bob Rafelson, i. Jeff Bridges, Sally Fields)	22.10 Poletna noč, vmes nadaljevanka Schwarzwaldska klinika (22. del) in Knjiga šal (1. del).	22.40 Atletika: mednarodni miting (prenos iz Barcelone)
20.30 Nanizanka: La signora in giallo - Vita da cane	20.30 Nadaljevanka: Il sole sorge ancora (po romanu Ernesta Hemingwaya, r. James Goldstone, i. Jane Seymour, Hart Bochner)	23.10 Kulturna oddaja: Una sera, un libro		
21.20 Variete: Cucina Gambarotta	22.05 Dnevnik - večerne vesti	23.25 Dnevnik - zadnje vesti		
22.10 Dnevnik	22.20 Variete: Improvisando (vodita Massimo Catalano in Marta Flavi)	23.40 Koncert: Rolling Stones		
22.20 Šport: boks, Danquan-Pinna (prenos iz Sassarija); kolesarstvo (prenos iz Bassana)	23.20 Dnevnik - zadnje vesti			
24.00 Dnevnik - zadnje vesti	23.35 Glasbena oddaja: Umbria Jazz '88 - Jazz Alley			
0.15 Nad.: La freccia nera (3. del)				

CANALE 5	ITALIA 1	TELEPADOVA	TELEFRILU	TELEQUATTRO
8.15 Nanizanke: Arcibaldo, 8.40 Alice, 9.10 Storie di vita, 9.30 General Hospital, 10.30 Strega per amore	8.30 Nanizanka: Rin Tin Tin, 8.55 Flipper, 9.25 Time Out, 10.15 Chopper Squad, 11.05 Ralph Supermaxieroe, 12.00 Movin' On	11.30 Nadaljevanki: Dancing Days, 12.30 I Ryan	13.30 Nad.: Leonela	8.30 Nanizanka: Il santo
11.00 Kviz: Fantasia, 11.30 C'est la vie, 12.00 Doppio Slalom	13.00 Film: Amaramente (dram., It. 1956, r. Luigi	13.30 Risanke	14.30 Dražba	9.15 Film: Amaramente (dram., It. 1956, r. Luigi
12.30 Nanizanka: Hotel		14.15 Nad.: Una vita da vivere, 14.50 Ciranda de Pedra, 16.30 Piume e paillettes	15.30 Risanke	
13.30 Nad.: Sentieri		17.00 Nanizanka: La fattoria dei giorni felici	16.30 Glas. odd.: Music box	
14.30 Nan.: Dottor Kildare		17.30 Risanke	18.15 Nadaljevanka: L'isola del gabbiano	
15.00 Film: Io e l'uovo (kom., ZDA 1947, r. Chester Erskine, i. Claudette Colbert, Fred Mac Murray)		19.30 Nad.: Brillante	19.00 Dnevnik	
17.00 Nan.: Il mio amico Ricky, 17.30 L'albero delle mele, 18.00 I cinque del quinto piano		20.30 Film: Storia di karate, pugni e fagioli (ves-	19.30 Rubrika: Dan za dnem	
18.30 Kviz: Tuttinfamiglia, 19.10 Cantando cantando, 19.50 Tra moglie e marito			20.00 Nanizanka: Lui, lei e gli altri	
20.30 Glasbena oddaja: Festivalbar '88			20.30 Variete: Hamburger serenade	
22.30 Kviz: Passiamo la notte insieme			22.00 Nanizanka: La vita comincia a 40 anni	
23.15 Film: La strada senza nome (krim., ZDA 1949, r. William Keighley, i. Mark Stevens, Barbara Lawrence)			22.30 Dnevnik	
1.00 Nanizanka: Spy Force			23.00 Rubrika: Dan za dnem	
			24.00 News dal mondo	

Pretekli teden so se zaključila vpisovanja za prihodnje šolsko leto

Na nižji srednji šoli manj vpisov

Višješolcev bo letos nekaj več

Pretekli teden so se zaključila vpisovanja za prihodnje šolsko leto, zato lahko podrobneje pregledamo, kakšna bo podoba slovenskih šol v šolskem letu 1988/89. Danes bomo pogledali, koliko dijakov bo obiskovalo nižjo srednjo šolo in za katero višjo srednjo šolo so se opredelili dijaki, ki so pretekli mesec uspešno opravili malo maturo. O padatkih vpisov v vrtnice in osnovne šole bomo naknadno poročali.

Nižjo srednjo šolo Ivan Trinko bo prihodnje leto obiskovalo 268 dijakov (lani 319), od teh jih bo 219 v Gorici (lani 255), ostalih 49 pa v Doberdolu (lani 64). Opaziti je zmanjšanje skupnega števila dijakov, saj je število teh skromnejše za 15 odstotkov. Žal prihaja na dan iz leta v leto pereč problem demografskega padca, o tem tudi priča vpis v prvi razred nižje srednje šole v Gorici, kjer bo prihodnje leto le 58 dijakov (lani 67). V doberdolskem prvem razredu je položaj nekoliko boljši, saj ga bo obiskovalo 19 dijakov (lani 17).

Razveseljive vesti pa prihajajo z višjih srednjih šol, kjer bo prihodnje šolsko leto prijetno živo. Kar 93 odstotkov letošnjih malih maturantov je sklenilo, da bodo nadaljevali s študijem. V višje srednje šole se je vpisalo rekordno število dijakov, teh je namreč kar 105. Največ dijakov se je odločilo za t.i. poklicne šole. Novih višješolcev bo največ na tehničnem zavodu za trgovino Žiga Zois (letos 33, lani 24), veliko pa jih bo tudi na trgovski šoli Ivan Cankar (letos 30, lani 34) ter na slovenski sekciji industrijskega zavoda Galilei (letos 25, lani 14). Na gimnaziji liceju Primož Trubar bo obiskovalo 4. gimnazijo 9 dijakov (lani jih je bilo 10), za bodoči učiteljski poklic pa se je odločilo 8 dijakov (lani je obiskovalo prvi razred učiteljskega Simon Gregorčič 7 dijakov).

Srednja šola	1. raz. 1987/88	skupno 1987/88	1. raz. 1988/89	skupno 1988/89
Ivan Trinko				
Gorica	67	255	58	219
Doberdob	17	64	19	49
SKUPNO	84	319	77	268

ŠOLA	1. raz. 87/88	skupno 87/88	1. raz. 88/89
Licej gimnazija			
Primož Trubar	10	59	9
Učiteljske			
Simon Gregorčič	7	40	8
Trgovska šola			
Ivan Cankar	34	102	30
Tehnični zavod za trgovino Žiga Zois	24	91	33
Slov. sekcija ind. zavoda Galilei	14	45	25
SKUPNO	89	337	105

Natečaj Seghizzi danes v UGG

Z nastopom malih zborov danes začetek tekmovanja

Po dveh dneh živahnih razprav, ki so sledile uvodnim strokovnim predavanjem, se danes zjutraj na goriškem Espomegu zaključil mednarodni posvet o strokovnem petju, ki ga je priredilo goriško društvo Seghizzi. Udeleženci posveta se bodo ponovno zbrali ob 9. uri uri ter poslušali nekatere glasbene stvaritve. Enzo Petrini, Claudio Desinan in Italo Montiglio bodo zatem s svojimi posegi zaključili tridnevno razpravljanje.

V veliki dvorani UGG pa se bo že danes zvečer, ob 20.30, pričelo tekmovanje pevskih zborov. Kot je znano so na letošnjem tekmovanju prisotni zbori iz 14 držav. Tekmujejo v treh kategorijah: mali zbori, polifonija, ljudsko petje.

Nocoj bodo na vrsti male vokalne skupine, ki imajo v programu polifonno glasbo. Na sporedu bodo zbori *Le Madrigal de Bordeaux* iz Merignaca, Francija, ki ga vodi Eliane Lavail, *Collegium vocale Graz* iz Gradca, ki ga vodi Rosemarie Krainz, ženski iz Gradca, ki ga vodi Karl Schmelzer Ziringer, *Jubilate* iz Legnana, ki ga vodi Paolo Alli, *Die Gruppe für alte Musik* iz Münchna pod vodstvom Bernharda Hofmanna, *Trio Vocal Odanika* iz Pariza, ki ga vodi Odile Perceau, *Società corale Città di Parma* iz Parme pod vodstvom Maria Fulgonija, *Affabre*

Concinui iz Poznana na Poljskem, ki ga vodi Przemyslaw Stanislawski, ter mešani *Kantorei Graz* iz Gradca, ki ga vodi Karl Schmelzer Ziringer.

Nadaljevanje tekmovanja bo jutri popoldne ob 16. ter 20.30. Moški, mešani ter ženski zbori bodo tekmovali v polifoniji. Koncerti bodo tudi v petek in soboto.

Danes zvečer ter jutri popoldne in zvečer je vstop na koncerte prost.

ENPAS nudi zavod sirotam

Ustanova ENPAS javlja, da je na razpolago sirotam državnih uslužbencev ali upokojevcev, ki so že vpisani v skrbstveni sklad, 56 mest za šolsko leto 1988/89 v zavodu v Spoletu. Natečaja se lahko udeležijo vsi tisti, ki bodo 30. septembra 1988 stari najmanj sedem let in ne več kot dvanajst. Prošnje lahko zainteresirane osebe pošljejo na generalno direkcijo ENPAS do vključno 31. julija 1988.

■ Na goriškem županstvu bodo v torek, 19. julija, ob 12. uri podelili kolajne za hrabrost v vojni nekaterim občanom.

Povečane zmogljivosti vodovoda v Doberdolu

Na zadnji seji občinskega sveta v Doberdolu so odobrili sklep o povečanju zmogljivosti vodovodnega omrežja v občini. Z izvedbo predvidenih del naj bi odpravili težave z dobavo vode, ki še pestijo nekatere zaselke v občini. Nalogo za izdelavo zadevnega načrta so že pred časom poverili inž. Boscarolu, tokrat pa je občinski svet vzjel v pretres načrt in ga tudi odobril.

Predvideni posegi so sledeči. Zgradili bodo nov rezervoar pri Bonetih, kjer so doslej imeli največje težave s pomanjkanjem vode zlasti v sušnih obdobjih. Novi rezervoar bo te probleme odpravil. Prav tako je potrebno povečanje kapacitete rezervoarja pri Sabličih. V načrtu je predvidena podvojitve sedanjega. Tretji poseg zadeva

odsek vodovodnega omrežja v stranski ulici, ki doslej še ni poimenovana, ki se odcepi od Vrtnice ulice in gre vzdolž ljudskih hiš.

Skupno bodo dela na vodovodnem omrežju stala okrog 170 milijonov lir. Strošek bo občina krila z brezobresnim posojilom pri zavodu Cassa Depositi e Prestiti s tem da bo izkoristila svojo letno dotacijo za leti 1987 in 1988.

razna obvestila

Kmečka zveza obvešča, da je treba prošnje za oprostitev zdravstvenih stroškov (ticket) obnoviti vsako leto. Informacije in pojasnila v uradu KZ, Ul. Malta 2.

Pet mrtvih, dva iz Šlovenca na avtocesti pri Veroni

Pet mrtvih je terjala srhljiva prometna nesreča, do katere je včeraj zjutraj, malo po 6. uri, prišlo na avtocesti med Benetkami in Milanom, pri kraju Sommacampagna. Dva od mrtvih sta iz naših krajev in sicer iz Šlovenca pri Mošu. To sta 34-letni Paolo Sandro Pettarin in njegov 9-letni sinko Andrea, oba iz Šlovenca. Tu je pokojni Pettarin, diplomiran arhitekt, vodil skupno z očetom majhno tovarno pohištva. Pokojnik je bil tudi predsednik skupine mladih industrijcev za goriško pokrajino in v tem svojstvu podpredsednik Goriške zveze industrijcev.

Bil je zelo poznan v poslovnih krogih. Po opravljenih univerzitetnih študijih se ni zadovoljil z vodenjem navadne mizarske delavnice. Ukvarjal se je tudi s designom in s projektiranjem notranjih prostorov.

Včeraj ponoči je odpotoval iz Šlovenca s sinčkom in s tremi sodelavci: 47-letnim mizarjem Aldom Paronom iz Čente, 47-letnim izvedencem za cvetličarsko opremo Enricom Danielijem iz Jesola ter fotografom Marcom Pontonijem iz Vidma.

Namenjeni so bili v Montecarlo, v kneževino Monaco, kjer je Pettarinu uspelo dobiti naročilo za opremo nekoga hotela. Namen njihovega potovanja je bil preučiti notranjost hotelskega objekta.

Usoda pa je bila drugačna. Včeraj zjutraj je v zahodnem Venetu močno deževalo. Pettarinov avto, lancia tema GO 173323, se je zaletel v ustavljen avto z registracijo iz Mantove. Ko so na kraj nesreče prišli rešilci so ugotovili, da so štirje potniki, oba Pettarina, Paron in Danieli, mrtvi. Peti potnik, Pontoni, pa hudo ranjen. Prepeljali so ga v bolnico v Peschiero kjer so ga sprejeli s pridržano prognozo.

Nesreča pa je hotela še peto žrtev in sicer delavca avtocestne družbe, 49-letnega Eugenia Venturija. Ta je postavjal prometne znake s katerimi je hotel druge avtomobiliste opozoriti, da se je tam pripetila nesreča. Podrl ga je voznik fiata ritmo, ki je privozil z vso naglico. Mož je bil pri priči mrtev.

Trčila tri vozila

Včeraj zjutraj okoli 10. ure se je pripetila na krožnem cestnem križišču pri mejnem prehodu Vrtojba slikovita nesreča, ki je k sreči povzročila le veliko gmotno škodo. Ko je na krožno križišče privozil 26-letni Tržičan Ales-

sio Colussi je iz še nepojasnjenih vzrokov izgubil nadzor nad lastnim vozilom ter z vso silo treščil v guard rail. Istočasno je privozil po krožnem križišču 60-letni Vincenzo Corbato iz Gradeža, ki se je skušal izogniti Colussiju in je zato trčil v prihajajoči traktor, ki ga je upravljal 45-letni Simisa Paunovič. Zaradi lažjih odrgnin bosta Colussi in Corbato okrevala v 10 dneh.

izleti

Sindikat upokojevcev in sekcija VZPI v Doberdolu priredita konec avgusta avtobusni izlet na Dunaj in na Češko. Pojasnila in vpis v trgovini pri Mili v Doberdolu do 31. julija.

kino

Gorica

CORSO Zaprt. Jutri 18.00-22.00 »Milagror«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Mogli viziose, mariti vogliosi«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA 18.30 »Devet smrti ninje«, ob 20.30 »Sojenje«.

DESKLE Zaprt.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Alesani, Ul. Carducci 38, tel. 530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Comunale 2, Ul. Aulo Manlio 14, tel. 480405.

POGREBI

Danes ob 8. uri Mario Moncaro iz kapele na pokopališču na glavno pokopališče, ob 9.30 Irma Vadigno vd. Todisco iz civilne bolnice v cerkev na Rojch in na glavno pokopališče, ob 11. uri Alojzija Sfiligoi iz civilne bolnice v cerkev in na pokopališče v Pevmo, ob 12.30 Virginia Brumat vd. Rosso iz civilne bolnice v cerkev in na pokopališče v Ločnik.

XXVII. MEDNARODNO TEKMOVANJE ZBOROVSKEGA PETJA "C. A. SEGHIZZI"

SODELUJEJO DRŽAVE:

Argentina, Avstrija, Bolgarija, Češkoslovaška, Francija, Anglija, Jugoslavija, Norveška, Poljska, Zvezna republika Nemčija, Švedska, Madžarska, ZSSR, Italija.

PROGRAM:

PEVSKI ZBORI
sreda, 13. julija ob 20.30

POLIFONIJA:
četrtek, 14. julija, ob 16.00 in 20.30
petek, 15. julija, ob 16.00

FOLKLORA:
sobota, 16. julija, ob 9.00 in 15.30

VSTOP PROST

GORICA

Dvorana Unione Ginnastica Goriziana
od 13. do 16. julija 1988

NAGRAJEVANJE IN KONCERT NAGRAJENIH ZBOROV:

petek, 15. julija, ob 20.30 - polifonija

sobota, 16. julija, ob 20.30 - folklor

(vstopnina za en večer 8.000 lir - za dva večera 12.000 lir)

Ob 60-letnici fašističnega nasilja Goriška Zadrudna zveza in njen nasilni razpust

Marko Waltritsch

3.

Beležimo pa ustanavljanje novih gospodarskih zadrug, kot so bile zavarovalnice za govejo živino, mizarske in še posebej mlekarke zadruge in kot zanimivost lahko omenimo tudi zadruge za električno izkoriščanje vodá poseškega bazena. Samo v letu 1924 so na goriškem sodišču registrirali ustanovitev 14 takih novih zadrug, v naslednjem letu 1925 pa beležimo kar 17 novih zadrug v slovenskem predelu Goriške, ki je tedaj sodila v sklop Videmske pokrajine. Konec leta 1924 so imeli v goriški Zadrudni zvezi včlanjenih 147 zadrug. Na občnem zboru v juliju 1925 pa so v Zadrudni zvezi beležili že 170 članic; nekatere, kot n.p.r. Goriška ljudska posojilnica, pa so iz te Zveze izstopile. Temu izstopu in tudi izstopu še nekaterih drugih podeželskih posojilnic so botrovali razlogi politične diferenciacije v slovenskem taboru, čeprav niso bili ti tako izraziti kot pred vojno, kot tudi drugi razlogi, o katerih bomo sprego-

vorili kasneje. Večina zadrug, ki je izstopila, se je včlanila v tržaško Zadrudno zvezo.

Na občnem zboru Zadrudne zveze v Gorici leta 1926 so ugotovili, da je od skupno 170 včlanjenih zadrug bilo kar 70 posojilnic. Na tem občnem zboru so bili prisotni zastopniki 75 društev, od teh 42 posojilnic. Te so bile torej zares množično zastopane na tem občnem zboru.

Prisotne so bile na občnem zboru s svojimi delegati Ljudska posojilnica Vipava (zastopal jo je Rafael Premrou), Kmetijska posojilnica Velike Zablje (Vinko Štokelj), Ljudska posojilnica Hudajuzna (Ivan Mavrar), Ljudska posojilnica Šempeter (Franc Černic), Ljudska posojilnica Dornberk (Franc Berce), Kmečka posojilnica Podmelec (Viktor Golja), Ljudska posojilnica Cerkno (Gabrijel Bevk), Kmečka posojilnica Osek (Franc Franke), Kmečka posojilnica in hranilnica Šempolaj (Josip Škerk), Kmečka posojilnica Trnovo pri Gorici (Jožef Rebek), Ljudska posojilnica Prvačina (Jožef Primožič), Šebreljska posojilnica (Anton Rejec), Ljudska posojilnica Trnovo (Ivan Jenko), Kmečka posojilnica Pliskovica (Filip Abram), Kmečka posojilnica Grgar (dr. Josip Ličan), Kmečka posojilnica Kozana (Alfonz Blažko), Okrajna posojilnica Kanal (Vinko Mežan), Ljudska posojilnica Šempas (Franc Križman), Ljudska posojilnica Št. Vid (Ivan Kovač), Kmečka posojilnica Števerjan (Ciril Sedej), Kmečka posojilnica Šmartno (Anton Peršolja), Posojilnica Biljana-Medana (Josip Milanič), Ljudska posojilnica Kamnje (Anton Batagelj), Kmečka posojilnica Sv. Križ (Karol Černigoj), Kmečka posojilnica Komen (Ivan Lozej), Kmečka in delavska posojilnica Sovodnje (Ivan Lukežič), Centralna

posojilnica Gorica (Anton Budin), Posojilnica Pevma (Josip Klanjšček), Kmečka posojilnica Sv. Lucija (Jože Abram), Kmečka posojilnica Črni vrh (Franc Fratnik), Kmečka posojilnica Opatje selo (Karol Pahor), Kmečka posojilnica Kojsko (Franc Marinič), Ljudska posojilnica Miren (Oskar Pahor), Ljudska posojilnica Solkan (dr. Josip Bitežnik), Hranilnica in posojilnica Kostanjevica (Peter Pahor), Ljudska posojilnica Dreznica (Franc Rakušček), Kmečka posojilnica Šentviška gora (Valentin Pirec), Kmečka posojilnica Volče (Alojz Kodermac), Ljudska posojilnica Otalež (Josip Kos), Kmečka hranilnica in posojilnica Lokve (Ferdinand Winkler), Posojilnica Bilje (Ciril Zamar) in Kmetko-ribarska posojilnica Barkovlje (Dragotin Starec).

Tako goriška kot tržaška Zadrudna zveza sta bili takrat vključeni v splošno Zadrudno zvezo, ki je bila pod neposrednim nadzorstvom fašistične stranke. Veliko je bilo takrat najrazličnejših zadrug v Italiji. Bile so to, pred nastopom fašizma, predvsem socialistične in republikanske, v zadnjem času tudi komunistične, v nekaterih predelih države zlasti produktivnega in konsumnega značaja; katoliške pa so imele zaslonbo predvsem med kmečkim prebivalstvom. Med slednje so spadale predvsem posojilnice. V Italiji je bilo v prvi polovici dvajsetih let 57 pokrajinskih zadrudnih zvez, v teh je bilo včlanjenih več tisoč zadrug. Med njimi tudi 2.116 posojilnic (Casse rurali), s skupno 280.000 člani. To so bile skoro izključno posojilnice raiffeisnovega tipa. Poleg teh pa je obstajalo še vsedrjavno združenje ljudskih bank (banche popolari). V tem je bilo včlanjenih 850 bank, ki so imele rezervo dve milijardi takratnih lir. Bili so to bančni zavodi Schulze-Delitzschevega tipa.

V Bergamu končan Film Meeting 88

V znamenju Angležev in Paskaljevića

Festival družinskega vzdušja, kjer se udeleženci večinoma med seboj poznajo in si prijateljsko izmenjujejo mnenja o videnih filmih, kjer so akreditiranci vabljeni na nočni party v podeželsko vilo - BERGAMO FILM MEETING - se je sklenil v nedeljo, 10. julija, s predvajanjem še zadnjih filmov angleške hiše Ealing. Filmi v uradni selekciji so se že bili zvrstili v prejšnjih dneh in med temi je bil izbran dobitnik nagrade Rosa camuna d'oro, nemški film **Sommer** (Poletje, 1986) Philipa Groeninga. Priznanje mednarodnega združenja filmskih kritikov FIPRESCI pa je prejel madžarski film **Kårkozat** (Pogubljenje, 1987) režiserja Béla Tarr.

Groeningovo delo izhaja iz ideje o nekomunikativnosti med otrokom in odraslim, razvija pa jo v zgodbi odnosa

med očetom in lastnim sinom. Ozdravljenje slednjega pa zahteva propad prvega, kot se to lahko razume iz zadnjih kadrov. Razmerje oče - sin je razmerje sil, ki ne dopušta remija. Režiser se je oprl na svoje znanje psihologije in zdravniške stroke, ni pa film psihopedagoški ali družbeni traktat. Kljub temu je nagrada izzvenela nekoliko nepričakovano: nikakor ni to film, ki bi vžgal navdušenje morebitnega italijanskega distributerja, čeprav spravi gledalca v vrtnice frustrirane želje komuniciranja, v katerega je v pripovedi potegnjena tudi sam otrokova oče.

Kårkozat se po drugi strani dotakne podobnega problema (pomanjkanja človeškega stika), ton je uglasen bolj na bivanjske razsežnosti, medtem ko je **Sommer** psihološkega značaja. Oba v črnbeli tehniki, oba počasnega ritma, ki pa pri nemškem izhaja iz »upočasnjene« montaze tudi kratkih kadrov, pri madžarskem pa iz dolgih sekvenc. **Kårkozat** opisuje pogubljenje v vedno večji osamljenosti in v junakovem postopnem drsenju navzdol.

Tudi Paskaljevićevi filmi so med izbrano bergamsko publiko doživeli uspeh. Ugajala je predvsem izvirna zmes melanholije in humorja ter velika stopnja tenkočutnosti, ki nikoli ne zdrkne v pavšalni sentimentalizem.

Ob uradni selekciji in Paskaljevićevi retrospektivi pa je pregled proizvodnje Ealing bil verjetno najzanimivejša točka ponudbe. Angleški film je doživel pri nas v 80 letih ponoven vzpon in to tudi po zaslugi Meetinga v Bergamu. Vpogled v del njegove svetle preteklosti je zato znak poglobljenega zanimanja. V obrtniško zasnovani proizvodni hiši so se v letih od 1939 do 1955 (delno 1959) posnele komedije, ki pa nikoli ne pozabijo na malega človeka in realistični pristop v pripovedi.

ALEŠ DOKTORIČ

Gledališka posvetovalnica

Dragi prijatelj, saj dovolite, da Vas tako tituliram. Priznajte, da ste pričakovali to moje pismo. Najprej Dandin, potem oba Sotensvilkska, nato prežlahтна gospa Angelika... in danes jaz: Valer, Ergast, Arist Klitander Birequin vicont de la Thorillière.

Hočete vedeti, kako je prišlo do te ljube afere? Povem natanko. Sprehajal sem se in moj sluga Lubin je bil z mano. Naenkrat zagledam kakih dvesto čevljev od mene prelepo mlado gospo in ob njej kmeta-meščana (pozneje sem izvedel, da je to njen mož). Prihajamo vedno bliže. Še nekaj korakov in bi trčila drug ob drugega. Jaz jo gledam, ona me gleda; jaz jo pozdravim, ona mi odzdravi... Moj bog, kakšna lepota, kakšna milina je sijala iz njenega obraza. Taka roža pa žena kmetu? Ah, treba je priznati, da ta, ki so ji ga dali za moža, nikakor ni vreden časti, ki ga je doletela. Skupnost, ki so jo ustvarili iz bitja, kakršna je ona, in iz človeka, kakršen je on, je resnično čudna. Zaslužila bi brez dvoma popolnoma drugačo usodo. Za ženo kmetu nikakor ni bila ustvarjena.

Očitna nežnost njenih čustev me je razvnela: vznemirila mi je srce. Njena lepota je vžgala moje želje.

Poslal sem še istega dne Lubina k njej, ji razkril svoja čustva in jo poprosil za sestanek... Ugodila mi je...

Ali mislim resno? Seveda, saj sem plemenit človek!

Ali mislim na poroko z njo?

O ta je lepa! Naj bi bil človek dolžan ostati pri vsaki, ki te ujame? Odredel naj bi se svetu zaradi nje in naj bi ne imel več oči za nobeno drugo?

Pokopati se za zmeraj v eni strasti in biti mrtev za vse druge lepote, ki mi lahko pridejo pred oči?

Ne, ne, taka stanovitost je dobra samo za prismuke. Navdaja me občutek, da bi moglo moje srce ljubiti vesoljni svet in bi si želel, da bi obstajali še drugi svetovi, na katere bi lahko razširil svoje ljubavne pohode.

S prijateljskimi pozdravi

KLITANDER BIREQUIN
vikont de la Thorillière

JAVNA OBRAVNAVA TEGA DOGODKA BO DANES, 13. JULIJA 1988, OB 21. URI PRI ŠARNEKU V DOLINI.

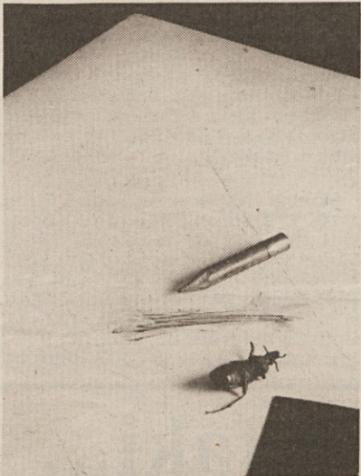
Boris Gaberščik v studiu PHI

Izrazi časovnih dimenzij

Boris Gaberščik je 30-letni samostojni fotograf iz Ljubljane. Njegova začetna dela v osebno izrazni fotografiji označujejo izvirna raziskovanja možnosti, ki mu jih nudijo fotografski materiali ter ročne intervencije med procesom nastajanja fotografije ter po njem (barvanja, »spricanja«, kombiniranje različnih fotografskih in nefotografskih materialov). Za svoja izvirna iskanja na področju eksperimentalne fotografije je prejel številna jugoslovanska in tuja priznanja, med njimi tudi zlato medaljo mednarodnega bienala kombinirane fotografije v Kopru leta 1984.

Njegovo zanimanje pa je zdaj usmerjeno k »čisti« (straight) fotografiji, navdušuje ga tehnična popolnost in čistost E. Westona. Dve osnovni potezi njegovega dela kljub temu ostajata nespremenjeni: izjemna likovna kultiviranost ter iskanje izraza časovne dimenzije v bivanju reči in ljudi.

Za udejanjanje svojega pogleda skozi čas t.j. za ustvarjanje **dinamike** minevanja časa v statičnem mediju Gaberščik zelo premišljeno in učinkovito uporablja več »tehnik«. Izmed vsakdanjih uporabnih predmetov si izbira takšne, v katerih pojavnosti prevladujejo praoblike t.j. osnovni geometrijski liki in volumni, ali pa se odloča, kadar gre za tihozitja z rastlinami, za nemodelirane, »razpuščene«, lahko bi rekli romantične oblike. Tako daje prikazanim situacijam osnovno arhaično intonacijo. Precizno in privlačno oblikovane kompozicije v naši zavesti apelirajo na tista mesta v spominu, kjer shranjujemo slučajne, neobičajne in v bistvu nepomembne kompozicije predmetov, ki nam v življenju neštetokrat preblisnejo zavest in brž potonejo na najgloblje dno spomina, odkoder nam z neopredeljivim

občutkom nostalgije barvajo odnos do zavestnih artefaktov, kakršni so Gaberščikove fotografije.

V sklopu razstave bi omenil še kolekcijo petih »dvojnih« fotografij, t.j. povečav dveh sosednjih fotografij v enem polju. Izdelovanje takšnih dvojnih fotografij je že nekaj let precejšnja moda, kakor tudi uporaba postopkov toniranja in »staranja« (poskodovan videz npr.) fotografij, ki so tudi ena od Borisovih »tehnik«. Avtor nam pokaže tudi robove fotografij po vzoru starih plošč kot dokaz verodostojnosti (nobenih dodatnih izrezov), ki je pripadala predstavam o fotografiji ob njenih začetkih. Vsebinsko gledano pa dvojne fotografije ustvarjajo nove formalne analogije in pomenske nadgradnje.

MILAN STEPANOVIČ

Z obiskom tiskarne Slovenije in bolnice Franje

Tržaški oktet zaključil bogato sezono

Z družinskim izletom v Idrijo in Cerkno, povezanim z obiskom partizanske tiskarne »Slovenija« na Vojskem in bolnice »Franja« pri Cerknem, je Tržaški oktet tudi formalno sklenil svojo izjemno bogato in uspešno sezono 1987/88. S člani okteta in njihovimi družinami so bili gostje na tem izletu tudi oktetovi prijatelji in koncertni organizatorji iz Italije: Paolo Bonatti iz Castelnuovo Magra (Sarzana), Cesare Ferrari (Bergamo) in prof. Ovidio Bonfanti iz Colzateja (Vale Seriana) z ženami.

Na Vojskem je Oktetovo skupino pričakal kustos idrijskega muzeja prof. Tomaž Pavšič in bil potem ves prekrasen nedeljski dan, 10. t. m., njen vodič, tolmač in prisrčen spremljevalec. Zlasti na goste iz Italije (člani Oktetove skupine namreč po večini oba zgodovinska objekta iz NOB poznajo že od prej) je ogled tiskarne »Slovenija« napravil močan vtis, toliko bolj, ker sta tako Ferrari kot Bonfanti sama tiskarska podjetnika (v Ferrarijevem podjetju so tudi natisnili zadnje Oktetovo ploščo), še večji pa je bil ta vtis ob popoldanskem ogledu bolnice »Franja«, kjer človeka še danes prevzame srh ob pomisli, v kako izjemno težkih pogojih in s kolikšnim nabojem človekoljubja so njeni zdravniki in osebje reševali življenja partizanskim ranjenecem in bolnikom. Zato je med lesenimi barakami še toliko bolj

presunljivo odjeknila partizanska žalostinka »Prečuden cvet«, ki so jo oktetovci zapeli z globoko zavestjo, da jo namenjajo vsem, ki so v tej slikoviti soteski med vojno trpeli in mnogi med njimi tudi umrli.

Oktetovim izletnikom so s tradicionalnimi žlikrofi postregli v gostišču na Vojskem, kjer seveda tudi ni šlo brez petja na zadovoljstvo še drugih gostov. Ves izlet je potekel v prijetnem razpoloženju, tako značilnem za to našo pevsko družbo.

Ob tej priložnosti pa gotovo ne bo odveč, če shematično povzamem glavne podatke o Oktetovi sezoni 1987/88. Njen vrhunec predstavlja vsekakor dvajsetdnevno gostovanje v ZDA in Kanadi v lanskem oktobru, med katerim je Tržaški oktet pel v Clevelandu, Chicagu, Milwaukeeju, Torontu in Hamiltonu. Le nekaj dni prej je Oktet nastopil tudi v Grčiji na mednarodnem zborovskem festivalu v Larisi. Po povratku mu je vodstvo GM priridelo poseben sprejem. V decembru je oktet snemal za ploščo na Radiu Koper, nastopil v motelu na Kozini in imel dva koncerta v Fivizzanu v Toskani, izšli pa sta tudi njegova druga plošča in kaseta z naslovom »Rokovanjca«. Januarja letos je oktet priridel koncert za PD Slovenec v Borštu, imel pa je tudi tradicionalno novoletno družinsko srečanje v Razdrtem. Februarja je nastopil v Černigojevi galeriji v Lipici, koncertiral za KD »Rdeča zvezda« v Zgoniku in v Gorici za sklad Mitje Čuka.

Marca je izpolnil »Torkov večer« Slovenskega kluba s krajšim koncertom, s prikazom diaprozitivov z gostovanjem po ZDA in Kanadi in predstavitvijo plošče »Rokovanjca«. V istem mesecu je pel »v živo« na Radiu Koper. Aprila je gostoval z dvema koncertoma v Središču ob Dravi in v Ormožu, maja pa je nastopil na »Srečanju oktetov Primorske« v Ricmanjih. Junija je gostoval v Colzateju in Ponte Nossu in Val Seriani z dvema koncertoma, julija pa je sodeloval na RTV Ljubljana v oddaji »v živo« Poletna noč in kot že rečeno, sklenil sezono z izletom na Vojsko in v Cerkno. Omeniti je treba, da je pel tudi na dveh pogrebi in priložnostno še kje. Slovensko pesem pa je razen z nastopi, posredoval slovenski, italijanski in mednarodni javnosti tudi z razširjanjem svojih plošč in kaset, na katere je na vseh koncertih in turnejah vladalo izredno zanimanje.

Novo sezono 1988/89 bo Tržaški oktet začel septembra s koncertom v jami Vilenici na mednarodnem srečanju pesnikov in pisateljev, sicer pa ima že zdaj vrsto ponudb iz Slovenije in Italije. Odmor pred novimi nastopi se bo zato kar prilegal.

JOŽE KOREN

Niz koncertov v Čedadu

Niz treh koncertov, ki so se pričeli pretekli petek v Čedadu in se zaključijo danes, je izraz prvega mednarodnega seminarja izpopolnjevalnih tečajev umetniške kitare. Na tečaj se je vpisalo dvaindvajset mladih umetnikov iz Jugoslavije, Italije in Avstrije.

Alirio Diaz je v petek nastopil s klasičnimi ter južno-ameriški fokalnimi motivi. S svojim umetniškim izvajanjem je pritegnil pozornost publike za celi dve uri.

Kitaristov z umetniško zmogljivostjo, kot je Diaz, je morda danes na svetu le šest. Čedajski župan mu je podaril pečat mesta.

Sinoči je bil v mogočni gotski cerkvi sv. Franciška v Čedadu koncert, na katerem je poleg A. Diaza in flavtistke Luise Sello nastopal še Godalni kvartet slovenske filharmonije. Ta od leta 1983 nastopa po vsej Evropi in je danes že svetovno znan.

KRISTJANA BAVDAŽ

Kdo je Goričan Carlo Michelstädter?

to zaradi njenih skopitvenih metod židovske »mame«; in brž nam teče misel k Marthi Bernays, ženi Sigmunda Freuda in vnukinji velikega hamburškega rabina, zaradi podtalne sile, s katero je vodila Freudovo družino. Le s sestro Paulo se je Carlo ujemal, ta odnos pa je v nekem smislu odtehtal enoglasnost in hipokrizijo, ki sta kraljevali v Michelstädterjevi družini. Paula spominja že s svojim imenom na Paolo Leopardi, najljubšo sestro mladega Giacoma; a da bi ostali v mejah židovstva in Mitelevrope, bi raje rekli, da je bila v tolikih rečeh podobna inteligentni in dobri Ottli, najljubši sestri Franza Kafke.

Carlovo življenje je torej teklo v obrobni deželi, kjer so bila prijateljstva z ženskim spolom bolj birokratskega značaja; ta so ga poletni gnala v Piran, da bi tam opravljal »morske kopeli«, razburljive zanj, za soškega plavalca, ki je gojil neki dvoumen salutizem. Carlo je bežno spoznal Dunaj, a se je »spustil« v Firence na tamkajšnjo univerzo, kjer so ga postavili na rob zaradi drže, podobne drži Scipia Slataperja, predstavnika tržaške diaspore. Želel se je naučiti hebrejščine in armejščine, da bi lahko prebral svojega ljubljene Koeleta (Ekleziasta), a vse to je počel brez kake prave zavesti o židovstvu; in vendar je bil potomec Isaaca Shmuela Reggia, znanega preučevalca haskale, židovskega razsvetljenstva, in ustanovitelja - zahvaljujoč se modri politiki Habsburžanov - prvega rabinskega kolegija v Padovi.

Morda v želji, da bi se postavil po robu svoji jezikovni neistovetnosti ali v duhu takratne mode oz. v želji po nekem nezavestnem »Bildung«, se je Carlo učil klasične grščine; pa tudi, zanimivo, da bi se je posluževal v vsakdanu.

Tako je - z mero nevrotičnosti - pisal svojim firenškim prijateljem sporočila v grščini, da bi jih gospodinja ne razbrala; in to je tudi patološka metoda iskanja stika z bližnjim.

Carlov odnos z očetom so skušali primerjati z odnosom, ki je tekkel med Franzem in očetom Hermannom Kafka, vsaj navidezno uspešnim očetom praškega pisatelja. Gotovo, nekaj analogij je, a je razkorak - mimo zgodovinsko-psihološkega trenutka zaradi komaj odkritega Freudovega Oidipa - med obrobno Gorico in intelektualno živahno Prago le prevelik. Tako je nesmiselno primerjati Kafkova moška in ženska prijateljstva (Max Brod, Felice Bauer, Franz Werfel, Milena Jesenkova) z Michelstädterjevimi (Gaetano Chiovacci, Nora Baraden, Nino Paternolli, Argia Cassini). Morda je le Nora Baraden, obupana »različna«, ki si je vzela življenje, pustila jasno sled v Carlovem življenju; to pa spet le izpričuje višjo intelektualno in človeško raven ruske pribežnice.

Skratka, če parafraziramo Bobija Balzna, ki je napisal, da je bil Aaron Schmitz (Italo Svevo) koncentrat neumnosti, in vendar izreden pripovednik, eden izmed največjih našega časa, lahko rečemo o Goričanu Carlu, da je bil precej nepomemben, psihično labilen mladenič, in vendar zelo markanten mislec.

Njegovo delo, pravzaprav diplomatska teza **La persuasione e la retorica** (Prepričanje in retorika) je en sam klobčič zmešanih in prepletajočih se citatov, ki pa odstirajo nove vidike našemu tradicionalnemu načinu razumevanja preteklega in sedanjega življenja. Kaj je torej platonsko prepričanje? Je nezanesljivost bitnosti, izsek biti, ker je vsakdo obenem »prvi in zadnji«. Mic-

helstädter je po svoje obnovil izrazito skopitveno definicijo iz Janezove Apokalipse o »Enem, ki je Prvi in Zadnji« in s tem prevrednotil slehernega med nami, nosilca lastne vloge, ki pa se ne more delegirati. Torej gre za gledanje na življenje povsem brez krščanskega poudarka, brez slehernega izročila o večnosti. Aristotelaska **retorika** je pripomoček ljudi, torej pomanjkljivo in nezanesljivo sredstvo, da bi prišli k besedi, poslednji utvari o osvojitvi samega sebe. Michelstädter trdi, da »bodo ljudje govorili, a ne bodo povedali nič«, ne bodo vedeli (in ne vedo od vedno), kako si naložiti vlogo, ki je ni.

To je Michelstädterjev poraz; ker pa je po temperamentu in zgodovini podobno porazu Žida Otta Weiningerja, ki se je tudi ubil, nas navaja k nekaterim sklepom. Danes lahko razmišljamo in razpravljamo o Carlu Michelstädterju, samomorilcu pri 23. letih, z večjo prepričanostjo kot pred desetletji. Kljub objektivnim mejam se je Goričan dotaknil našega poideološkega, zato tudi pokrščanskega, zlasti pa potehnološkega časa. Carlo Michelstädter ni bil le nelagodje vzbujajoč mislec (danes bi ga ne mogli imenovati za filozofa), povprečen pisec verzov, ampak tudi »slikar in risar«, vendar daleč za svojim velikim sočasnikom, pisateljem Franzem Kafko.

Velja podčrtati še dvoje plati, ko razmišljamo o Michelstädterju. Najprej to, da čeprav je doživel Sočo in Brda okoli Gorice z izredno močjo, o zgodovinski in fizični prisotnosti Slovencev ni vedel nič. In tudi velja zabeležiti, da - neverjetno - (kljub temu da je poznal izredno asimiliranega Žida in someščana Graziadia Isaio Ascolija, tiste ga, ki je »izumil Julijsko Benečijo«) ni vedel, pa tudi njegova »načitana« družina ne, da je v začetku tega stoletja začel cvesti v Trstu eden izmed najbolj očarljivih in velikih umetnostnih in kulturnih trenutkov jadranske Mitelevrope.

FERRUCCIO FÖLKEL

Kulturniki iz Italije in iz drugih držav se vse bolj zanimajo za lik Carla Michelstädterja (rojenega leta 1887 v Gorici) zaradi njegovega življenja in dela; mnogi ga primerjajo - malce nekritično - s Kafka in drugimi mitelevropskimi osebnostmi na začetku tega stoletja. Enciklopedije navajajo, da je Michelstädter italijanski pisatelj, a najbrž tudi to ni povsem točno. Leta 1910 si je vzel življenje, potem ko je napisal svojo tezo **La persuasione e la retorica** (Prepričanje in retorika), ki pa je izšla dve leti po njegovi smrti, kot še nekaj njegovih spisov. Postavljajo ga poleg Kierkegarda med predhodnike eksistencializma, a tudi to ne bo povsem držalo. Njegov nemir naj bi bil podoban nemiru drugih osebnosti takratnega kulturnega življenja v Firencah (npr. Slataperja).

Pred nekaj meseci se je odvijalo v Gorici srečanje o Michelstädterju; na njem so skušali osvetliti njegov lik, a dokončna beseda le ni bila izrečena. Da bi spoznali boljše Michelstädterja in okolje, v katerem je živel in ki je usodno vplivalo nanj, objavljamo v prevodu razmišljanje o tem Goričanu, ki ga je napisal Ferruccio Fölkkel prav za naš dnevnik. (SCH)

Carlo Michelstädter se je rodil leta 1887 v Gorici, v mestu z dolgo in trdno grofovsko in habsburško tradicijo Deutscher Bunda, in je doživljal travmatično, četudi polzavestno, patetične odnose z družinskimi člani. Tak je bil odnos z očetom, ki je izhajal iz nemškega Yiddischkeita, zato pa je nosil v sebi patološko hrepenenje po buržujski in »italijanski« legitimaciji in po uveljavitvi v tej »italijanski« kulturi, čeprav na provincialnem, plitvem nivoju in s tretjerazrednimi uspehi. Tak je bil odnos z materjo Emmo Luzzat-

Izžrebali pare v evropskih nogometnih pokalih Italijani in Jugoslovani zadovoljni

POKAL PRVAKOV

Šestnajstina finala

- Eindhoven (Niz.) prost
- Sparta Praga (ČSSR) - Steaua Bukarešta (Rom.)
- Real Madrid (Šp.) - Moss (Nor.)
- Pezoporikos (Cip.) - Göteborg (Šve.)
- Bruges (Bel.) - Brøndby (Dan.)
- Porto (Port.) - Helsinki (Fin.)
- Dinamo Berlin (NDR) - Werder Bremen (ZRN)
- Rapid Dunaj (Av.) - Galatasaray (Tur.)
- Spartak Moskva (SZ) - Glentoran (Iraska)
- Vitoša Sofija (Bol.) - Milan (It.)
- Hamrun Spartans (Malta) - Nentori (Alb.)
- Gornik Zabrze (Pol.) - Jeunesse Esch (Švi.)
- Larissa (Gr.) - Neuchatel Xamax (Švi.)
- Honved Budimpešta (Madž.) - Celtic (Škot.)
- Dundalk (Iraska) - Crvena zvezda (Jug.)
- Monaco (Fr.) - Valur Reykjavik (Isl.)

POKAL POKALNIH ZMAGOVALCEV

Predhodno srečanje

- Elora Spartacus (Madž.) - Bryne (Nor.)

Šestnajstina finala

- Fra Reykjavik (Isl.) - Barcelona (Šp.)
- Omonia (Cip.) - Panathinaikos (Gr.)
- Floriana (Malta) - Dundee United (Škot.)
- Malines (Bel.) - Beggen (Luks.)
- Dinamo Bukarešta (Rom.) - Lahti (Fin.)
- Anderlecht (Niz.) - Metz (Fr.)
- Glenavon (S. Iraska) - Arhus (Dan.)
- Flamurtari (Alb.) - Lech (Pol.)
- Norkkøping (Šve.) - Sampdoria (It.)
- Grasshoppers (Švi.) - Eintracht Frankfurt (ZRN)
- Carl Zeiss Jena (NDR) - Krems (Av.)
- Derby City (Iraska) - Cardiff (Wales)
- Borac Banjaluka (Jug.) - Karkov (SZ)
- Roda Kerkrade (Niz.) - Vitoria Guimaraes (Port.)
- Inter Slovnafit (ČSSR) - Sredec (Bol.)
- Sakaryaspor (Tur.) - zmagovalac predtekmovanja

POKAL UEFA

Dvaintridesetina finala

- Groningen (Niz.) - Atletico Madrid (Šp.)
- Aarau (Švi.) - Lok Leipzig (NDR)
- St. Patrick (Iraska) - Heart of Midlothian (Škot.)
- Žalgiris Vilnius (SZ) - Austria Dunaj (Av.)
- Sporting Lizbona (Port.) - Ajax (Niz.)
- Real Sociedad (Šp.) - Dukla Praga (ČSSR)
- Sportive (Luks.) - Liege (Bel.)
- Stuttgart (ZRN) - Tatabanya (Madž.)
- Lok Brage (Šve.) - Inter (It.)
- Köln (ZRN) - Antwerpen (Bel.)
- Újpest Dosza (Madž.) - Akranes (Isl.)
- Rangers (Škot.) - Katowice (Pol.)
- Aberdeen (Škot.) - Dinamo Dresden (NDR)
- Dnepropetrovsk (SZ) - Bordeaux (Fr.)
- Oesters (Šve.) - Dunajska Streda (ČSSR)
- Turun Palloseura (Fin.) - Linfield (S. Iraska)
- Molde (Nor.) - Waregem (Bel.)
- Bayern München (ZRN) - Legia Varšava (Pol.)
- Torpedo Moskva (SZ) - Malmoe (Šve.)
- Foto Net Dunaj (Av.) - Ikast FS (Dan.)
- Leverkusen (ZRN) - Belenenses (Port.)
- Otetul Galati (Rom.) - Juventus (It.)
- Velež Mostar (Jug.) - Apoel Nikozija (Cip.)
- Aek Atene (Gr.) - Athletic Bilbao (Šp.)
- Montpellier (Fr.) - Benfica (Port.)
- Sliama Wanderers (Malta) - Victoria Bukarešta (Rom.)
- Napoli (It.) - Paok Solun (Gr.)
- Slavija Sofija (Bol.) - Partizan Beograd (Jug.)
- Roma (It.) - Nürnberg (ZRN)
- Servette Zeneva (Švi.) - Sturm Graz (Av.)
- Trakja Plovdiv (Bol.) - Dinamo Minsk (SZ)
- Besiktas (Tur.) - Dinamo Zagreb (Jug.)

Ekipa, ki je najprej navedena, bo prvo tekmo odigrala na domačih tleh. Ta bo 7. septembra, povratne tekme pa bodo 5. oktobra.

Kolesarstvo: dirka po Franciji Zatišje po viharju

Neobičajna slika s toure: kolesarji v strnjeni skupini na startu včerajšnje etape.

BESANCON — Včerajšnja deseta etapa krožne dirke po Franciji je bila po nekajdnevnih »potresih« in spremembah spet mirna, torej taka, kot so si jo zaželeli vsi, da bi se malo oddahnili od naporov prejšnjih dni. Izrazit sprinter Van Poppel je prehitel Bontempija, ki je dokazal, da je na tem toure v izraziti formi. Skupna lestvica se je nekoliko ustalila, saj so na površje »priplavali« nekateri od favoritov za končno zmago. Med temi prav gotovo spadata Francoza Mottet in Bernard, Nizozemec Breukink in pa Italijan Visentini, ki se presenetljivo nahaja med vodečimi in je v formi, tako da je večkrat izjavil, da se bo boril za končno zmago.

Danes bo na sporedu 11. etapa, ki bo popeljala kolesarje od Besancon do Morzineja. Dolga bo 232 km, cilj pa bo navkreber.

Vrstni red 10. etape: 1. Van Poppel (Niz.), ki je 149 km (Belfort - Besancon) prevozil v 3.28'31" s poprečno hitrostjo 43,018 km na uro; 2. Bontempi (It.); 3. Planckaert (Bel.); 4. Dominguez (Šp.); 5. Elliot (VB); 6. Phinney (ZDA); 7. Kelly (Irs.); 8. Rooks (Niz.); 9. Zanatta (It.); 10. Van Der Poel (Niz.).

Skupna lestvica: 1. Bauer (Kan.) 34.00'03"; 2. Simon (Fr.) po 14"; 3. Breukink (Niz.) 43"; 4. Yates (VB) 59"; 5. Mottet (Fr.) 1'01"; 6. Bernard (Fr.) 1'02"; 7. Visentini (It.) 1'03"; 8. Vichot (Fr.) 1'29"; 9. Kelly (Ir.) 1'44"; 10. Duclos-Lassalle (Fr.) 1'49"; 24. Bugno (It.) 3'22"; 74. Ghiretto (It.) 8'40"; 82. Leali (It.) 9'48"; 101. Tebaldi (It.) 12'18"; 106. Bergamo

(It.) 13'23"; 112. Bontempi (It.) 14'42"; 130. Pozzi (It.) 17'54" itd.

Kolesarstvo: ženski tour Tako dvoboj Canins - Longo

BESANCON — Na ženski krožni dirki po Franciji se vse odvija po predvidevanjih. Čeprav je bila včeraj na sporedu le druga etapa (mimo predtekmovalca seveda), je povsem jasno, da se bosta za končno zmago borili večni tekmičici: italijanska veteranka Maria Canins in Francozinja Jeanne Longo. Vse druge bodo lahko iskale trenutno slavo, medtem ko jim bo vpis v zlato knjigo končnih zmagovalk onemogočen zaradi očitne premoči Caninsove in Longojeve.

Tako trenutno slavo je včeraj že drugič dosegla Nizozemka Monika Knol, ki je zmagala v končnem naletu etape, ki je kolesarke popeljala od Lureja do Besancon. Ritem včerajšnje etape je bil kar soliden, pa tudi etapa sama je bila razgibana zaradi mnogih poskusov bega. Longojeva je ohranila rumeno majico pred Caninsovo.

Skupna lestvica: 1. Longo (Fr.) 4.34'01"; 2. Canins (It.) po 4"; 3. Vikstendt-Nyman (Fin.) 56"; 4. Chiappa (It.) 1'03"; 5. Hepple (Avs.) 1'06"; 6. Projkova (SZ) 4'24"; 7. Kibardina (SZ) 4'25"; 8. Schonenberger (Švi.) 4'25"; 9. Lafarque (Fr.) 4'27"; 10. Simmonnet (Fr.) 4'29" itd.

ŽENEVA — Z žrebom parov prvega kola v evropskih nogometnih pokalih, ki je bil včeraj v Ženevi, so lahko zadovoljni bodisi pristaši italijanskih bodisi pristaši jugoslovanskih moštev, konec koncev pa je bil žreb pravičen za vse, saj se letos ni ponovila »krivica«, kot je bil lani, denimo, takojšen spopad med Napolijem in Real Madridom v pokalu prvakov.

Nasprotnika Interja in Sampdorie sta švedski moštvi brez posebnega slovesa, saj je Brage novinec na evropski sceni, Norkkøping pa je pred leti že izločila Roma. Isto velja tudi za romunski Galati, ki bo igral z Juventusom. Bolgarska Vitoša je za Milan menda nedorasel nasprotnik. Pri Milanu so se res oddahnili, saj so se bali, da bodo naleteli na trši oreh, glede na to, da niso bili uvrščeni med nosilce

skupin. Pabljivejša bosta morala biti Napoli in Roma. Paok je izkušeno in borbeno moštvo, Nürnberg pa je izraz zahodnonemške šole, ki je nikoli ne gre podcenjevati, čeprav je to moštvo zadnjič nastopalo v pokalnem tekmovanju pred 20 leti.

Jugoslovanskim ekipam, ki pa so zaradi odhoda številnih igralcev v tujino vse slabša, je šlo še bolje. Crvena zvezda se Icev Dundalka nima kaj bati, še lažje bo Veležu proti Cipračnom Nikozije, Turki in Bolgari za zagrebški Dinamo in beograjski Partizan tudi niso nepremostljiva ovira, sovjetski Karkov, ki bo igral proti banjalškemu Borcu, je malo poznan.

Pokal prvakov: Real, Porto, Göteborg, Spartak Moskva in Bruges igrajo proti skromnim nasprotnikom, prvak

Eindhoven je celo prost, skratka, kolo je dokaj »zaspano«. V ospredju je bratski spopad med nemškima moštvo Dinamo Berlin in Werder Bremen, sledita srečanja Sparta Praga - Steaua in Celtic - Honved. Izenačeno bo med Larisso in Xamaxom.

Pokal pokalnih zmagovalcev: Barcelona, Dundee United in Malines čaka gola formalnost, sila zanimivi pa sta temi Grasshoppers - Eintracht in predvsem Anderlecht - Metz.

Pokal UEFA: Tu je stanje bolj zapleteno. Res škoda je, da se bosta že v prvem kolu srečali Sporting iz Lizbone in Ajax, toda izenačenih je najmanj trinajst drugih srečanj. Ni skrivnost, da je v tem pokalu kakovost moštev ponavadi največja.

Reakcije italijanskih moštev na žreb Prikrivanje zadovoljstva

V taborih letošnjih italijanskih predstavnikov v evropskih nogometnih pokalih je po včerajšnjem žrebu zavladala skrajna opreznost. Geslo je: »V Evropi ni več lahkih nasprotnikov«, toda na dlani je, da zadovoljstva, pa čeprav zmernega, ni mogoče zanikati. »Pošten« je bil edinole trener Sampdorie Vujadin Boškov, ki je izjavil, da je bilo predvsem pomembno izogniti se Barceloni. Boškov je dober poznavalec mednarodnih razmer in ve mnogo povedati tudi o malo poznanim švedskem Norkkøpingu. »To je moštvo, ki se odlikuje po hitri igri in dolgih podajah. ne smemo ga podcenjevati, čeprav je povsem v dometu Sampdorie.«

Za »dokaj pripravljenega« se je izkazal tudi Napolijev trener Bianchi. »Nastop proti Paoku me zaskrblja. Grki so v vzponu, v minulem državnem prvenstvu so bili tretji. Gotovo bi lahko bil žreb ugodnejši.«

Milanov trener Sacchi o sofijskem Vitošiju nima najmanjšega pojma, ve

le, da zanj nastopajo štirje reprezentanti. »Upam, da bomo prisostvovali dvema lepima tekmama in da bo zmagala boljša ekipa.« je povsem klišejsko izjavil.

Dino Zoff je priznal, da ne pozna romunskega Galatija, a je opozoril, da romunska nogometna šola ni slaba; predsednik Rome Viola je mirno dejal, da ga žreb ne briga, saj je tako vse skupaj vseeno, koga kdaj srečaš. Če si izločen v prvem kolu, pa se društveni blagajnik prav gotovo ne veseli, Viola torej tako pravi edinole zato, ker olimpijski stadion in Rimu obnavljajo in ni rečeno, da bo lahko sprejel veliko gledalcev.

Interjev predsednik Pellegrini je glede švedskega moštva Brage dejal: »Možno je, da bo različna stopnja pripravljenosti (na Švedskem je septembra prvenstvo v polnem teku, op. ur.) zmanjšala vpliv razlike v tehničnem znanju med ekipama, zato kolo ne bo le formalnost, a Inter se je letos dokaj okreplil.«

Gledalci pa taki...

Kolumbijski nogometaši ekipe Millonarios se v Montevideu vestno pripravljajo na odločilno tekmo proti domači urugvajski ekipi. Trening protagonistov tekme, ki bo odločala o celinskem klubskem pokalu Libertadores, si je ogledalo bore malo gledalcev, zato pa so... race z veseljem in očitnim zanimanjem sledile razgibalnim vajam nogometašev. Morda so se pri tem še kaj naučile...

Boks: demantirana vest

Mike Tyson se ne umika

NEW YORK — »Nikdar nisem izjavil, da se umakam z ringa. Še si želim boksarskih dvobojev.« Tako je včeraj na neki tiskovni konferenci izjavil svetovni prvak v najtežji in najprestižnejši boksarski kategoriji Mike Tyson in torej zavrnil tiste, ki so menili, da zapušča boks. Demantiral je torej vse govornice, iz katerih je izhajal sum ali pa celo gotovost, da je pač sit bojev, da je pač že zelo bogat in da hoče uživati mirno »upokožitev« ob svoji ženi.

Avtomobilizem: start rallyja Pariz - Peking

PARIZ — Včeraj se je kakih 50 udeležencev rallyja Pariz - Peking podalo na 17 tisoč km dolgo pot, ki jih bo popeljala iz Evrope preko desetih držav prav v osrčje Kitajske. Pokrovitelj tekmovanja je UNESCO. Rally bo trajal približno mesec in pol, med drugim pa bo »obiskal« tudi Italijo in Jugoslavijo.

Jugoslovanska atletika po finalu pokalnih tekmovanj Skromne možnosti olimpijskih kandidatov

Jugoslovanska atletika je položila konec prejšnjega tedna v Beogradu enega svojih letošnjih najvažnejših domačih izpitov. Na finalu atletskega pokala so se srečale »najboljše sile« in dosežena sta bila dva nova državna rekorda. Novi rekorderki sta Biljana Petrović iz Splita, ki je v višino skočila 195 cm, in Gordana Čotrić s časom 13'45 na sto metrov čez ovire. Ob novih rekordih pa je največ zanimanja šlo srednjeproglašici Slobodanki Čolović, ki spada v elito tekačic na 800 m, tako je vsaj pokazal njen čas 1'58'71, medtem ko je dan prej v Oslu Kubanka Quirot, ki je trenutno verjetno najboljša na svetu, dosegla 1'58'05.

Ob upoštevanju, da Kubanka v Seulu verjetno ne bo nastopala, bi se lahko sklepalo, da je Čolovića vse resnejša kandidatinja za eno od kolajin. Pri obeh časih pa so bistvene razlike. Čolovića je dosegla svojo znamko v soloteku, medtem ko je bil čas Kubanke plod taktično zgrešenega teka ob

verjetnem potencialu blizu svetovnega rekorda. Za Jugoslovanko bo v Seulu po vsej verjetnosti naloga izredno težka, ker taktično - zaradi redkih stikov s preostalo konkurenco - brez dvoma zaostaja. Zaskrbljujoča za Čolovića je tudi osnovna brzina. V teku na 400 m je v Beogradu dosegla (sicer brez posebnih motivacij) komaj 53'59, kar pa izdaja slabe možnosti v zaključnih fazah razburljivih tekov.

Kot je že nekajkrat izšlo, je Čolovića pripravljena po starem brez kakovosti, ki odločajo za zmago. Rekord Petrovićeve v skoku v višino je dokaz razpršenih sil, ki občasno postavljajo v ospredje odlične potenciale, ki pa se nato izgubijo v anonimnosti. Moška konkurenca odmevnega rezultata ni dosegla. Dobra pa je bila kakovost v skoku v daljino z Marinkovičem, ki je za las zgrešil mejo osmih metrov. Baje je preko osmih metrov skočil Ergotić, sodniki pa naj bi videli prestop, ki pa ga dejansko ni bilo.

Tehnično je bil najboljši atlet beograjskega tekmovanja Celjan Rok Kopitar, sedaj že veteran. Kopitar je letos po osmih letih ponovno pretekel 400 m čez ovire v manj kot 50 sekundah. Na olimpijskih igrah v Moskvi je bil Kopitar celo finalist. Dandanes pa čas pod 50 sekundami na olimpijskih igrah zastuje največ za uvrstitev v polfinale. Iskanje olimpijskih kandidatov v jugoslovanski atletiki postaja, ob pogledu na ostale rezultate, vse težje. Pri 800-metrašu Popoviću, tipičnem »front-runnerju«, bi bilo treba preveriti dejansko moč v primerni konkurenci. Manj kot poprečen pa je bil v Beogradu Krdžalić v metu kopja.

Po več letih skoraj popolne suše v mednarodnem merilu bi nekaj pozitivnega lahko prišlo le naključno. Na vsak način je cilj jugoslovanske atletike uvrstitev v finale posameznih tekmovanj oziroma med prvo osmerico, ko izrecnega finala ni.

Bruno Križman

kratke vesti

Nogomet: Gvatemala namesto Mehike na OI

ZUERICH — Predstavniki mednarodne nogometne zveze FIFA so včeraj objavili novico, da se bo Gvatemala udeležila finalnega nogometnega turnirja olimpijskih iger v Seulu. Kot znano, je FIFA pred dvema tednoma diskvalificirala Mehiko za dve leti z uradnih tekmovanj, ker je njena mladinska ekipa na nedavnih kvalifikacijah za mladinsko svetovno prvenstvo uvrstila v svojo ekipo kar štiri igralce, ki so presegli starostno mejo. Gvatemala se je uvrstila na drugo mesto v kvalifikacijski skupini za Mehiko in bo tako na olimpijadi uvrščena v skupino z Zambijo, Irakom in Italijo.

Severna Koreja ne bo »motila« OI

PARIZ — Severnokorejski veleposlanik v Parizu je v nekem intervjuju za L'Equipe izjavil, da ne bo njegova država »motila« olimpijskih iger, ki se bodo odvijale v Južni Koreji septembra letos, čeprav še vedno upa, da bo sodelovala pri organizaciji vsaj nekaterih športnih panog. Prav iz tega razloga so zgradili 14 stadionov, med katerimi lahko največji sprejme 140 tisoč gledalcev. Na vprašanje ali ni morda prepozno za soorganizacijo, je severnokorejski veleposlanik izjavil, da niti na dan svečanega odprtja olimpiade ne bo prepozno...

Atletika: Coe se umika

DUBLIN — Zmagovalac dveh olimpiad v teku na 1500 m Anglež Sebastian Coe je včeraj izjavil, da se bo po olimpiadi v Seulu odmaknil z atletskih prizorišč. »Edini razlog, ki me silijo, da še treniram in se pripravljam na Seul, je upanje v tretjo olimpijsko zmago,« je izjavil 31-letni angleški atlet. Coe je trenutno v dobri formi, vendar pa o njegovi olimpijski zmagi marsikdo zelo dvomi.

Nogometno SP: predvidevanja Montezemola

CIUDAD MEXICO — Predsednik organizacijskega odbora svetovnega nogometnega prvenstva, ki bo na sporedu leta 1990 v Italiji, Luca Cordero de Montezemolo je v nekem intervjuju za glavni mehiški dnevnik izjavil, da bo temu prvenstvu preko televizijskega ekrana skupno sledilo kakih štirinajst milijard oseb. To bi seveda bil rekord. Montezemolo napoveduje še druge rekorde predvsem pa področju informiranja in nove tehnologije.

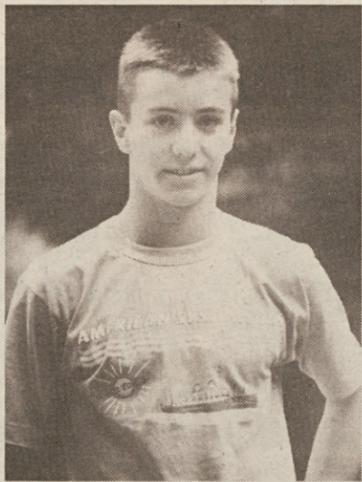
Naš plavalec 6. na mladinskih igrah v Rimu

S. Kravos med finalistami

Silvano Kravos, 14-letni dijak nižje srednje šole Ivan Trinko iz Gorice, je na rimskem finalu mladinskih iger dosegel 6. mesto v plavanju in s tem kot edini plavalec iz Furlanije-Juljske krajine nastopil v konkurenci najboljših.

»Nastop na mladinskih igrah se je začel pod nesrečno zvezdo«, nam je dejal med včerajšnjim obiskom v našem uredništvu, »saj sem si na vlak poškodoval komolec, zaradi česar je bil sprva celo dvomljiv nastop v Rimu. Kljub temu sem se dobro izkazal v kvalifikacijskih tekmah na 200 m mešano in sem si zagotovil mesto med finalistami. V izrazito ostri konkurenci (med nastopajočimi so bili tudi za leto starejši plavalci) sem s časom 2'28"2 dosegel 6. mesto, s čimer sem povsem zadovoljen.«

Najin pogovor pa se je kaj kmalu zaključil, saj je moral Kravos takoj odpotovati v Videm, kjer se bo v teh dneh udeležil deželni finalov. Njegova plavalna pot se je pričela pred nekaj leti čisto slučajno, ko mu je zdravnik, zaradi zloma roke, svetoval rehabilitacijsko plavanje. Kaj kmalu pa so pri goriškem društvu Gorizia nuoto spoznali, da je fant nadarjen za to športno panogo. Začela se je tako Kravosova tekmovalna pot, ki se mu obeta bogata z uspehi. Zdej je v svoji kategoriji deželni rekorder na 50 m prosto ter na 200 m prsno, na zadnjem

državnem prvenstvu v Loanu pa je zasedel 2. mesto na 100 m prsno in to s časom, ki je bil le za stotinko sekunde slabši od zmagovalčevega.

Kot nam je v telefonskem pogovoru povedal njegov trener, ima Silvano Kravos precej možnosti, da postane eden najboljših plavalcev v deželi in celo v državi. Za letošnjo sezono si je že zagotovil mesto na državnem prvenstvu, ki bo avgusta v Rimu. Ob tej priložnosti se bo mladi goriški plavalec preizkusil na 100 in 200 m prsno. (pr)

Na 3. preizkušnji za italijansko prvenstvo superbike

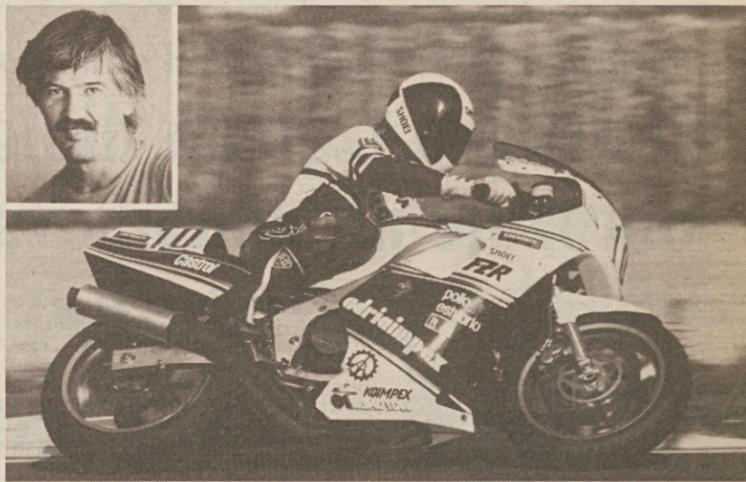
Štoka najboljši, Hlabjan prvič do točk

MISANO ADRIATICO — Zastopstvo petih pilotov Primotor kluba je v nedeljo na 3. preizkušnji za italijansko motociklistično prvenstvo superbike nadaljevalo svoj pogumen boj z domačo vso svetovno elito tega razreda, manjkal je namreč le Luchinelli.

Najuspešnejši je bil tudi tokrat zastavonoša našega društva Danilo Štoka, ki je z 11. mestom v sobotni dirki in 9. v nedeljski utrdil svoj položaj na 6. mestu skupnega vrstnega reda prvenstva. Za Štokov nastop je vladalo precej zanimanja, saj je bil na njegovi yamahi FZ prvič vgrajen nov motor, ki pa je še v fazi razvoja in tudi sicer ni povsem izpolnil pričakovanja. Kljub temu je Štoka opravil nekaj zelo hitrih krogov. Izmeritve so pokazale, da je bil na najbolj zahtevnih odsekih proge povsem enakovreden najbolj kotiran pilotom prvenstva, a vidna je bila razlika v pospeških po ovinkih, kar je onemogočilo boljšo uvrstitev. Bolje so se obnesle vsekakor eksperimentalne gume znamke dunlop, ki jih je Štoka na prošnjo hiše imel montirane na svojem vozilu.

Zelo dobro se je v Misano odrezal tudi Edmund Hlabjan na suzukiju. V soboto je imel sicer težave z menjalnikom, zaradi česar ga je dvakrat zaneslo s proge (uvrstil se je na 27. mesto), a v nedeljo je s samozavestno vožnjo pristal na zelo dobrem 13. mestu in prvič v tem prvenstvu prišel do točk, kar je za debitanta v letošnji sezoni lep uspeh.

Od ostalih članov Primotor kluba so dirko s spremenljivo srečo dokončali

še Gianfranco Pisetta na kawasakiju, Walter Saracco na yamahi bimota in Enzo Chiapello na yamahi FZ. Vsekakor je pozitivno, da smo v vrstah Primotor kluba v dveh dneh beležili le en odstop in devet uvrstitev. Treba je tudi upoštevati, da je celotno preizkušnjo otežila vročina, ki je še posebej ohromila učinek vzil privatnikov, ki ne razpolagajo s posebnimi gumami, s katerimi so opremljeni boljši uradni piloti.

Vrstni red 1. preizkušnje: 1. Tardozzi (bimota) 27'53"82 s povprečno hitrostjo 150 km na uro; 2. Pirovano (yamaha) po 5"; 3. Ricci (ducati) po 13"; 11. Štoka (yamaha FZ).

Vrstni red 2. preizkušnje: 1. Tardozzi (bimota) 27'49"74 s povprečno hitrostjo 150 km na uro; 2. Merkel (ZDA - honda) po 00'35; 3. Pirovano (yamaha) po 00'40; 9. Štoka (yamaha FZ); 13. Hlabjan (suzuki).

Na sliki: Danilo Štoka

Lokostrelstvo: Alpe-Jadran v Lipici

Spodbudni rekordi T. Ražem (Zarja) in D. Bense (Naš prapor Sirion)

V soboto in nedeljo je bil v Lipici prvi lokostrelski turnir Alpe-Jadran, na katerem so tekmovali deželne reprezentance FJK, Slovenije in Koroške.

V kategoriji under 16 je predstavnica Zarje Tamara Ražem premočno osvojila prvo mesto z državnima rekordoma. V tekmovalju dvojnega FITA je namreč s 2.220 točkami (prvi dan 1.120, drugi 1.100) dosegla italijanski rekord naraščajnc. Prav tako je s 266 točkami (prejšnji 270) dosegla rekord na 50 m v isti kategoriji. S tem rezultatom bi Tamara zmagala tudi v višji kategoriji under 18. Med člani sta v ekipi naše dežele nastopila še Stojan in Aleksander Ražem.

Kar zadeva predstavnice Našega prapora Sirion se je med mladinci zelo dobro izkazal Denis Bense, ki je s 2.474 točkami postavil nov državni rekord. V isti kategoriji sta Ivan Zotti in Franko Baradel zasedla 4. oziroma 5. mesto. Med mladinkami pa je Zdenka Ferlat s 1.870 točkami zasedla 3. mesto.

V zvezi z doseženimi rekordi nam je trener Našega prapora Sirion Beno Vižintin povedal, da uradno niso veljavni, ker turnir v Lipici ni bil vključen v prireditve mednarodne oziroma italijanske lokostrelske federacije. Vsekakor pa sta dosežka Tamare Ražem in Denisa Bense izredno pomembna, saj pomenita, da sodita v sam italijanski vrh.

Lokostrelskega tekmovanja, ki je bilo pred kratkim v Bellunu, sta se poleg Bricev udeležila tudi predstavnica Zarje, ki sta zmagala v svoji kategoriji. V tekmovalju FITA (streljanje na razdaljo 70, 60, 50 in 30 m) je v kategoriji začetnic Tamara Ražem osvojila prvo mesto s 1.122 točkami. Prav tako pa je Stojan Ražem zmagal v tretji kategoriji članov s 1.085 točkami.

Kajakaš R. Makuc uspešen v Bovcu

V soboto so v Bovcu, na pobudo Alpskega turističnega središča, organizirali tekmovalce v spustu s kajaki po Soči. Sodelovalo je nad 50 tekmovalcev, med temi tudi štirje člani rekreacijskega odseka KD Oton Župančič iz štandreja. Med njimi je bil najuspešnejši Robert Makuc, ki je v svoji kategoriji zasedel 4. mesto.

Minikošarka: mednarodni turnir v Fossombroneju

Mladi iz Sežane in Divače ne zaostajajo za Italijani

Znanemu dejstvu, da je minikošarka v Evropi najbolj razvita v Italiji, je pridani nov dokaz. Tretji mednarodni turnir v minikošarki za pokal Forum Sempronii, ki je potekal od 2. do 9. julija v mestecu Fossombrone pri Pesaru, je ponovno prikazal izredno razvejano in uspešno dejavnost v minikošarki v Italiji.

Tudi sam turnir prerašča v izredno obsežno mednarodno manifestacijo, ki dobiva potrditev tudi v mednarodni košarkarski zvezi. Največji delež za to imajo gotovo domačini, ki so se organizacije lotili zelo velikopotezno, strokovno in resno. Turnir ima že sedaj velike zasluge za razvoj minikošarke v Evropi, z leti pa naj bi postal tudi tradicionalen in naj bi prevzel vlogo nadaljnjega razvijanja minikošarke.

Poleg številnih ekip iz Italije so se turnirja udeležile tudi ekipe iz Vzhodne Nemčije, Francije, Španije in Jugoslavije. Jugoslavijo, ki je gotovo svetovna košarkarska velesila, nima pa še dovolj razvite minikošarke, sta zastopali ekipi Cimos Electronic Shop pri dekletih in Kraški zidar pri fantih. Sestavljeni sta bili iz košarkaric in košarkarjev letnika 1976 iz Sežane in Divače.

Kljub temu da se prične z delom nekoliko pozneje, so mladi iz Sežane in Divače le malo zaostajali za vrstniki iz Italije. To so potrdili z osvojitvijo 5. mesta pri fantih in 6. pri dekletih. Fantje so celo premagali finalista turnirja Snadera iz Caserte, dekleta pa ekipo iz Turina, finalista nedavnega turnirja minikošarke v Turinu.

Marko Mugoša je bil imenovan za najboljšega igralca turnirja.

Na turnirju so uspešno nastopale tudi ekipe iz Trsta Crup Trieste pri dekletih, Stefanel in Università popolare Trieste pri fantih.

Turnir je povsem upravičil svojo vlogo, saj je zanimanje zanj v Evropi vedno večje. Po vsej verjetnosti ga bo v svoji koledar tekmovalj uvrstila tudi mednarodna košarkarska zveza.

S. M.

Balinanje: za pokal Kraškega doma

Ob jubileju zmaga gostiteljev

Ob jubilejni 10-letnici ustanovitve balinarskega odseka Kraškega doma so priredili v Repnu tradicionalni turnir za pokal Kraškega doma, na katerem je nastopilo dvanajst četverek z obeh strani meje. Kot »se spodobi« za tako važno obletnico je prvo mesto zasluženo osvojila domača ekipa v postavi Egon Škrk, Mario in Karlo Šuc, Milan Škabar in Ivan Lazar, ki je bila v finalu boljša od padriško-gropajske Gaje, katero je zasluženo premagala z neoporečnim 11:6. V polfinalu sta se zamejski četverki otrsli Zelenega jezera iz Dobravelj in Orleka. Slavje domačinov je bilo po končanem srečanju toliko bolj radostno, saj je prišlo kot nalašč ob tako pomembni obletnici.

Ob priliki 26. razstave terana pa je isti odsek s številnimi neutrudnimi predstavnicami nežnega spola, ki so bile odločilnega pomena pri pripravi jedade, organiziral vsakoletni turnir z nastopom 12 ekip. Izločilni del se je odvijal poleg na domačih tudi na zgozinskih balinarskih stezah, tako da so se v populadanski polfinale uvrstile štiri najboljše iz posameznih skupin. Ena izmed teh je bila tudi kasnejši zmagovalc Rovte, ki so se kvalificirale le zaradi boljše razlike v točkah. Popoldan pa so predstavniki iz matične domovine, predvsem z odličnim bližnjem, najprej strli odpor drugega domačega predstavnika, v velikem finalu pa so po maratonskem boju premagali presenetljivega komenskega Aluminija, v vrstah katerega je odlično nastopil komaj 10-letni Borut.

SKUPINA 1: Rovte - Kraški dom A 10:5, Cerknica - Rovte 8:7, Kraški dom

A - Cerknica 11:3. Kvalificirane Rovte. **SKUPINA 2:** Aluminij - Pliskovica 9:8, Aluminij - Kras 10:9, Pliskovica - Kras 11:1. Kvalificiran Aluminij. **SKUPINA 3:** Logatec - Portuale 10:9, Logatec - Nabrežina 11:4, Nabrežina - Portuale 11:4. Kvalificiran Logatec. **SKUPINA 4:** Kraški dom B - Danica 11:7, Kraški dom B - Burja 11:7, Burja - Danica 7:5. Kvalificiran Kraški dom B.

POLFINALE: Rovte - Kraški dom B 11:3, Aluminij - Logatec 11:6.

FINALE ZA 3. MESTO: Kraški dom - Logatec 11:4. **FINALE ZA 1. MESTO:** Rovte - Aluminij 11:8.

Z. S.

Memorial »Bruno Zuliani«

Novogoričani drugič zapored

V prireditvi ŠD Sokol je bil v nedeljo na balinarskih stezah v Nabrežini 2. Memorial Bruno Zuliani. Prehodni pokal je ostal v rokah novogoriškega BK Nova Gorica, ki je zmagal že na prvi izvedbi, na 2. mesto se je uvrstil reški Hlabjan, tretja pa je bila padriško-gropajska Gaja. Celodnevne mednarodne turnirja se je udeležilo 12 četverek, od teh jih je tri prijavil pridelitelj, poleg omenjenih pa so nastopili še Zarja, Nabrežina, Villaggio del Pescatore, Idrija, Postojna in Duinese. Tekmovanje je v celoti uspelo, sledilo pa mu je kar lepo število ljubiteljev balinanja.

Novo v zamejski telesni kulturi

ALDO RUPEL

Pogledi, popis dejavnosti in društev

7.

Od predlanske sezone ima društvo novo vodstvo. Novo v tem primeru ne pomeni samo dejstva, da so po običnem zboru zamenjali nekatere člane, predvsem gre za nov zagon z nekaterimi prejšnjimi odborniki in s številnimi novimi. Na krivulji uspehov, utrujenosti in navdušenja, priljubljenosti in odmaknjenosti navijačev oziroma krajanov se je Juventina znašla v zadnjih dveh sezonah v spodnjem zavojju sinusoidalne krivulje. Tudi stiki, navseti in posveti z osrednjo organizacijo Združenjem slovenskih športnih društev niso privedli do preusmeritve v pozitivnejšo smer. Ob nevarnosti, da bi društvo zašlo popolnoma v okvir, ki bi bil tuj domačemu okolju, so se premaknili domači dejavniki, ki so s precejšnjim naporom prebudili vsaj deloma zanimanje štandrežev, nekaj bivših nogometnih aktivistov se je vrnilo in tako se je Juventina zadovoljivo pripravljala na proslavo svoje štiridesetletnice v aktivnem vzdušju in predvsem z voljo odbornikov, da premagajo ravnodušnost znotraj in izven društva. Na slavnostni akademiji so tudi razvili društveni prapor, ki je bil izdelan že pred petnajstimi leti.

Pri Juventini ostaja odprto vprašanje sestave članskega moštva, podobno kot pri marsikaterem drugem nogometnem društvu. Menim, da je eden glavnih vzrokov ravnodušja domačih navijačev — in to pomeni skoraj edinih — ravno v dejstvu, da ne morejo imeti čustvenega odnosa do ljudi, ki jih ne poznajo ali jih niso v prejšnjih sezonah poznali. Res je, da je navijaštvo vezano predvsem na ime društva oziroma moštva, vendar tudi posamezni člani nekaj

pomenijo, posebno, če jih večina prihaja od zunaj, z društveno — ne pravim nogometno — stvarnostjo nimajo dosti veze ali je sploh nimajo, če ostalih krajevnih dejavnikov, pobud, navad in potreb ne poznajo in jih ne zanimajo. Skratka odtujenim igralcem sčasoma odgovorijo odtujeni navijači. Zgodovinsko vzeto je ta pojav pri Juventini še najmanj vprašljiv, saj je društvo med najstarejšimi v našem sklopu bilo ustanovljeno takorekoč ob koncu druge svetovne vojne, ko so bile družbene silnice prilagojene takratnemu času in potrebam. Že dejstvo, da je prvi društveni sedež bil v Ločniku, kaže, da je začelo delovati v narodnostno mešanem kraju. Ko je napredna in ljudska fizkultura v večinskem narodu nekako zamrla, je Juventina s presenetljivo v Sovodnje zadobila prepotreben narodnoobrambni značaj, ki ga je obdržala tudi na dokončnem sedežu v Štandrežu. Vedno pa je odražala ozmozo, ki je bila in je značilna za naša predmestja. Dolgoletni simpatizerji furlanske narodnosti in tudi Italijani iz mešanih zakonov so našli svoje mesto v društvu, ker so bili vtikani v krajevno življenje. Zaradi napačnih izbir in zaradi demografskega padca, pravijo, je prišlo do pretiravnja in do stanja, ki je bilo prej nakazano.

Večja ali manjša odprtost, popolno zaprtje, vključevanje ali ne slovensko govorečih igralcev: s takimi in sličnimi problemi smo se v tem obdobju precej ukvarjali. Kljub številnim razpravam, okroglim mizam in sestankom, vozlov nismo popolnoma in enoglasno razvozlati. Morda je tako tudi prav, saj je vprašanje tako zapleteno in zaobjema tako široko pahljačo problemov in pogojev, da verjetno ne obstaja rešitev, ki bi bila edina in edinole prava. Stanje v mestih je drugačno kot na podeželju; od vasi do vasi je stanje drugačno; število mešanih zakonov je čedalje večje.

Vse to in še marsikaj drugega nam narekuje, da smo pri obravnavi takih vprašanj zelo oprezní in da se ne prenačimo v svojih ocenah in sklepih. Pri Združenju slovenskih športnih društev v Italiji pa smo kljub vsemu izoblikovali stališča, preko katerih, mislimo, ne moremo in ne sme-

mo iti: če upoštevamo vse omenjeno, moramo mbiti odprti do vseh tistih, ki se približajo našim društvom, vendar moramo istočasno od njih zahtevati, da razumejo našo specifično in skrbeti moramo, da bo slovenščina pogovorni jezik na vseh društvenih ravneh: od odborovih sej do vadbe posameznih moštev.

Doslej smo z doseženimi rezultati na tem področju sorazmerno zadovoljni. Upati je le, da ne bo stremljenja nekaterih po doseganju rezultatov za vsako ceno zastavilo tega trenda. Posledice bi bile neprecenljive.

NOGOMET

Menim, da je še en važen razlog, zaradi katerega je v nogometu prišlo do kriznega obdobja ne le v Štandrežu, temveč tudi v Doberdolu, Sovodnjah in tudi na Tržaškem. Kaj je drugačnega? Drugačno je dejstvo, da nogomet ni več tista priljubljena panoga, ki je še pred desetletjem vezela nase veliko večino radovednosti, navijačev, sredstev. Ni več mit, ki bi pritegloval najstnike. Danes ima rekord obiskov na tekmah na Goriškem odbojka poleg občasnih prirediteljev, o katerih je bilo govora, in v Trstu košarka. Verjetno je to sad nekakšne »pomehkuženosti« gledalcev, ki kaj neradi postopajo v mrazu in dežju po tribunah, še več pa sad večjega zanimanja ataršev za svoje otroke. Ne da bi se naši starši ne zanimali za nas, toda današnji starši dvanajstletnikov in trinajst ter štirinajstletnikov so celo pretirano zaskrbljeni: ni jim vseeno, ali ima ali nima sin po treningu na razpolago toplo slačilnico s toplo vodo in brez preprih, ali prinese domov blatno opremo in okzavljena kolena. Druge panoge in drugačna okolja vadbe in tekmovalja dajejo boljše možnosti. Pri tem seveda ne igra nobene vloge protislovje, zaradi katerega so starši sicer zaskrbljeni za prehlade in kašelj, omogočajo pa sinovom dirjanja z mnogo nevarnejšimi motorji.

V kateri smeri naj iščemo oziroma smo že iskali rešitve in za Juventino in za druga nogometna društva? Enotavno povedano v povezovanju, če že ne v združevanju društev oziroma moštev razporejenih po starostnih razredih.

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir. v SFRJ številka 500 - din, naročnina za zasebne mesečno 6.000 - din, trimesečno 17.000 - din, letno 60.000 - din, upokojenci in študenti mesečno 4.500 - din, trimesečno 12.000 - din, letno 45.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000 - din, letno 75.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir. beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460270

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD - Stretta De Rubels 20

Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Cian italijanske zveze casopisnih založnikov FIEG

13. julija 1988

Nevarno zaostrovanje med Washingtonom in Managuo Nikaragva izgnala diplomate ZDA obtožuje jih podpihovanja upora

MANAGUA — Nikaragvanska vlada je včeraj izgnala iz države ameriškega veleposlanika Richarda Meltona in drugih sedem diplomatov z obtožbo, da so podpihovali upor proti sandinistični vladi. O odločitvi je poročal nikaragovski zunanji minister D'Escoto na izredni tiskovni konferenci. Ameriški diplomati bodo morali zapustiti Nikaragvo v prihodnjih 72 urah.

Izključitev sledi več kot desetdnevni kampanji, ki so jo proti Meltonu vodili nikaragvanski vladni funkcionarji in sredstva javnega obveščanja. Kampanjo so sami imenovali "načrt Melton", njen namen pa je bil predvsem prikazati ameriškega veleposlanika kot agitatorja, ki hoče destabilizirati vlado in povzročiti politični kaos. Minister D'Escoto je častnikarjem prebral pismo, ki ga je naslovil na Georga Shultza, in v katerem med drugim našteva številne napade, ki naj

bi jih izpeljali contrasi ob podpori Richarda Meltona. V pismu D'Escoto navaja tudi, da so se ameriški diplomati udeležili nasilnih protivladnih demonstracij, do katerih je prišlo prejšnjo nedeljo in v katerih je bilo aretiranih in ranjenih več desetih demonstrantov. Politični opazovalci pa menijo, da se je nikaragovska vlada užalila, ker se Shultz, ki se te dni mudi na obisku v različnih azijskih državah, ni hotel ustaviti v Managui.

Opazovalci menijo tudi, da se bodo ZDA težko odločile za kak povračilni ukrep, saj so nikaragovski diplomati v ZDA akreditirani pri Organizaciji ameriških držav. Nikaragovski grizljaj pa bo precej grenak, zlasti zaradi obtožb, ki jih je D'Escoto pripisal Meltonu. Tudi z osebnimi žalitvami ni skopalil, saj je Meltona javno opisal kot najbolj nerodnega, zoprnega in nestrpnega diplomata.

Na sliki (telefoto AP): veleposlanik Richard Melton.

Shultz obiskal Filipine

Ameriški državni sekretar Shultz se je s predsednico Aquino pogovarjal predvsem o bodočnosti ameriških vojaških oporišč na Filipinih. (Telefoto AP)

»Dirka« nenavadnih plovil

V Cagnesu v Franciji so v zabavo turistov pripravili regato nenavadnih plovil. Ekipe so kot dirkalno sredstvo uporabile "vse kar pluje". Tako ni manjkalo kopalnih kadi, splavov in podobnega, mlad par pa si je na kopalni kadi postavil palmo, tako da jima v palmini sencni ni bilo prevročje med "divjo" vožnjo proti cilju. (Telefoto AP)

Več kot pet milijard še »išče« srečnike lanske Lotterie Italia

RIM — Mnogi se dan na dan pritožujejo, da nimajo dovolj denarja, da komaj shajajo, ker je življenje vse dražje. Očitno pa je, da vsem le ne gre tako slabo. Drugače si namreč težko razlagamo, da je od zadnjega decembrskega zrebanja Lotterie Italia ostalo nerazdeljenih še več kot pet milijard lir.

Očitno gre za ljudi, ki jih denar preveč ne zanima ali pa so v svoji pozabljivosti in raztresenosti spregledali, da je bilo že konec decembra lani zrebanje in da so sami tudi kupili kako srečko. Pri tem je še bolj zanimivo to, da pozabljeni dobitki niso majhni. Tako se še vedno ni oglašil imetnik srečke, ki je zadela kar milijardo in 800 milijonov lir, osrednjemu loterijskemu zavodu se ni javilo deset imetnikov srečk, ki so zadele po 200 milijonov, in končno, nerazdeljenih je tudi 28 dobitkov po 50 milijonov.

Imetniki srečk imajo sicer še možnost, da dobitke dvignejo, toda časa jim je ostalo presneto malo. Zadnji dan za dvig dobitkov lanske Lotterie Italia je 26. julij, ki se nezadržno bliža.

Ostaja torej le štirinajst dni za podrobno preiskavo stanovanja in košev za perilo ter prebrskanje vseh žepov na že spravljenih zimskih oblekah, da bi potencialni milijarder in milijonarji morda še našli zmagovite srečke, ki bi jim nedvomno osladile letošnje poletne počitnice.

V pomoč pri iskanju pa naj še enkrat ponovimo serijske številke srečk. Srečka za milijardo in 800 milijonov ima serijsko številko M - 814957, medtem ko so srečke, vredne po 200 milijonov, sledeče: E - 240562, F - 254936, G - 116178, M - 637584, N - 593281, R - 764545, R - 881817, S - 920042, AA - 018804, AF - 014196. In za konec še seznam srečk za 50 milijonov: A - 193438, C - 803046, D - 246951, E - 488020, F - 459467, G - 402866, G - 599729, I - 991506, L - 240911, M - 225093, N - 712099, Q - 543358, S - 499608, T - 984134, AA - 536457, AA - 815297, AB - 071057, AB - 317649, AB - 410752, AC - 805243, AD - 499459, AF - 396255, AI - 578453, AL - 538715, AM - 655783, AO - 392910, AO - 639743, AP - 627611.

Brez suknje in kravate ni vstopa v parlament

RIM — Vsem je nemara znano, da v italijanski parlament ni mogoče brez suknje in kravate, pa naj bo še takšna pripeka in Rim se v tem pogledu, zlasti v poletnih mesecih, ne šali. V mnogih drugih tudi "hladnejših" državah so ta brezsuknjski formalizem že zdavnaj odpravili. Celu v evropskem parlamentu se parlamentarci lahko prosto gibljejo v sami srjaci. Tržaškemu komunističnemu poslancu v Strasbourgu Gjorgiu Rossettiju se je pred nedavnim primerilo, da je moral službeno v Palazzo Montecitorio. Opravljen je bil kot je običajno v evropskem parlamentu. Pa so ga elegantni prijazni, a odločni uslužbenci-varstveniki opozorili, da brez kravate ne bo šlo.

Podobno se je včeraj primerilo neki libijski delegaciji z veleposlanikom na čelu, ki je morala obrniti pete in se vrniti, kot se spodobi. Primerov je vsak dan na pretek. Celu dvanajstletnemu sinu radikalnega poslanca Emilia Vescēja, ki ga je oče vzel s sabo, da bi mu razkazal Palačo, so sprva delali težave. In to se redno dogaja tudi tehnikom in delavcem, ki jih pokličejo v poslansko zbornico za razna popravila.

Namesto da bi ta brezsuknjski ukrep odpravili, so ga v zadnjem času celo poosttrili. Kvestorji zbornice so namreč izdali okrožnico, da od 7. julija naprej ne sme nihče vstopiti v noben prostor parlamenta brez suknje in kravate. Na to so včeraj ostro reagirali radikalci, ki so v nekem svojem sporočilu zapisali, da nihče ne more zahtevati od kvestorjev, ki so v teh dneh na morju ali v hribih, da bi nosili suknje in kravate, javnost pa mora vedeti, kakšna modna pravila še vladajo v parlamentu.

Trije agenti pretepli kronista

L'AQUILA — Tudi kruh kronista je težko zaslužiti. Njegov poklic zna biti izpostavljen hudim nevarnostim. Še zlasti če namaka svoje pero v tinitnik ironije, kot se je zgodilo novinarju Messaggera Lucianu Tancrediju, ki so ga zaradi ostrega jezika pošteno premlatili nič manj kot... trije policaji. Tancredi je v svojem poročilu o nastopu pornoigralk Moane Pozzi zapisal, da je njenemu sovu sledilo več agentov kot gledalcev. Trije agenti iz Aquile so si to zavezali za prst. Najprej so kronistu zagrozili, nato pa z njim v nekem nočnem lokalu fizično obračunali. Napadenec je moral po prvo pomoč, napadalci — Domenico Savino, Daniele Palumbo in Marco Salvini — pa bodo morali pred sodnike.

Kljub trmastemu odporu ljudi decimalni sistem osvaja ZDA

WASHINGTON — Povprečnemu Evropejcu ni potrebno vedeti, koliko čevljev je visok, niti koliko funtov je težak. Težave nastopijo, ko se napoti čez Atlantik in ko mora izpolnjevati ameriške formularje, ki zahtevajo osebne podatke. To pa ni edina težava, na katero se bo moral navaditi. Če se bo odpravil kupovat obleko ali obutev in bo hotel vedeti, kakšna je temperatura, bo moral s sabo nositi žepni računalnik. Za vse te preglavice se bo lahko zahvalil starinskemu sistemu angleških mer, ki ga v vsakdanjem življenju vse bolj izpodiriva decimalni sistem.

Ko so sredi sedemdesetih let v ZDA poskušali spremeniti ta sistem, so ga nekateri tradicionalisti označili kot "komunistično zaroto". Niso vedeli, da je bil znameniti ameriški predsednik Thomas Jefferson zagovornik prav decimalnega sistema. Sistem je bil prvič uveden v Franciji konec osemnajstega stoletja. Leta 1866 ga je ameriški kongres odobril kot zakonitega, vendar so bili tudi kasnejši poskusi njegove uveljavitve zaman. Tradicionalisti so govorili, da se nočejo primerjati z neko Kenijo, in so v novem sistemu videli zgolj stroške. Načrtovana reforma, čeprav zamišljena na prostovoljni osnovi, ni naletela na rodovitna tla. Življenje in proizvodnja sta brez večjih motenj tekla dalje, vendar je do postopnih sprememb prišlo precej neslišno.

Začelo se je pri avtomobilih. Vodilni pri General Motor-su so ugotovili, da so Američanom bolj pri srcu manjša vozila kot dotedanje "cestne križarke", vendar niso imeli izkušenj s tako proizvodnjo. Pri prvih stikih z Evropejci so

ugotovili, da se bo lažje pogovarjati v milimetrih in tako je prišlo do prvega malega chevroleta, ki je imel manjše število kosov v decimalnih merah. S časom je bilo takih kosov vse več, vgrajevali so jih celo v večje chevrolete, pontiace, buicke in oldsmobile. Mnogi Američani se teh sprememb niti ne zavedajo. Za njih je najvažnejše, da je hitrost na števcu izražena v miljah, čeprav so z manjšimi številkami vrednosti napisane tudi v kilometrih.

Naslednji večji korak pri odpovedovanju svoji tradiciji bodo Američani morali napraviti pri programu "vojna zvezd". Ta futuristični projekt vesoljske obrambe pred konvencionalnimi raketami je veliki multinacionalni program kooperacije pri osvajanju nove tehnologije, kjer bodo glavno besedo imela ameriška podjetja. Zaradi sodelovanja mnogih razvitih evropskih držav se bodo Američani morali prilagoditi decimalnemu sistemu.

Zunanjetrgovinski primanjkljaj je še eden od faktorjev, ki bo primoral Ameriko, da se prilagaja svetu. Mnoga podjetja so se odločila, da bodo prekinila prakso oskrbovanja samo ogromnega ameriškega tržišča in da se bodo opredelila za izvoz. Ostanki starega sistema se bodo najdlje obdržali v vsakdanjem sporazumevanju najširših množic.

Američani kot znani ljubitelji tradicij se bodo morali nekaterim le odpovedati, saj jih v to sili njihov način življenja. Decimalni sistem le ni "komunistična zarota", temveč je izraz soodvisnosti sodobnega sveta.

Goba velikanka iz Melbourn

Alison Lebkowski je strastna gobarica in pred kratkim je v bližini Melbourn našla pravo gobo velikanko. Tehtala je 5 kg, čez klobuk pa je merila 48 cm. (AP)